

แนวทางการจัดกิจกรรม

ส่งเสริมการป้องกันการทุจริตด้านอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

แนวทางการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการป้องกันการทุจริตด้านอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตด้านอาชีวศึกษา

พิมพ์ครั้งที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑,๕๐๐ เล่ม
ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๓๙๕-๙๕๕-๓

ลิขสิทธิ์จัดทำโดย หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

บรรณาธิการและรูปเล่ม :

นางสาววัลลภา	อยู่ทอง	ผู้อำนวยการด้านการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาและกระบวนการเรียนรู้
นางวิยดา	วัฒนาเมธี	หน่วยงานนิเทศก์
นายวิทยา	มันเต็ม	วิทยาลัยเทคนิคตาก
นายดาวไทย	เบารานู	วิทยาลัยเทคนิคเขาวง
นายวิรุฬห์	นาสุอินทร์	วิทยาลัยเทคนิคเขาวง
นางสาวรัชต์ธร	พรหมศิลป์	วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่
นางสาวพรรณลักษณ์	มหาวัน	วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่
นางราตรี	มงคลนิมิตร	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยนาท
นายกรกฎ	รอดพูล	วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี

พิมพ์ที่ บริษัท เอส. พี. เค. การพิมพ์ จำกัด
๙๒/๖ หมู่ที่ ๓ ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ๑๐๕๔๐
โทรศัพท์ ๐๒-๑๗๘-๘๗๙๔-๕
โทรสาร ๐๒-๑๗๘-๘๗๙๖

คำนำ

แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตด้านอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต อันมีกลยุทธ์ว่าด้วยเรื่องของการปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย ให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลาทางสังคมเพื่อต้านทุจริต ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยหน่วยงานนิเทศก์ ร่วมกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงได้ดำเนินการจัดทำเอกสาร “แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตด้านอาชีวศึกษา” เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษา นำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาได้ทุกระดับ โดยสามารถเลือกใช้และหรือประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ รวมทั้งการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พร้อมทั้งได้พิจารณาคัดเลือกและเสนอแนะสื่อประกอบการจัดกิจกรรมด้านการป้องกันการทุจริตเพื่อใช้ประกอบการทำกิจกรรมด้วย

กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการป้องกันการทุจริตด้านอาชีวศึกษาในเอกสารฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๔ หน่วย คือ

- หน่วยที่ ๑ ปรับพื้นฐานความคิดด้านทุจริตส่วนตนและส่วนรวม
- หน่วยที่ ๒ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต
- หน่วยที่ ๓ ยกกระต๊อตันี่ สร้างคนดีในสังคม
- หน่วยที่ ๔ ปราบทุจริตด้วยจิตพอเพียง

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำเอกสารฉบับนี้ มา ณ โอกาสนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาอาชีวศึกษาในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการป้องกันหรือต่อต้านการทุจริตเพื่อสร้างสังคมไทยที่ไม่ทนต่อการทุจริตต่อไป

หน่วยงานนิเทศก์
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
สิงหาคม ๒๕๖๑

สารบัญ

แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตด้านอาชีวศึกษา

หน้า

บทนำ

- ความเป็นมา ๑
- นโยบายและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต ๒
- การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อป้องกันการทุจริต ๑๐
- นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ๑๘
- แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต ๒๐

แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตด้านอาชีวศึกษา

- หน่วยที่ ๑ ปรับพื้นฐานความคิดด้านทุจริตส่วนตนและส่วนรวม ๒๑
- หน่วยที่ ๒ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ๘๑
- หน่วยที่ ๓ ยกระดับดัชนี สร้างคนดีในสังคม ๑๑๓
- หน่วยที่ ๔ ปราบทุจริตด้วยจิตพอเพียง ๑๔๕

บรรณานุกรม ๑๖๘

คณะทำงาน ๑๗๑

บทนำ

แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตด้านอาชีวศึกษา

● ความเป็นมา

การทุจริตถือเป็นปัญหาสากลที่ทุกประเทศให้ความสำคัญ ประเทศไทยจึงได้ให้สัตยาบันเข้าเป็นรัฐภาคีเป็นลำดับที่ ๑๔๙ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention against Corruption : UNCAC) ที่ว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในการติดตามทรัพย์สินที่ได้จากการทุจริตกลับคืน รวมทั้งการให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันทางกฎหมายเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดอย่างสมบูรณ์

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงเวลากว่าทศวรรษส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาลและเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตในปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนจากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรง ไม่ซับซ้อน เช่น การรับสินบน การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นการทุจริตที่ซับซ้อนมากขึ้น ตัวอย่างเช่น การทุจริตเชิงนโยบาย การทุจริตข้ามแดนข้ามชาติ ซึ่งเชื่อมโยงไปสู่อาชญากรรมอื่น ๆ มากมาย และส่งผลกระทบต่อวงกว้าง ซึ่งประเทศไทยได้พยายามแก้ปัญหาการทุจริตในระดับประเทศมาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งบูรณาการความร่วมมือให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น ด้วยการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๕) และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) ซึ่งพบว่าสามารถป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ระดับหนึ่ง และจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องด้วยยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่เป็นรูปธรรม ที่สามารถป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ทวีความซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต อันมีกลยุทธ์ว่าด้วยเรื่องของการปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย ให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมเพื่อต่อต้านทุจริต ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต โดยได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรในทุกกระดับ และให้มีการขยายผลไปในทุกภาคส่วน

คณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) จึงได้ร่วมประชุมพิจารณาจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต ๕ หลักสูตร ประกอบด้วย

หลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรระดับอุดมศึกษา หลักสูตรตามแนวทางรับราชการ กลุ่มทหารและตำรวจ หลักสูตรวิทยากร ป.ป.ช. บุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ และหลักสูตรโค้ช

สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีหน้าที่หลักในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และในระดับอุดมศึกษา คือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ จึงนำหลักสูตรดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในรูปกิจกรรม ซึ่งสถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบันสามารถเลือกนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ หรือจัดในรูปของกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามบริบทและความพร้อมของสถานศึกษาและสถาบัน เพื่อพัฒนานักเรียน นักศึกษาให้มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม มีความละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริต ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต เพื่อความเป็นพลเมืองดีของสังคม ชุมชนและประเทศชาติต่อไป

● นโยบายและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต

ประเทศไทยได้มีความพยายามในการแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยความร่วมมือทั้งหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของเอกชนและภาคประชาชน ในการร่วมมือป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมถึงการออกกฎหมายลงโทษผู้ที่กระทำความผิด มีการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินคดีกับบุคคลที่ทำการทุจริต นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยมีเป้าหมายให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม สู้สังคมที่มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และร่วมกันต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๕) ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐) และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔)

➤ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๑

(พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๕)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ปลุกจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมและสร้างวินัยแก่ทุกภาคส่วน

วัตถุประสงค์

สังคมไทยมีวินัย คุณธรรมและจริยธรรมจากการส่งเสริม สนับสนุน ปลุกฝังให้ประชาชนและสังคมทุกภาคส่วนมีจิตสำนึกรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ถูกต้องต่อมุมมอง ทักษะคิด และต่อปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ รวมทั้งการรณรงค์ให้มิวินัย เคารพกฎระเบียบ กติกาและกฎหมายของสังคม เป็นกลไกและแรงผลักดันสำคัญที่จะนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาในส่วนอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถที่จะกำจัดรากเหง้าของปัญหาได้อย่างแท้จริง

มาตรการ/แนวทางการดำเนินงาน

๑. ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ส่งเสริมการเรียนรู้และปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมและวินัยแก่ทุกภาคส่วน
๓. กำหนดให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
๔. ผลักดันให้ค่านิยมเชิดชูความดี ความซื่อสัตย์สุจริต และรังเกียจการทุจริตเป็นค่านิยมร่วม

ของชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ รวมพลังแผ่นดินป้องกันและปราบปรามการทุจริต

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เครือข่ายจากทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริต การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารด้านการทุจริตอย่างทั่วถึง และการสร้างความเข้มแข็งแก่เครือข่ายอย่างยั่งยืน

มาตรการ/แนวทางการดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ต่อต้านการทุจริต
๒. เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งแก่หน่วยงานต่อต้านการทุจริต

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ระบบและกลไกในการตรวจสอบ ควบคุม กระจายและถ่วงดุลอำนาจมีประสิทธิภาพ โดยสร้างความเป็นอิสระแก่หน่วยงานต่อต้านการทุจริต สร้างระบบการตรวจสอบที่เข้มแข็ง ส่งเสริมการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งในการต่อต้านการรับสินบนของภาคธุรกิจเอกชน ตลอดจนเสริมสร้างประสิทธิภาพของกฎหมายต่อต้านการทุจริต มีการบูรณาการจากทุกภาคส่วนเพื่อจัดทำดัชนีชี้วัดความโปร่งใสของสังคมไทยและส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ

มาตรการ/แนวทางการดำเนินงาน

๑. ส่งเสริมการสร้างความเป็นอิสระในการดำเนินงานอย่างแท้จริงแก่สำนักงาน ป.ป.ช. และองค์กรอิสระอื่น ๆ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต
๒. สร้างกลไกการต่อต้านการทุจริต โดยการกระจายอำนาจการต่อต้านการทุจริตไปสู่ส่วนท้องถิ่น
๓. เสริมสร้างการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจ
๔. เสริมสร้างประสิทธิภาพของกฎหมายต่อต้านการทุจริต
๕. เสริมสร้างความเข้มแข็งในการตรวจสอบทรัพย์สินนักการเมือง ข้าราชการและการทุจริต

เชิงนโยบาย

๖. เสริมสร้างความเข้มแข็งในการต่อต้านการรับสินบนและส่งเสริมความซื่อสัตย์ในภาคธุรกิจ เอกชน

๗. ส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สร้างบุคลากรมีอาชีพป้องกันและปราบปรามการทุจริต

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สังคมรู้เท่าทัน ร่วมคิดป้องกันการทุจริต โดยมีการพัฒนาศักยภาพและคุณธรรม จริยธรรมของบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เสริมสร้างองค์ความรู้ในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตประพหุมิติชอบ โดยพัฒนาความร่วมมือกับทุกภาคส่วน รวมทั้งองค์กรระหว่าง ประเทศ ตลอดจนถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างทั่วถึง

มาตรการ/แนวทางการดำเนินงาน

๑. ส่งเสริมการประพหุติดตามมาตรฐานจรรยาบรรณต่อต้านการทุจริตอย่างเคร่งครัด
๒. ส่งเสริมการสร้างมาตรฐานเส้นทางวิชาชีพของบุคลากรและมาตรฐานค่าตอบแทนพิเศษ
๓. ส่งเสริมความร่วมมือด้านวิชาการกับองค์กรต่างประเทศ
๔. ส่งเสริมการสร้างองค์การจัดการความรู้
๕. ส่งเสริมการสร้างศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการทุจริต
๖. สร้างมาตรฐานหลักสูตรฝึกอบรมของหน่วยงานต่อต้านการทุจริต

➤ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒

(พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ปลุกและปลุกจิตสำนึกการต่อต้านการทุจริต เน้นการปรับเปลี่ยน ฐานความคิดของคนในทุกภาคส่วนในการรักษาประโยชน์สาธารณะ

วัตถุประสงค์

๑. ปรับฐานความคิดของคนไทย โดยเฉพาะนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐให้เห็นแก่ประโยชน์ สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักคุณธรรม จริยธรรมและวินัยแก่ ทุกภาคส่วน ทุกเพศทุกวัย และทุกกลุ่มอาชีพ

๒. ใช้การศึกษาและศาสนาเป็นเครื่องมือในการปลุกฝังจิตสำนึกและค่านิยมที่ดีในการต่อต้าน การทุจริต ให้แก่เด็ก เยาวชน เจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อนำไปสู่การปฏิรูป การเมืองและสังคมให้เอื้อต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรการ/แนวทางการดำเนินงาน

๑. ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ส่งเสริมการใช้และกำหนดบทลงโทษในประมวลจริยธรรมแก่ทุกภาคส่วน และกำกับดูแล การประพหุให้เป็นตามหลักประมวลจริยธรรม

๓. การใช้การศึกษาและศาสนาเป็นเครื่องมือในการปลูก ปลูกและปรับเปลี่ยนฐานความคิด
๔. ดูแลคุณภาพชีวิตและรายได้ของเจ้าหน้าที่ของรัฐและข้าราชการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ บุรณาการการทำงานของหน่วยงานในการต่อต้านการทุจริตและพัฒนาเครือข่ายในประเทศ

วัตถุประสงค์

๑. การประสานการทำงานและการบริหารการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ระหว่างองค์กรหลักที่มีความร่วมมือกับเครือข่ายทุกภาคส่วน
๒. เสริมสร้างกระบวนการทำงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้เป็นสากล โดยร่วมมือกับภาคีต่าง ๆ ทั้งภายในและระหว่างประเทศ เพื่อให้มีหน้าที่ทำงานร่วมกันในการควบคุม ถ่วงดุล อำนาจตรวจสอบการทำงาน ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างโปร่งใส
๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งในการต่อต้านการรับสินบนของภาคธุรกิจเอกชน เพื่อขอจัดการผูกขาดและการแทรกแซงจากธุรกิจการเมือง
๔. เสริมสร้างให้เครือข่ายภาคประชาสังคมและประชาชนมีความเข้มแข็ง โดยการสนับสนุนด้านทรัพยากรและการสร้างขวัญกำลังใจเพื่อเพิ่มจำนวนและคุณภาพของเครือข่ายสำหรับเป็นแนวร่วมในการแจ้งเบาะแสและตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ
๕. จัดให้มีศูนย์กลางในการเก็บรวบรวม สังเคราะห์และเผยแพร่ข้อมูลแบบบูรณาการ
๖. เพื่อปรับปรุงกฎหมายให้เกิดผลบังคับใช้ในทางปฏิบัติ ทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของบุคลากรและบทบาทขององค์กร และปรับปรุงกฎหมายที่เอื้อต่อการทุจริตเพื่อปิดช่องโหว่ รวมทั้งมีการกำหนดมาตรการลงโทษผู้กระทำผิดอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม

มาตรการ/แนวทางการดำเนินงาน

๑. ประสานการทำงานและการบริหาร และบูรณาการระหว่างองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
๒. สร้างความเข้มแข็งการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่าย หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและประชาชนในการต่อต้านการทุจริต
๓. พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง
๔. ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบและการบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงการพัฒนาระเบียบหลักเกณฑ์ ข้อบังคับในแต่ละหน่วยงานหลักในการต่อต้านการทุจริตให้สอดคล้องกัน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาความร่วมมือกึ่งองค์กรต่อต้านการทุจริตและเครือข่ายระหว่างประเทศ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างกระบวนการทำงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้เป็นสากล
๒. เพื่อปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับอนุสัญญาต่าง ๆ

มาตรการ/แนวทางการดำเนินงาน

๑. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรต่อต้านการทุจริต และองค์กรเอกชนในระดับนานาชาติ

๒. ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศ

๓. สร้างความร่วมมือโดยการเข้าร่วมปฏิญญาและการทำบันทึกความเข้าใจระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบบริหารและเครื่องมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

วัตถุประสงค์

๑. การพัฒนาระบบบริหารและเครื่องมือในการป้องกันและต่อต้านการทุจริต พัฒนาระบบคุ้มครองพยานให้เข้มแข็ง

๒. สร้างกลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจ

๓. ส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อให้มีการนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมสำหรับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรการ/แนวทางการดำเนินงาน

๑. บรรลุยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล

๒. จัดตั้งกองทุนสนับสนุนการป้องกันการทุจริต

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนามาตรการและเครื่องมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๔. สร้างเสริมระบบแจ้งเบาะแสและการคุ้มครองพยาน การเสริมสร้างศักยภาพและการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาทุจริตให้กับภาคีเครือข่าย ภาคประชาสังคมและประชาชนเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น

๕. สร้างเสริมระบบรับเรื่องร้องเรียนให้กับองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่ต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการต่อต้านการทุจริตให้กับบุคลากรทุกภาคส่วน

วัตถุประสงค์

๑. จัดให้มีการเก็บรวบรวม สังเคราะห์และเผยแพร่ข้อมูลด้วยการจัดตั้งศูนย์กลางของแต่ละหน่วยงาน

๒. สร้างเสริมการจัดการองค์ความรู้และการถ่ายทอดให้กับบุคลากรในองค์กร

๓. เสริมสร้างบุคลากรให้มีสมรรถนะ (ความรู้ ทักษะและทัศนคติ) ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรการ/แนวทางการดำเนินงาน

๑. สร้างองค์ความรู้ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยการศึกษาวิจัยและการพัฒนา
๒. พัฒนาระบบการจัดการองค์ความรู้
๓. สร้างบุคลากรเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาสำหรับตรวจสอบและปราบปรามการทุจริตรายสาขา
๔. จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การป้องกันและปราบปรามการทุจริต

➤ **ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓**
(พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

วัตถุประสงค์

๑. ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยให้มีความร่วมมือด้านทุจริต มีจิตสำนึกสาธารณะ และสามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม และสร้างกระบวนการกล่อมเกลாத่างสังคมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบ

๒. บูรณาการและเสริมพลังการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการผลักดันให้เกิดสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

กลยุทธ์

๑. ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย ให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลาท่างสังคมเพื่อต้านทุจริต

๓. ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต

๔. เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกกระดับเจตจํานงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เจตจํานงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตของประชาชนได้รับการปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๒. เพื่อรักษาเจตจํานงทางการเมืองในการแก้ไขปัญหาการทุจริตให้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายรัฐบาลในแต่ละช่วง

กลยุทธ์

๑. พัฒนากลไกการกำหนดให้ันักการเมืองแสดงเจตจํานงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชน

๒. เร่งรัดการกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐในทุกระดับ

๓. สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนกำหนดกลยุทธ์และมาตรการสำหรับเจตจำนงในการต่อต้านการทุจริต

๔. พัฒนาระบบการบริหารงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่มีสัดส่วนเหมาะสมกับการแก้ปัญหา

๕. ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนต่อต้านการทุจริตสำหรับภาคเอกชนและภาคประชาชน โดยรัฐให้การสนับสนุนทุนตั้งต้น

๖. ประยุกต์นวัตกรรมในการกำกับดูแลและควบคุมการดำเนินงานตามเจตจำนงทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ได้แสดงไว้ต่อสาธารณะ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้กระบวนการนโยบายเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล สามารถกระจายผลประโยชน์สู่ประชาชนอย่างเป็นธรรม และไม่มีลักษณะของการขัดกันแห่งผลประโยชน์

๒. เพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายทุกระดับ

กลยุทธ์

๑. วางมาตรการเสริมในการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายบนฐานธรรมาภิบาล

๒. การรายงานผลสะท้อนการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย

๓. การพัฒนานวัตกรรมสำหรับการรายงานและตรวจสอบธรรมาภิบาลในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

๔. ส่งเสริมให้มีการศึกษา วิเคราะห์ ติดตามและตรวจสอบ การทุจริตเชิงนโยบายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนากลไกการป้องกันการทุจริตให้เท่าทันต่อสถานการณ์การทุจริต

๒. เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานด้านการป้องกันการทุจริต ให้สามารถป้องกันการทุจริตให้มีประสิทธิภาพ

๓. เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการบูรณาการการทำงานระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริต

๔. เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตเกิดขึ้นในอนาคต

กลยุทธ์

๑. เพิ่มประสิทธิภาพระบบงานป้องกันการทุจริต

๒. สร้างกลไกการป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริต

๓. พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลดปัญหาการทุจริต

๕. พัฒนารูปแบบการสื่อสารสาธารณะเชิงสร้างสรรค์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
๕. การพัฒนา วิเคราะห์และบูรณาการระบบการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย
๖. สนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินการตามบรรษัทภิบาล
๗. พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากรด้านการป้องกันการทุจริต
๘. การพัฒนาระบบและส่งเสริมการดำเนินการตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อปรับปรุงและพัฒนากลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริตให้มีความรวดเร็วมีประสิทธิภาพ และเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต
๒. เพื่อตรากฎหมายและปรับปรุงกฎหมายให้กระบวนการการปราบปรามการทุจริตมีประสิทธิภาพ
๓. เพื่อบูรณาการกระบวนการการปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งระบบ
๔. เพื่อให้ผู้กระทำความผิดถูกดำเนินคดีและลงโทษอย่างเป็นรูปธรรมและเท่าทันต่อสถานการณ์

กลยุทธ์

๑. ปรับปรุงระบบรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตให้มีประสิทธิภาพ
๒. ปรับปรุงการตรวจสอบความเคลือบไหวและความถูกต้องของทรัพย์สินและหนี้สิน
๓. ปรับปรุงกระบวนการและพัฒนากลไกพิเศษในการปราบปรามการทุจริตที่มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
๔. ตรากฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามการทุจริตให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริตและสอดคล้องกับสนธิสัญญาและมาตรฐานสากล
๕. บูรณาการข้อมูลและข่าวกรองในการปราบปรามการทุจริต
๖. การเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแสและเจ้าหน้าที่ในกระบวนการการปราบปรามการทุจริต
๗. พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสหวิทยาการของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการการปราบปรามการทุจริต
๘. การเปิดโปงผู้กระทำความผิดให้สาธารณชนรับทราบและตระหนักถึงโทษของการกระทำการทุจริตเมื่อคดีถึงที่สุด
๙. การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินคดีทุจริตระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย

วัตถุประสงค์

เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยให้มีระดับร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป

กลยุทธ์

๑. ศึกษา และกำกับติดตามการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย
๒. บูรณาการเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย

● การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อป้องกันการทุจริต

➤ คุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการของกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายที่จะเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรม นำความรู้ สร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกในคุณค่าของปรัชญาพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้และอยู่ดีมีสุข โดยกำหนดคุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการ เพื่อแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดจิตสำนึกที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตน ประกอบด้วย

คุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการ	พฤติกรรมบ่งชี้ (การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน)
<p>๑. ขยัน</p> <p>หมายถึง ความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที การงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ อดทน ไม่ท้อถอยเมื่อพบอุปสรรค ความขยันต้องควบคู่กับการใช้ปัญญา แก้ปัญหาจนเกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย</p>	<p>๑.๑ ตั้งใจอย่างจริงจัง ต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกต้อง</p> <p>๑.๒ สู้งาน มีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค</p>
<p>๒. ประหยัด</p> <p>หมายถึง การรู้จักเก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือยฟุ้งเฟ้อ</p>	<p>๒.๑ ดำเนินชีวิตเรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ</p> <p>๒.๒ เก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า</p> <p>๒.๓ ทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ</p>

<p>คุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการ</p>	<p>พฤติกรรมบ่งชี้ (การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน)</p>
<p>๓. ซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติตรง ไม่เอินเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปลอดภัยจากความรู้สึกลำเอียงหรืออคติ</p>	<p>๓.๑ ประพฤติตรง ทั้งต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ ๓.๒ ตรงต่อเวลา ๓.๓ ไม่ใช่เล่ห์กล คดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม ๓.๔ รับผิดชอบต่อตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง</p>
<p>๔. มีวินัย หมายถึง การยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติ ซึ่งมีทั้งวินัยในตนเอง และวินัยต่อสังคม</p>	<p>๔.๑ ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน/องค์กร/สังคมและประเทศ ๔.๒ ยินดีปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติอย่างเต็มใจและตั้งใจ</p>
<p>๕. สุภาพ หมายถึง ความเรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ</p>	<p>๕.๑ อ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ ๕.๒ ไม่ก้าวร้าว รุนแรง วางอำนาจข่มผู้อื่น ทั้งโดยวาจาและท่าทาง ๕.๓ มั่นใจในตนเอง มีมารยาท วางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย</p>
<p>๖. สะอาด หมายถึง ปราศจากความมัวหมอง ทั้งกายใจและสภาพแวดล้อม ความผ่องใส เป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น</p>	<p>๖.๑ รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อมถูกต้องตามสุขลักษณะ ๖.๒ ฝึกฝนจิตใจมิให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอ</p>
<p>๗. สามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพรียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน ร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ต้องการ เกิดงานการอย่างสร้างสรรค์ ปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอาไรต์เอาเปรียบกัน เป็นการยอมรับความมีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด ความหลากหลายในเรื่องเชื้อชาติ</p>	<p>๗.๑ เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๗.๒ รู้บทบาทของตน ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี ๗.๓ มุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้การทำงานสำเร็จลุล่วง ๗.๔ แก้ปัญหาและจัดการความขัดแย้งได้ มีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ</p>

คุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการ	พฤติกรรมบ่งชี้ (การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน)
<p>๘. มีน้ำใจ</p> <p>หมายถึง ความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเอง หรือเรื่องของตัวเอง แต่เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทร เอาใจใส่ ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่น และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน</p>	<p>๘.๑ เป็นผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่น</p> <p>๘.๒ เข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติการ เพื่อบรรเทาปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงาม ให้เกิดขึ้นในชุมชน</p>

➤ **คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา**

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาร่วมกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้จัดทำรายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา พร้อมทั้งพฤติกรรมบ่งชี้การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยพัฒนามาจากรายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบด้วย

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	พฤติกรรมบ่งชี้ (การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน)
<p>๑. รับผิดชอบ</p> <p>หมายถึง การยอมรับผลการกระทำของตนเอง ทั้งในสิ่งที่ดีและไม่ดี และสามารถควบคุมตนเองได้ มีความมุ่งมั่นและเพียรพยายาม ในการเรียนและการปฏิบัติงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ ทันทกำหนดเวลา มีการวางแผน การปฏิบัติงาน การใช้เวลาอย่างมีระบบและเหมาะสม ตลอดทั้งการปฏิบัติอย่างครบถ้วน โดยคำนึงความปลอดภัยต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม</p>	<p>๑.๑ ปฏิบัติงานตามที่มอบหมายสำเร็จตามที่กำหนด</p> <p>๑.๒ ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเอง และผู้อื่น</p> <p>๑.๓ ยอมรับผลการกระทำของตนเอง</p>

<p>คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p>	<p>พฤติกรรมบ่งชี้ (การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน)</p>
<p>๒. ขยัน หมายถึง ความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที การงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมออดทน ไม่ท้อถอย เมื่อพบอุปสรรค ความขยันต้องปฏิบัติควบคู่ กับการใช้สติปัญญาแก้ปัญหา และหรือพัฒนา สิ่งใหม่ ๆ จนเกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย</p>	<p>๒.๑ ศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง ๒.๒ แสวงหาประสบการณ์เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน อาชีพ ๒.๓ ตั้งใจทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่องจนเกิด ผลสำเร็จ ๒.๔ คิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ ต่อตนเองและสังคม ๒.๕ มีความคิดหลากหลายในการแก้ปัญหา</p>
<p>๓. ประหยัด หมายถึง การรู้จักเก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของแต่พอควร พอประมาณ ให้เกิดประโยชน์ คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ</p>	<p>๓.๑ ใช้วัสดุถูกต้อง พอเพียงและเหมาะสมกับงาน ๓.๒ ปิดน้ำ ปิดไฟทุกครั้งเมื่อเลิกใช้ ๓.๓ เก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของให้เกิด ประโยชน์คุ้มค่า ๓.๔ ดำเนินชีวิตเรียบง่ายตามสถานภาพของตน</p>
<p>๔. ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง ความประพฤติที่ตรงและจริงใจ ทั้ง ต่อหน้าที่และวิชาชีพ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ไม่เอาเปรียบ ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ปลอดจากความรู้สึกลำเอียงหรืออคติ</p>	<p>๔.๑ ประพฤติตรง ทั้งต่อหน้าที่และต่อวิชาชีพ ๔.๒ ไม่โกหก ๔.๓ ไม่ลักขโมย ๔.๔ ไม่ทุจริตในการสอบ ๔.๕ ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นของตนเอง ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ๔.๖ ปฏิบัติหน้าที่และรักษาประโยชน์ขององค์กร ๔.๗ ไม่เพิกเฉยต่อสิ่งที่ได้รับรู้และการกระทำ ที่ไม่ถูกต้อง</p>
<p>๕. จิตอาสา หมายถึง การมีจิตใจเป็นผู้ให้ มีน้ำใจ เห็นอก- เห็นใจเพื่อนมนุษย์ เอื้ออาทร ช่วยเหลือด้วย กำลังร่างกาย สติปัญญา และเสียสละเพื่อ ส่วนรวม</p>	<p>๕.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังร่างกายและสติปัญญา ๕.๒ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม ๕.๓ แบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำ ประโยชน์แก่ผู้อื่น ๕.๔ อาสาช่วยเหลืองานครูอาจารย์</p>

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	พฤติกรรมบ่งชี้ (การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน)
<p>๖. สามัคคี</p> <p>หมายถึง ความพร้อมเพรียงกัน ความกลมเกลียว ความปรองดองกัน ร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ต้องการ เกิดการทำงานอย่างสร้างสรรค์ ปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอาัดเอาเปรียบกัน เป็นการยอมรับความมีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด ความหลากหลายในเรื่องเชื้อชาติ</p>	<p>๖.๑ ร่วมมือในการทำงานด้วยความกลมเกลียวและปรองดอง</p> <p>๖.๒ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น</p> <p>๖.๓ ปฏิบัติตนตามบทบาทผู้นำและผู้ตามที่ดี</p> <p>๖.๔ ยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อที่หลากหลาย พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ</p> <p>๖.๕ ไม่ทะเลาะวิวาท</p>
<p>๗. มีวินัย</p> <p>หมายถึง การยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติ ซึ่งมีทั้งวินัยในตนเอง และวินัยต่อสถานศึกษา สถาบัน องค์กร สังคม และประเทศ</p>	<p>๗.๑ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา และสังคม</p> <p>๗.๒ ปฏิบัติตามกติกากและมารยาทของสังคม</p> <p>๗.๓ ประพฤติตนตามหลักศีลธรรมอันดีงาม</p> <p>๗.๔ ประพฤติตนตรงต่อเวลา</p>
<p>๘. สะอาด</p> <p>หมายถึง การปราศจากความมัวหมองทั้งกายใจและสภาพแวดล้อม ความผ่องใสเป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น</p>	<p>๘.๑ คิดดี พูดดี ทำดี</p> <p>๘.๒ รักษาสุขภาพร่างกายตามหลักสุขอนามัย</p> <p>๘.๓ รักษาที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อมตามสุขลักษณะที่ดี</p>
<p>๙. สุภาพ</p> <p>หมายถึง ความเรียบร้อย อ่อนโยนละมุนละม่อม มีกริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ และสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคล</p>	<p>๙.๑ ประพฤติตนสุภาพ เรียบร้อย อ่อนน้อม ถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ</p> <p>๙.๒ ประพฤติตนเหมาะสมตามมารยาทของวัฒนธรรมไทย</p> <p>๙.๓ ไม่ประพฤติก้าวร้าวรุนแรง วางอำนาจข่มผู้อื่น ทั้งโดยวาจาและท่าทาง</p> <p>๙.๔ ควบคุมกริยามารยาทในสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์</p> <p>๙.๕ แสดงสัมมาคารวะต่อครู อาจารย์อย่างสม่ำเสมอ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง</p> <p>๙.๖ แสดงความมีมนุษยสัมพันธ์</p>

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	พฤติกรรมบ่งชี้ (การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน)
๑๐. ละเว้นอบายมุข หมายถึง การประพฤติตนเพื่อหลีกเลี่ยง หนทางแห่งความเสื่อม	๑๐.๑ ไม่เสพสิ่งเสพติดและของมีนเมา ๑๐.๒ ไม่เล่นการพนัน ๑๐.๓ หลีกเลี่ยงการเข้าไปอยู่ในแหล่งมั่วสุม

➤ **ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ**

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยหน่วยศึกษานิเทศก์ ได้จัดทำแนวทางการประเมินพฤติกรรมผู้เรียนอาชีวศึกษา ตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ พร้อมพฤติกรรมบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน เพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบันใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนและประเมินผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ขณะทำการสอน ขณะผู้เรียนปฏิบัติงานมอบหมาย หรือพิจารณาจากผลงานของผู้เรียน รวมทั้งสามารถใช้เป็นเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมผู้เรียนในการเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ประกอบด้วย

ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ	พฤติกรรมบ่งชี้ (การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน)
๑. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หมายถึง การประพฤติตนที่แสดงถึงการเป็นพลเมืองที่ดีด้วยความสำนึก ความภาคภูมิใจในเอกราชและความเสียสละของบรรพบุรุษไทย ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์	๑.๑ ร่วมกิจกรรมเข้าแถวยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ ๑.๒ ร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือ ๑.๓ ร่วมกิจกรรมวันสำคัญที่เกี่ยวกับการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม หมายถึง การประพฤติตนตามความเป็นจริงที่แสดงถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ยอมรับผลการกระทำของตนเองและผู้อื่น รู้จักควบคุมตนเองเมื่อประสบความยากลำบากและไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย	๒.๑ ประพฤติปฏิบัติตนตามความเป็นจริงที่แสดงถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ยอมรับผลการกระทำของตนเองและผู้อื่น ๒.๒ เสียสละกำลังกาย ทรัพย์ สติปัญญาในการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม ๒.๓ ควบคุมตนเองเมื่อประสบความยากลำบากและไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย

ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ	พฤติกรรมบ่งชี้ (การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน)
<p>๓. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงถึงการ รู้จักบุญคุณและการตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณ</p>	<p>๓.๑ รู้จักบุญคุณพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบา-อาจารย์ และผู้มีพระคุณ ๓.๒ เอาใจใส่ ดูแลช่วยเหลือภารกิจการทำงาน ปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนที่ถูกต้องและเหมาะสม ๓.๓ ตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณ</p>
<p>๔. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงถึงการแสวงหาความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างสม่ำเสมอ ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ เพียรพยายามในการศึกษาและปฏิบัติงาน ใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ</p>	<p>๔.๑ แสวงหาความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ๔.๒ มุ่งมั่นตั้งใจเพียรพยายามในการศึกษาและปฏิบัติงาน ๔.๓ แก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ</p>
<p>๕. รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงให้เห็นคุณค่า ความสำคัญ ภาคภูมิใจ อนุรักษ์ สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันดีงาม</p>	<p>๕.๑ เข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมที่เป็นไทย ๕.๒ ภาคภูมิใจในความเป็นไทย ๕.๓ อนุรักษ์ สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันดีงาม</p>
<p>๖. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน หมายถึง การประพฤติตนโดยยึดมั่นในคำสัญญา มีจิตใจโอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่นเท่าที่ทำได้ ทั้งกำลังทรัพย์ กำลังกายและกำลังสติปัญญา</p>	<p>๖.๑ ประพฤติตนตามหลักศีลธรรมอันดีงาม ๖.๒ ปฏิบัติโดยยึดตามกติกา ข้อตกลง/กฎ/ระเบียบของสถานศึกษา ๖.๓ หวังดีโอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่นตามโอกาส ๖.๔ ให้ แบ่งปัน เอื้อเฟื้อและช่วยเหลือผู้อื่น</p>
<p>๗. เข้าใจ เรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง หมายถึง การแสดงออกถึงการมีความรู้ ความเข้าใจ ประพฤติ ปฏิบัติตนตามหน้าที่และสิทธิของตนเอง เคารพในสิทธิของผู้อื่น ภายใต้การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p>	<p>๗.๑ เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๗.๒ เคารพสิทธิของผู้อื่น ๗.๓ ปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p>

<p>ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ</p>	<p>พฤติกรรมบ่งชี้ (การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน)</p>
<p>๘. มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ และกฎหมายไทย มีความเคารพและนอบน้อมต่อผู้ใหญ่</p>	<p>๘.๑ ตรงต่อเวลา ๘.๒ ประพฤติตรงตามคำสั่งหรือข้อบังคับของสถานศึกษา ๘.๓ เคารพและนอบน้อมต่อผู้ใหญ่</p>
<p>๙. มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำอย่างรอบคอบ ถูกต้อง เหมาะสม และน้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ มาเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต</p>	<p>๙.๑ คิดดี พูดดี ทำดี ๙.๒ สุภาพ เรียบร้อย อ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ ๙.๓ รอบคอบเหมาะสมกับวัย สถานการณ์และบทบาทของตนเองตามแนวพระราชดำรัสฯ</p>
<p>๑๐. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่ายและพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีความรู้ มีคุณธรรม และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร</p>	<p>๑๐.๑ ใช้วัสดุถูกต้อง พอเพียงและเหมาะสมกับงาน ๑๐.๒ เก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ๑๐.๓ ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามกำหนด โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น</p>

ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ	พฤติกรรมบ่งชี้ (การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน)
<p>๑๑. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา</p> <p>หมายถึง การปฏิบัติให้มีร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง ปราศจากโรคภัย และมีจิตใจที่เข้มแข็ง มีความละอายและเกรงกลัวต่อบาป ไม่กระทำความชั่วใด ๆ ยึดมั่นในการทำความดีตามหลักศาสนา</p>	<p>๑๑.๑ ดูแล รักษาสุขภาพร่างกายตามสุขอนามัย</p> <p>๑๑.๒ ไม่เกี่ยวข้องกับการอบายมุข</p> <p>๑๑.๓ ไม่นำทรัพย์สินของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง</p> <p>๑๑.๔ หลีกเลี้ยงแหล่งมั่วสุ่ม</p>
<p>๑๒. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง</p> <p>หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนและให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และประเทศชาติ ยอมเสียสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อรักษาประโยชน์ของส่วนรวม</p>	<p>๑๒.๑ มีจิตอาสา อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม</p> <p>๑๒.๒ เสียสละความสุขส่วนตนเพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่น</p>

● นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

คุณธรรม (Virtue) หมายถึง สภาพคุณงามความดี

จริยธรรม (Moral or Morality or Ethics) หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ความประพฤติหรือสิ่งดีงามที่พึงปฏิบัติเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

คุณธรรม จริยธรรม (Moral virtue) หมายถึง สภาพคุณงามความดีที่ประพฤติปฏิบัติหรือหน้าที่ที่ควรปฏิบัติในการครองชีวิต หรือคุณธรรมตามกรอบจริยธรรม

ธรรมาภิบาล (Good Governance) หมายถึง การปกครองและบริหารบนพื้นฐานของหลักธรรม ความดี ความถูกต้อง

ค่านิยม (Values) หมายถึง ความชอบในสิ่งต่าง ๆ ของบุคคล ที่เห็นว่ามีคุณค่าในการดำเนินชีวิต และเป็นจุดหมายปลายทางของการดำเนินชีวิต หรือสิ่งที่คนส่วนใหญ่เห็นว่ามีคุณค่า น่ายกย่องและยึดถือปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Desirable Characteristics) หมายถึง คุณสมบัติหรือพฤติกรรมที่นักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาพึงมีและปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

พอเพียง (Sufficient) หมายถึง ความพอดีในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่ทำให้คนเราสามารถพึ่งตนเองและดำเนินชีวิตไปได้อย่างมีศักดิ์ศรีและมีความเป็นอิสระ ประกอบด้วย ๓ คุณลักษณะ คือ ๑) ความพอประมาณ ซึ่งหมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ๒) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ และ ๓) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

วินัย (Discipline) หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ สำหรับควบคุมความประพฤติทางกาย วาจา ของคนในสังคมให้เรียบร้อยดีงาม เป็นแบบแผน อันหนึ่งอันเดียวกัน จะได้อยู่ร่วมกันด้วยความสุขสบาย ไม่กระทบกระทั่งซึ่งกันและกัน

สุจริต (Honest) หมายถึง ประพฤติชอบ ประพฤติในทางที่ถูกต้อง

จิตอาสา (Volunteer Spirit) หมายถึง จิตแห่งการให้ความดีงามทั้งปวงแก่เพื่อนมนุษย์ โดยเต็มใจ สมครใจ อิ่มใจ ขาบซึ่งใจ ปิติสุข ที่พร้อมจะเสียสละเวลา แรงกายและสติปัญญาเพื่อสาธารณประโยชน์ ในการทำกิจกรรมหรือสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน และมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น

จิตสาธารณะ (Public Consciousness) หมายถึง การตระหนักรู้และคำนึงถึงส่วนรวมร่วมกัน หรือคำนึงถึงผู้อื่นที่ร่วมสัมพันธ์เป็นกลุ่มเดียวกัน

ทุจริต (Corruption) มีผู้ให้นิยามดังนี้

“ทุจริต” หมายถึง ความประพฤติชั่ว คดโกง ฉ้อโกง (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒)

“ทุจริต” หมายถึง การแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑))

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายถึง การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่า มีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น (พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๔)

“ทุจริต” โดยสรุปหมายถึง การคดโกง ไม่ซื่อสัตย์สุจริต การกระทำที่ผิดกฎหมาย เพื่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน การใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิดเพื่อแสวงหาประโยชน์หรือให้ได้รับสิ่งตอบแทน การให้หรือการรับสินบน การกำหนดนโยบายที่เอื้อประโยชน์แก่ตนหรือพวกพ้อง รวมถึงการทุจริตเชิงนโยบาย

● แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต

สำนักงาน ป.ป.ช. ร่วมกับอนุกรรมการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยงานการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต ประกอบด้วย กลุ่มการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาตอนต้น ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย) กลุ่มการศึกษาอุดมศึกษา กลุ่มการศึกษาในสวนทหารและตำรวจ กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช. บุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ และกลุ่มโค้ช โดยกำหนดหัวข้อหลักสูตรเป็น ๔ หัวข้อหลัก คือ ๑) ความไม่ทนและความละอายต่อการทุจริต ๒) สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ๓) ยกกระตักนี้ สร้างพลเมืองดีในสังคม และ ๔)ปราบทุจริตด้วยจิตพอเพียง

สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเพื่อผลิตผู้สำเร็จการศึกษา ๓ ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งเทียบเท่าการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ซึ่งเป็นการจัดการระดับอุดมศึกษา จึงได้นำหัวข้อหลักสูตรด้านการป้องกันการทุจริตของกลุ่มการศึกษาขั้นพื้นฐานและกลุ่มการศึกษามหาวิทยาลัยมาจัดในรูปของกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันการทุจริต ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้โดยบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ และหรือจัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามบริบทและความพร้อมของสถานศึกษา ทั้งนี้ โดยได้นำเสนอกิจกรรมพร้อมสื่อเสนอแนะ รวม ๔ หน่วย คือ

- หน่วยที่ ๑ ปรับพื้นฐานความคิดด้านทุจริตส่วนตนและส่วนรวม
 - ๑.๑ ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต
 - ๑.๒ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
 - ๑.๓ Strong : จิตพอเพียงด้านทุจริต
 - ๑.๔ พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อการทุจริต
- หน่วยที่ ๒ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต
 - ๒.๑ การขัดเกลาทางสังคม
 - ๒.๒ ทักษะการปรับกระบวนการคิด
 - ๒.๓ การมีส่วนร่วมของชุมชน
- หน่วยที่ ๓ ยกกระตักนี้ สร้างคนดีในสังคม
 - ๓.๑ การยกกระตักนี้การรับรู้การทุจริต
 - ๓.๒ การสร้างคนดีในสังคม
- หน่วยที่ ๔ ปราบทุจริตด้วยจิตพอเพียง

หน่วยที่ 1

ปรับพื้นฐานความคิดด้านทุจริต
ส่วนตนและส่วนรวม

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต
	หน่วยที่ ๑ ปรับพื้นฐานความคิดด้านทุจริตส่วนตัวและส่วนรวม

หลักการและเหตุผล

ปัญหาการทุจริต เป็นปัญหาที่สำคัญทั้งของประเทศไทยและประเทศอื่นๆ ทั่วโลก ทำให้เกิดความเสื่อมในด้านต่าง ๆ เกิดขึ้น ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง นับวันปัญหาดังกล่าวก็จะรุนแรงมากขึ้นและมีรูปแบบการทุจริตที่ซับซ้อนยากแก่การตรวจสอบมากขึ้น

การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตจึงจำเป็นต้องมีการปรับพื้นฐานความคิดทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมให้มีกระบวนการกล่อมเกลாத่างสังคมเพื่อต้านทุจริต รวมทั้งประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต และที่สำคัญคือการเสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต ตลอดจนความรับผิดชอบในการต่อต้านการทุจริต
๒. เพื่อให้สามารถคิด วิเคราะห์ แยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม พัฒนานั้นให้มีจิตพอเพียง ยับยั้งพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดการทุจริตอย่างมีสติ ทั้งส่วนตนและส่วนรวม
๓. เพื่อให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการประพฤติปฏิบัติตนมีความซื่อสัตย์สุจริต และไม่ทนต่อการทุจริต

เนื้อหาสาระ

หน่วยย่อยที่ ๑.๑	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
หน่วยย่อยที่ ๑.๒	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
หน่วยย่อยที่ ๑.๓	Strong : จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
หน่วยย่อยที่ ๑.๔	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อการทุจริต

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต
	หน่วยที่ ๑ ปรับพื้นฐานความคิดต้านทุจริตส่วนบุคคลและส่วนรวม
	หน่วยย่อยที่ ๑.๑ ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

สาระสำคัญ

“ทุจริต” หมายถึง ความประพฤติชั่ว ซึ่งมีทั้งความประพฤติชั่วทางกายหรือกายทุจริต ความประพฤติชั่วทางวาจาหรือวจีทุจริต และความประพฤติชั่วทางใจหรือมโนทุจริต หากคนเรามีความละเอียดใจตัวเองต่อการทำความชั่วความผิด ต่อการประพฤติทุจริตทั้งหลาย และมีความละเอียดใจตัวเองที่จะละเว้นไม่ทำความดี ปัญหาการทุจริตก็จะลดน้อยลง

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต ความละเอียด และความไม่ทนต่อการทุจริต
๒. เพื่อให้สามารถมีสติ และคิดยับยั้งพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดการทุจริต
๓. เพื่อให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของความซื่อสัตย์สุจริต

เนื้อหาสาระ

● ปัญหาการทุจริตในสังคม

ปัญหาการทุจริต ถือเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก ทำให้เกิดความเสื่อมในด้านต่าง ๆ เกิดขึ้นทั้งทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งนับวันปัญหาดังกล่าวก็จะรุนแรงมากขึ้นและมีรูปแบบการทุจริตที่ซับซ้อนยากแก่การตรวจสอบมากขึ้น จากเดิมที่กระทำเพียงสองฝ่าย ปัจจุบันการทุจริตจะกระทำกันหลายฝ่าย ทั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และเอกชน โดยประกอบด้วยสองส่วนใหญ่ ๆ คือ ผู้ให้ผลประโยชน์กับผู้รับผลประโยชน์ ซึ่งทั้งสองฝ่ายนี้จะมีผลประโยชน์ร่วมกัน ทรายใดที่ผลประโยชน์สมเหตุสมผลต่อกันก็จะนำไปสู่ปัญหาการทุจริตได้ บางครั้งผู้รับผลประโยชน์ก็เป็นผู้ให้ประโยชน์ได้เช่นกัน ผู้รับผลประโยชน์อาจเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกระทำและการดำเนินการต่าง ๆ และรับประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การจัดซื้อจัดจ้าง การเรียกรับประโยชน์โดยตรง การกำหนดระเบียบหรือคุณสมบัติที่เอื้อต่อตนเองและพวกพ้อง ส่วนผู้ให้ผลประโยชน์ เช่น ภาคเอกชน โดยการเสนอผลตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ เงิน สิทธิพิเศษอื่น ๆ เพื่อจูงใจให้กับการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อระเบียบหรือผิดกฎหมาย เป็นต้น

● ความหมายของคำว่าทุจริตและคอร์รัปชัน

“**ทุจริต**” หมายถึง ความประพฤติชั่ว ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางกายเรียกว่า กายทุจริต ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางวาจา เรียกว่า วาจาทุจริต ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางใจ เรียกว่า มโนทุจริต ส่วนทางกฎหมาย “**ทุจริต**” หมายถึง การกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑))

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ให้ความหมายของคำว่า “**ทุจริตต่อหน้าที่**” หมายถึง การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

นอกจากนี้ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ระบุว่า “**ทุจริต**” หมายถึง ความประพฤติชั่ว คดโกง ฉ้อโกง

“**คอร์รัปชัน**” หมายถึง การทุจริตโดยใช้หรืออาศัยตำแหน่งหน้าที่อำนาจและอิทธิพลที่ตนมีอยู่เพื่อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น การเห็นแก่ญาติพี่น้อง กินสินบน ฉ้อราษฎร์บังหลวง การใช้ระบบอุปถัมภ์และความไม่เป็นธรรมอื่น ๆ ที่บุคคลใดใช้เป็นเครื่องมือในการลิดรอนความเป็นธรรม

“**ทุจริต**” และ “**คอร์รัปชัน**” จึงเหมือนเป็นคำเดียวกัน โดยคำว่า “**ทุจริตคอร์รัปชัน**” หมายถึง ความประพฤติชั่ว ซึ่งมีทั้งทางกาย วาจาและใจ ซึ่งในประเทศไทยมักมีการกล่าวถึงคำว่าคอร์รัปชันมากกว่าการใช้คำว่าทุจริต โดยการทุจริตนี้สามารถใช้ได้กับทุกที่ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการ หน่วยงานของเอกชน หากเกิดการฉ้อโกงเอา ถือเอาซึ่งประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ไม่คำนึงถึงว่าสิ่ง ๆ นั้นเป็นของของตนเอง หรือเป็นสิทธิที่ตนเองควรจะได้มาหรือไม่แล้วนั้น ก็จะเรียกได้ว่าเป็นการทุจริต

สรุปได้ว่า “**การทุจริต**” หมายถึง การคดโกง ไม่ซื่อสัตย์สุจริต การกระทำที่ผิดกฎหมาย เพื่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน การใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิดเพื่อแสวงหาประโยชน์หรือให้ได้รับสิ่งตอบแทน การให้หรือการรับสินบน การกำหนดนโยบายที่เอื้อประโยชน์แก่ตนหรือพวกพ้อง รวมถึงการทุจริตเชิงนโยบาย

● ความไม่ทนต่อการทุจริตหรือการกระทำที่ไม่ถูกต้อง

“**ความอดทน**” หมายถึง การรู้จักรอคอยและคาดหวัง เป็นการแสดงให้เห็นถึงความมั่นคง แน่วแน่ต่อสิ่งที่รอคอยหรือสิ่งที่ตั้งใจให้กระทำในสิ่งที่ไม่ดี

“**ความไม่ทน**” หมายถึง ไม่อดกลั้น ไม่อดทน ไม่ยอม เป็นการแสดงออกต่อการกระทำที่เกิดขึ้นกับตนเอง บุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสังคม ในลักษณะที่ไม่ยินยอม ไม่ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น ความไม่ทนสามารถแสดงออกได้หลายลักษณะทั้งในรูปแบบของกริยา ท่าทางหรือคำพูด

ความไม่ทนต่อการทุจริตหรือการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ต้องมีการแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น เช่น การแฉกเพื่อชื่อของ ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ผู้ถูกแฉกควมที่ จะต่อท้ายแถว กรณีนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ถูกแฉกทนต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เป็นต้น

บุคคลจะมีความไม่ทนต่อการทุจริตมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของแต่ละบุคคลและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ แล้วมีพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งการแสดงกริยาหรือการกระทำจะมีหลายระดับ เช่น การว่ากล่าวตักเตือน การประกาศให้สาธารณชนรับรู้ การแจ้งเบาะแส การร้องทุกข์กล่าวโทษ การชุมนุมประท้วง ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่รุนแรงที่สุด เนื่องจากมีการรวมตัวของคนจำนวนมาก และสร้างความเสียหายอย่างมากเช่นกัน

ความไม่ทนของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่ส่งผลในทางไม่ดีต่อตนเองโดยตรง สามารถพบเห็นได้ง่าย ซึ่งปกติแล้วทุกคนมักจะทนต่อสภาวะ สภาพแวดล้อมที่ไม่ดีและส่งผลกระทบต่อตนเอง แล้วมักจะแสดงปฏิกิริยาออกมา แต่การที่บุคคลจะไม่ทนต่อการทุจริตและแสดงปฏิกิริยาออกมานั้นอาจเป็นเรื่องยาก เนื่องจากปัจจุบันสังคมไทยมีแนวโน้มยอมรับการทุจริต เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์หรือใฝ่หาความสำเร็จต่อไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งการยอมรับการทุจริตในสังคมไม่เว้นแม้แต่เด็กและเยาวชน และมองว่าการทุจริตเป็นเรื่องไกลตัวและไม่มีผลกระทบกับตนเองโดยตรง

● ความละเอียดต่อการทุจริตหรือการกระทำที่ไม่ถูกต้อง

“ความละเอียด” หมายถึง ความละเอียดและความเกรงกลัวต่อสิ่งที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม เพราะเห็นถึงโทษหรือผลกระทบที่จะได้รับจากการกระทำนั้น จึงไม่กล้าที่จะกระทำ ทำให้ตนเองไม่หลงทำในสิ่งที่ผิด นั่นคือ มีความละเอียดใจ ละเอียดต่อการทำผิด

ลักษณะของความละเอียด สามารถแบ่งได้ ๒ ระดับ

ระดับที่หนึ่ง คือ ความละเอียดระดับต้น หมายถึง ความละเอียด ไม่กล้าที่จะทำในสิ่งที่ผิด เนื่องจากกลัวว่าเมื่อตนเองได้ทำลงไปแล้วจะมีคนรับรู้ หากถูกจับได้จะได้รับการลงโทษ หรือได้รับความเดือดร้อนจากสิ่งที่ทำลงไป จึงไม่กล้าที่จะทำผิด

ระดับที่สอง คือ ความละเอียดระดับที่สูง คือ แม้ว่าจะไม่มีการรับรู้หรือเห็นในสิ่งที่ตนทำลงไปก็ไม่กล้าที่จะทำผิด เพราะนอกจากตนเองจะได้ผลกระทบแล้ว ครอบครัว สังคมก็จะได้รับผลกระทบตามไปด้วย บางครั้งการทุจริตบางเรื่องเป็นเล็กน้อย เช่น การลอกข้อสอบ อาจจะไม่มีใครใส่ใจหรือสังเกตเห็น แต่หากเป็นความละเอียดระดับสูง บุคคลนั้นก็จะไม่กล้าทำ

Braitwaite นักอาชญาวิทยาชาวออสเตรเลียได้อธิบายถึงทฤษฎีความละเอียดเชิงบูรณาการ (Theory of Reintegrative Shaming) ว่าโดยทั่วไปมนุษย์จะยับยั้งชั่งใจไม่ลงมือกระทำผิดเนื่องจากใช้วิธีการควบคุมสังคมแบบไม่เป็นทางการ ๒ วิธี คือ

๑. ใช้ความกลัวการไม่ยอมรับของสังคม
๒. ใช้ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี หรือหิริ-โอตตัปปะ

หลักการสำคัญของการควบคุมสังคมแบบไม่เป็นทางการทั้ง ๒ วิธี เชื่อว่าการลงโทษและการชดใช้ค่าทำขวัญโดยบิดามารดา ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงหรือคนอื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อผู้กระทำความผิดแล้วแต่มีผลกระทบต่อจิตใจของผู้กระทำความผิดมากกว่าการลงโทษอย่างเป็นทางการโดยสถาบันทางกฎหมายและหน่วยงานยุติธรรมใด ๆ สำหรับคนส่วนใหญ่แล้วความกลัวที่จะต้องละอายใจต่อคนที่เขารักใคร่ห่วงใยนั้น เป็นสิ่งยับยั้งป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากความคิดเห็นและสายตาของครอบครัวและเพื่อนที่มีต่อเขา มีความหมายมากกว่าความคิดเห็นและสายตาของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในกระบวนการยุติธรรมที่เขาไม่รู้จักมากมาย ในทำนองเดียวกันใครก็ตามซึ่งใกล้ชิดสนิทสนมกับเยาวชนผู้กระทำความผิดหรือเป็นผู้ที่เขาให้ความเคารพยำเกรง ย่อมจะเป็นผู้ที่สามารถสอดแทรกความรู้สึกละอายใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการกระทำผิดให้แก่ผู้นั้นได้อย่างแนบเนียนมากที่สุด ความรู้สึกละอายใจเกิดขึ้นได้หลายทาง หลายรูปแบบและหลายวิธีการ ความละอายสามารถถ่ายทอดจากพ่อแม่หรือเพื่อนฝูงสู่กันและกันได้ด้วยการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถถ่ายทอดได้ร่วมกับภาษา ๆ หนึ่งด้วยวิธีการง่าย ๆ คือ การปฏิบัติตามกัน

นอกจากนี้ ความละอายสามารถตีพิมพ์เป็นเรื่องราวในหนังสือหรือถ่ายทอดผ่านวงสนทนา ระหว่างกลุ่มเพื่อนฝูงในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการได้อีกด้วย ทั้งอาจถ่ายทอดในรูปแบบที่เป็นทางการ เช่น การร่วมใจกันตราหน้าผู้กระทำความผิดว่าเป็นอาชญากร ฯลฯ เป็นต้น ดังนั้นความละอายจึงมีลักษณะเป็นวัฒนธรรมเฉพาะรูปแบบหนึ่ง เมื่อเชื่อมโยงข้อสังเกตจากการควบคุมและการยับยั้งเหล่านี้กับแนวคิดเรื่องรอยมลทิน จะพบความแตกต่างกันระหว่างการใช้การควบคุมทางสังคมแบบไม่เป็นทางการที่ทำให้เกิดผลลัพธ์เป็นความรู้สึกละอายใจเชิงแตกแยกกับความรู้สึกละอายใจเชิงบูรณาการ ทฤษฎีความละอายเชิงบูรณาการนี้ยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของ การแสดงความรับผิดชอบและการยกย่องนับถือ ซึ่งเป็นกุญแจในการโยยยัดและบูรณาการผู้กระทำความผิดไว้กับประชาคมโรงเรียนและชุมชน โดยไม่ผลักไสผู้กระทำความผิดไปให้เป็นคนนอกประชาคมอีกด้วย กุญแจสำคัญที่ทำให้ความรู้สึกละอายใจทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพคือ การทำให้เกิดความละอายและเกรงกลัวต่อความผิดบาปที่กระทำ แต่มิใช่ต่อบุคคลผู้กระทำ ซึ่งสอดคล้องกับหลักพุทธปรัชญา คือ การมีหิริโอตตัปปะ

กิจกรรมเสนอแนะ

กิจกรรมที่ ๑.๑.๑ สามัคคีคือพลัง

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต	
	หน่วยที่ ๑ ปรับพื้นฐานความคิดต้านทุจริตส่วนตัวและส่วนรวม	
	หน่วยย่อยที่ ๑.๑ ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	
	กิจกรรมที่ ๑.๑.๑ สามัคคีคือพลัง	เวลา ๑๒๐ นาที

สาระสำคัญ

การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต เป็นการปรับเปลี่ยนสภาพสังคมให้เกิดภาวะ “ที่ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลางานสังคมในทุกช่วงวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นพลเมืองดี มีจิตสาธารณะ ผ่านทางสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลางานสังคม เพื่อให้เด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่ เกิดพฤติกรรมที่ละเอียดต่อการกระทำความผิด การไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

จุดประสงค์ของกิจกรรม

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
๒. เพื่อให้สามารถสังเกตพฤติกรรมทุจริต และร่วมป้องกันต่อต้านการทุจริต
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงความละเอียดต่อการกระทำทุจริตและความไม่ทนต่อการทุจริต

สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้

๑. กระดาษวาดรูปตามแบบที่กำหนด จำนวนตามกลุ่มผู้เรียน แต่ละกลุ่มสีต้องไม่ซ้ำกัน
๒. กรรไกรตัดกระดาษ กลุ่มละ ๑ เล่ม
๓. กระดาษแข็งทำเป็นกรอบสี่เหลี่ยมสำหรับใส่รูปขนาด ๒๕ ซม. x ๒๕ ซม. สำหรับให้สมาชิกแต่ละกลุ่มนำไปต่อรูป จำนวนตามกลุ่มผู้เรียน
๔. แบบตัวอย่างการตัดกระดาษตามที่กำหนด ๘ แบบ
๕. ภาพสมบูรณ สำหรับเฉลย
๖. แบบประเมินผลงานกลุ่มและแบบประเมินพฤติกรรม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

๑. ผู้สอนกล่าวทักทายผู้เรียน แจ้งชื่อกิจกรรมและจุดประสงค์ของกิจกรรมแก่ผู้เรียน
๒. แบ่งกลุ่มโดยวิธีการนับเลขหรือวิธีการอื่น ๆ ให้ได้กลุ่มละ ๘ คน
๓. มอบหมายงานโดยให้แต่ละกลุ่มตัดกระดาษตามแบบที่ได้รับจำนวนเท่ากับจำนวนกลุ่มที่แบ่งไว้
๔. ให้แต่ละกลุ่มนำกระดาษที่ตัดตามแบบที่ได้รับไปแลกเปลี่ยนกับกลุ่มอื่นให้ครบทั้ง ๘ แบบ
๕. ให้ผู้เรียนจับคู่สมาชิกในกลุ่มเป็นเพื่อนคู่หูหรือบัดดี้กัน

๖. ผู้สอนอธิบายกติกาการทำกิจกรรม โดยมีเงื่อนไขดังนี้
 - ๖.๑ ผู้สอนเปิดภาพที่สมบูรณ์ให้ผู้เรียนทุกคนได้ดูก่อน ในเวลา ๑๐ วินาที
 - ๖.๒ ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มต่อกระดาษที่ได้รับทั้ง ๘ แบบ ลงในกรอบสี่เหลี่ยมให้ได้ภายในเวลา ๑๕ นาที
 - ๖.๓ สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะได้รับกระดาษคนละแบบ และต้องไม่ให้สมาชิกในกลุ่มคนอื่นรู้ว่าตนเองได้กระดาษรูปอะไร ยกเว้นเพื่อนที่เป็นเพื่อนคู่หูหรือบัดดี้ของตนเอง
 - ๖.๔ สมาชิกแต่ละคนนำกระดาษของตนเองไปวางในกรอบสี่เหลี่ยมที่กำหนดไว้ทีละคน ให้ได้รูปทรงตามที่กลุ่มเห็นว่าสมบูรณ์ถูกต้องที่สุด
 - ๖.๕ กลุ่มที่ต่อรูปลงในกรอบไม่สมบูรณ์หรือใช้เวลามากที่สุดจะถูกลงโทษ
๗. เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ผู้สอนตรวจผลงานทุกกลุ่มว่าเป็นไปตามที่กำหนดหรือไม่ กลุ่มใดสามารถวางกระดาษลงในกรอบได้สมบูรณ์แสดงว่ากลุ่มนั้นมีผู้ทุจริต เนื่องจากกระดาษถ้าตัดตามแบบจะมีกระดาษที่ล้นออกมาจากกรอบที่กำหนด ๑ ชิ้น
๘. เมื่อผู้สอนพบว่ามีการทุจริต จะต้องหาผู้ทุจริตออกมารับโทษ หากไม่มีผู้ยอมรับว่าทุจริต สมาชิกกลุ่มนั้นจะต้องถูกลงโทษทุกคน
๙. ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนทุกคนว่ามีความละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตหรือไม่
๑๐. ผู้สอนเฉลยกิจกรรม ถอดบทเรียนร่วมกับผู้เรียนทุกคน และสรุปบทเรียนตามที่ผู้เรียนทุกคนได้รับ

ข้อเสนอแนะ

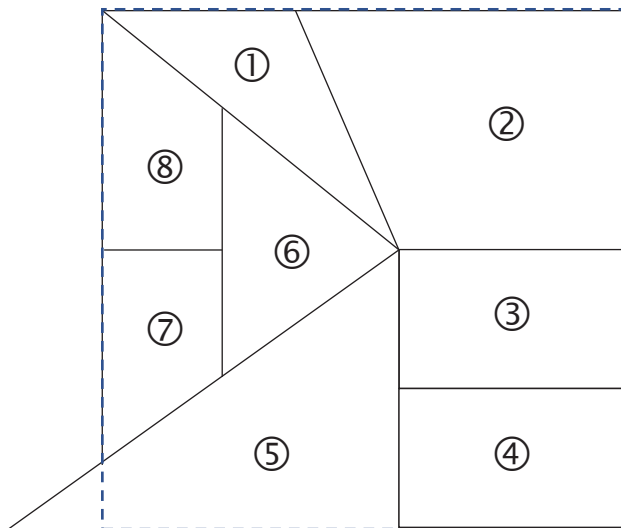
๑. ผู้สอนต้องเน้นให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต่อกระดาษลงในกรอบตามแบบที่กำหนด
๒. ควรวางกรรไกรตัดกระดาษของแต่ละกลุ่มและกรอบสำหรับวางกระดาษไว้คู่กัน
๓. กำหนดเส้นเริ่มต้น (Start) ให้ห่างจากจุดต่อกระดาษลงกรอบเพื่อให้ผู้เรียนสามารถหลบเลี่ยงการสังเกตพฤติกรรมทุจริตของผู้วางกระดาษ
๔. ผู้สอนควรนัดแนะกับผู้เรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่ได้รับกระดาษที่ยาวกว่ากรอบ ให้ทำทุจริตด้วยการพับหรือตัดกระดาษของตนเองให้สามารถต่อลงกรอบได้พอดี โดยห้ามบอกใครว่าตนได้รับการนัดแนะจากผู้สอน และผู้เรียนคนนั้นต้องไม่ยอมรับว่าตนทุจริต จะถูกกดดันอย่างไรก็ต้องไม่ยอมรับ เพื่อดูว่าเพื่อนคู่หูหรือบัดดี้ของผู้เรียนที่ทุจริตจะทนต่อการทุจริตของเพื่อนคู่หูหรือบัดดี้ของตนเองได้หรือไม่
๕. ผู้สอนควรควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด

แนวทางการวัดและประเมินผล

๑. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างการทำกิจกรรม
๒. สังเกตการแสดงความคิดเห็นสะท้อนของผู้เรียนถึงพฤติกรรมของผู้ทุจริต ความละเอียดต่อการกระทำทุจริตและยอมรับบทลงโทษ

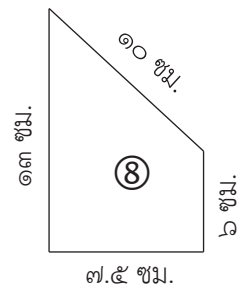
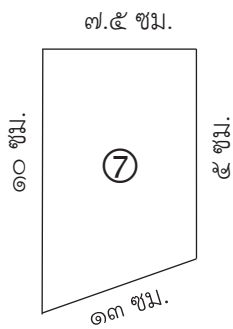
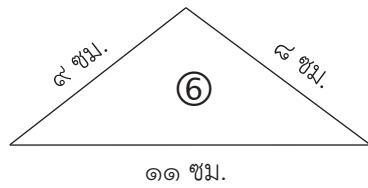
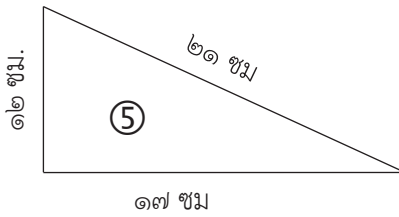
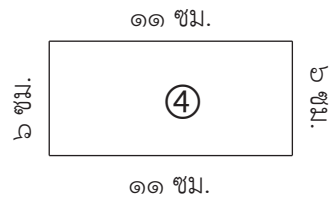
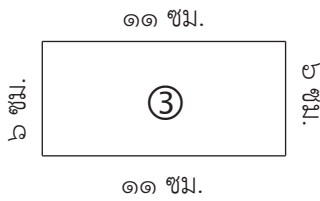
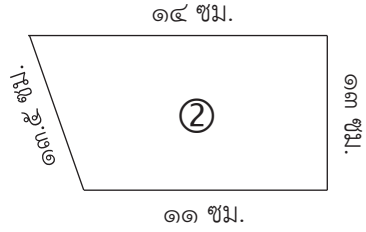
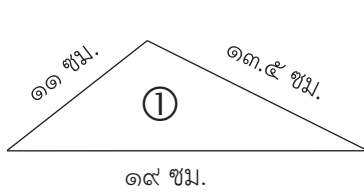
หลัก คุณธรรม	รายการพฤติกรรมที่ประเมิน	สัดส่วนคะแนน (ร้อยละ)
พอเพียง	- ทำกิจกรรมด้วยความละเอียดรอบคอบ - รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม	๑๕
มีวินัย	- รับผิดชอบกิจกรรมของตนเอง - ทำกิจกรรมตรงตามกติกา และข้อกำหนด	๒๕
สุจริต	- มุ่งมั่นทำกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์	๕๐
จิตอาสา	- ช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มด้วยความเต็มใจ	๑๐
รวม		๑๐๐

ตัวอย่างแบบตัดกระดาษ

ภาพแสดงตำแหน่งที่ถูกต้องเมื่อประกอบครบถ้วนสมบูรณ์

แบบตัดกระดาษทั้ง ๘ แบบ

หมายเหตุ ขนาดอาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

สื่อการเรียนรู้เสนอแนะ

หน่วยที่ ๑ ปรับพื้นฐานความคิดด้านทุจริตส่วนตัวและส่วนรวม

หน่วยย่อยที่ ๑.๑ ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๑. วิดีทัศน์ เรื่อง “สินบน”	กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับการให้สินบน	๓.๕๙ นาที	พิพิธภัณฑสถาน โกง สำนักงาน ป.ป.ช.	
๒. วิดีทัศน์ เรื่อง “นิมนต์ยิ้ม เดลี่ คนดีไม่คอร์รัปชัน”	<p><u>ตอนแย่งที่</u> เป็นการแย่งที่จอดรถ โดยมีคนติดสินบนเจ้าหน้าที่ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ยอมรับสินบน และจับตัวคนที่จะให้สินบนไปลงโทษ</p> <p><u>ตอนรับไม่ได้</u> เจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบสินค้า แต่เจ้าของสินค้าไม่ให้ตรวจและจะมอบสินบนให้กับเจ้าหน้าที่ ซึ่งเจ้าหน้าที่คนนั้นไม่ยอมรับของดังกล่าว</p> <p><u>ตอนทำบุญบูรณะวัด</u> วัดมีสภาพเสื่อมโทรมซึ่งมีคนมาช่วยเหลือบริจาคเงิน แต่ต้องให้พระที่วัดพูดจาหว่านล้อมให้ชาวบ้านขายที่ดินให้ตนเอง</p> <p><u>ตอนแป๊ะเจี๊ยะ</u> พ่อต้องการให้ลูกเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง จึงจะจ่ายเงินให้กับทางโรงเรียน แต่ลูกไม่ยอมและยืนยันว่าจะสอบเข้าด้วยตัวเอง</p> <p><u>ตอนส่งเสริมลูกน้อง</u> เจ้านายอยากให้ลูกน้องเป็นทหารจึงเอาของไปติดสินบน สุดท้ายจึงถูกจำคุก</p>	๗.๒๘ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๓. วิดีทัศน์ เรื่อง “ค่าโง่”	กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับความเสียหายที่ประเทศไทยได้รับจากปัญหาการทุจริต	๑.๔๗ นาที	พิพิธภัณฑสถานโง่ง สำนักงาน ป.ป.ช.	
๔. วิดีทัศน์ เรื่อง “เชื่อหรือไม่”	กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องทุจริต	๒.๑๙ นาที	พิพิธภัณฑสถานโง่ง สำนักงาน ป.ป.ช.	
๕. วิดีทัศน์ เรื่อง “กลโกง ฮั้วประมูล”	กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับกลโกงการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ	๒.๔๔ นาที	พิพิธภัณฑสถานโง่ง สำนักงาน ป.ป.ช.	
๖. วิดีทัศน์ เรื่อง “ทุจริตเชิงนโยบาย”	กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับการทุจริตเชิงนโยบาย	๓.๐๐ นาที	พิพิธภัณฑสถานโง่ง สำนักงาน ป.ป.ช.	
๗. วิดีทัศน์ เรื่อง “รับสินบน”	มีคนยื่นเงินให้กับเจ้าหน้าที่ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่เป็นลูกน้องไม่ยอมรับหัวหน้าที่โง่ง และออกมาต่อต้าน	๓๒ วินาที	https://www.youtube.com/watch?v=MGc3LXOlZ-o จาก องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) (ACT)	

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๘. วิดีทัศน์ เรื่อง “Bazaar”	แม่ค้าและคนในตลาดรวมตัวกันต่อต้านผู้ที่มาซื้อของ ซึ่งเป็นบุคคลที่ทุจริตการเลือกตั้ง	๓๓ วินาที	https://www.youtube.com/watch?v=6xTi4qcGXzs จาก องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ACT	
๙. วิดีทัศน์ เรื่อง “การเข้าแถวรับบริการ”	การไม่เข้าแถวซื้ออาหาร โดยการแซงคนอื่นถือเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และคนอื่น ๆ ได้แสดงอาการไม่พอใจต่อการกระทำนั้น	๑.๕๕ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=CQmoh9-b9p4 จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม	
๑๐. วิดีทัศน์ เรื่อง “โตไปไม่โกง” ตอน โดนต์	การไม่เข้าแถวซื้ออาหาร โดยการคนอื่นที่เข้าแถวแล้วซื้อของให้ตนเอง ถือเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และคนอื่น ๆ ได้แสดงอาการไม่พอใจต่อการกระทำนั้น	๑๐. ๕๔ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=Ay0RPq4t_LM จาก กทม. และศูนย์สาธารณสุข-ประโยชน์และประชาสังคม (นิด้า) และองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศ	
๑๑. วิดีทัศน์ เรื่อง “ความซื่อสัตย์”	นำเงินที่ตกไว้ไปคืนให้กับเจ้าของ	๑.๕๕ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=qr2gtPGsGcg จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม	

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต
	หน่วยที่ ๑ ปรับพื้นฐานความคิดด้านทุจริตส่วนบุคคลและส่วนรวม
	หน่วยย่อยที่ ๑.๒ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคล กับผลประโยชน์ส่วนรวม

สาระสำคัญ

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมเป็นพฤติกรรมที่อยู่ระหว่างจริยธรรมกับการทุจริตที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนบุคคลซึ่งกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวม การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมนั้นมีหลายรูปแบบแตกต่างกันไป ไม่จำกัดเฉพาะในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ด้วย หากบุคคลคิดได้ คิดดี คิดเป็น ก็จะสามารถคิดแยกแยะ ปรับวิธีคิด ส่งผลให้พฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยน สังคมเปลี่ยน ประเทศชาติเปลี่ยน และโลกเปลี่ยน

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม
๒. เพื่อให้สามารถคิดแยกแยะเกี่ยวกับเรื่องประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม เพื่อเลือกประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกต้องในสังคม
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงการดำรงตนโดยยึดหลักจริยธรรมความซื่อสัตย์สุจริต

เนื้อหาสาระ

● สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริต

การทุจริตมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมาก โดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนา ไม่ใช่เพียงเพราะว่าลักษณะประชากรแตกต่างจากภูมิภาคอื่นที่พัฒนาแล้ว แต่เป็นเพราะกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนานั้นมีปัจจัยภายในต่าง ๆ ที่เอื้อหรือสนับสนุนต่อการเกิดการทุจริต อาทิเช่น ๑) แรงขับเคลื่อนที่อยากมีรายได้มากขึ้น อันเป็นผลเนื่องมาจากความจน ค่าแรงอัตราต่ำ หรือมีสภาวะความเสี่ยงสูงในด้านต่าง ๆ เช่น ความเจ็บป่วย อุบัติเหตุ หรือการว่างงาน ๒) มีสถานการณ์หรือโอกาสที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตได้มาก และมีกฎระเบียบต่าง ๆ ที่อาจนำไปสู่การทุจริต ๓) การออกกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่ไม่เข้มแข็ง ๔) กฎหมายและประมวลจริยธรรมไม่ได้รับการพัฒนาให้ทันสมัย ๕) ประชากรในประเทศยังคงจำเป็นต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติอยู่เป็นจำนวนมาก ๖) ความไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง และเจตจำนงทางการเมืองที่ไม่เข้มแข็ง ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าว จะนำไปสู่การทุจริต ไม่ว่าจะเป็นทุจริตระดับบนหรือระดับล่างก็ตาม

ผลที่ตามมาจากการทุจริตดังกล่าวมีด้วยกันหลายประการ เช่น ทำให้ภาพลักษณ์ของประเทศ ด้านความโปร่งใสเลวร้ายลง การลงทุนในประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากนักลงทุนต่างชาติลดน้อยลง ส่งผลกระทบทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจลดน้อยลงไปด้วยเช่นกัน หรือทำให้เกิดช่องว่างของความไม่เท่าเทียมที่กว้างขึ้นของประชากรในประเทศ หรืออีกนัยหนึ่งคือระดับความจนเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่กลุ่มคนรวยกระจุกตัวอยู่เพียงกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มเดียว นอกจากนี้ การทุจริตยังทำให้การสร้างและปรับปรุง สาธารณูปโภคต่าง ๆ ของประเทศลดลงทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งยังอาจนำพาประเทศไปสู่ วิกฤติทางการเงินที่ร้ายแรงได้อีกด้วย

สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันอาจมาจากสาเหตุภายในหรือสาเหตุภายนอก ดังนี้

๑. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ พฤติกรรมส่วนตัวของข้าราชการบางคนที่เป็นคนโลภมาก เห็นแก่ได้ไม่รู้จักพอ ความเคยชินของข้าราชการที่คุ้นเคยกับการที่จะได้ “ค่าน้ำร้อนน้ำชา” หรือ “เงินใต้โต๊ะ” จากผู้มาติดต่อราชการ ขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม

๒. ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

๒.๑ ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของข้าราชการน้อยหรือต่างกันมาก ไม่ได้สัดส่วนกับการครองชีพที่สูงขึ้น การเติบโตของระบบทุนนิยมที่เน้นการบริโภค สร้างนิสัยการอยากได้ อยากมี เมื่อรายได้ไม่เพียงพอก็ต้องหาทางใช้อำนาจไปทุจริต

๒.๒ ด้านสังคม ได้แก่ ค่านิยมของสังคมที่ยกย่องคนมีเงิน คนร่ำรวย และไม่สนใจว่าเงินนั้นได้มาอย่างไร เกิดลัทธิเอาอย่าง อยากได้สิ่งที่คุณรวยมี เมื่อเงินเดือนของตนไม่เพียงพอ ก็หาโดยวิธีมิชอบ

๒.๓ ด้านวัฒนธรรม ได้แก่ การนิยมจ่ายเงินของนักธุรกิจให้กับข้าราชการที่ต้องการความสะดวกรวดเร็ว หรือการบริการที่ดีกว่าด้วยการลดต้นทุนที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบ

๒.๔ ด้านการเมือง ได้แก่ การทุจริตของข้าราชการแยกไม่ออกจากราชการเมือง การร่วมมือของคนสองกลุ่มนี้เกิดขึ้นได้ในประเด็นการใช้จ่ายเงิน การหารายได้และการตัดสินใจพิจารณาโครงการของรัฐ

๒.๕ ด้านระบบราชการ ได้แก่

- ความบกพร่องในการบริหารงานที่เปิดโอกาสให้เกิดการทุจริต
- การใช้ดุลพินิจมากและการผูกขาดอำนาจซึ่งทำให้อัตราการทุจริตในหน่วยงานสูง
- การที่ขั้นตอนของระเบียบราชการมีมากเกินไป ทำให้ผู้ที่ไปติดต่อต้องเสียเวลามาก

จึงเกิดการสมยอมกันระหว่างผู้ให้กับผู้รับ

- การตกอยู่ใต้อาณัติของแก๊งค์และอิทธิพลของผู้ทุจริต มีทางเป็นไปได้ที่ผู้นั้นจะทำการทุจริตด้วย

- การรวมอำนาจระบบราชการลักษณะที่รวมศูนย์ ทำให้ไม่มีระบบตรวจสอบที่เป็นจริง และมีประสิทธิภาพ

- ตำแหน่งหน้าที่ในลักษณะอำนวยต่อการกระทำผิด เช่น อำนาจในการอนุญาต การอนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง ผู้ประกอบการเอกชนมักจะยอมเสียเงินติดสินบนเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็ว

- การที่ข้าราชการผู้ใหญ่ทุจริตให้เห็นเป็นตัวอย่างแล้วไม่ถูกลงโทษ ข้าราชการชั้นผู้น้อยจึงเลียนแบบกลายเป็นความเคยชิน และมองไม่เห็นว่าการกระทำเหล่านั้นจะเป็นการคอร์รัปชันหรือมีความสับสนระหว่างสินน้ำใจกับคอร์รัปชัน

๒.๖ กฎหมายและระเบียบ ได้แก่

- กฎหมายหลายฉบับมีช่องโหว่ที่ทำให้การทุจริตยังคงอยู่
- การทุจริตไม่ได้เป็นอาชญากรรม ให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายหาพยานหลักฐานได้ยาก ยิ่งกว่านั้นคู่กรณีทั้งสองฝ่ายมักไม่ค่อยมีฝ่ายใดยอมเปิดเผยออกมา และถ้าหากมีฝ่ายใดต้องการที่จะเปิดเผยความจริงในเรื่องนี้ กฎหมายหมิ่นประมาทก็บั่นทอนเอาไว้ อีกทั้งกฎหมายของประเทศเอาผิดกับบุคคลผู้ให้สินบนเท่า ๆ กับผู้รับสินบน จึงไม่ค่อยมีผู้ให้สินบนรายใดกล้าดำเนินคดีกับผู้รับสินบน

- ราษฎรที่รู้เห็นการทุจริตก็เป็นโจทก์ฟ้องร้องมิได้ เนื่องจากไม่ใช่ผู้เสียหาย ยิ่งกว่านั้นกระบวนการพิจารณาพิพากษายังยุ่งยากซับซ้อนจนกลายเป็นผลดีแก่ผู้ทุจริต

- ขั้นตอนทางกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติยุ่งยาก ซับซ้อน มีขั้นตอนมาก ทำให้เกิดช่องทางให้ข้าราชการหาประโยชน์ได้

๒.๗ การตรวจสอบ ได้แก่

- ภาคประชาชนขาดความเข้มแข็ง ทำให้กระบวนการต่อต้านการทุจริตจากฝ่ายประชาชนไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร

- การขาดการควบคุมตรวจสอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบหรือกำกับดูแลอย่างจริงจัง

๒.๘ สาเหตุอื่น ๆ ได้แก่

- อิทธิพลของภรรยาหรือผู้หญิง เนื่องจากเป็นผู้ใกล้ชิดสามีอันเป็นตัวการสำคัญที่สนับสนุนและส่งเสริมให้สามีของตนทำการทุจริตเพื่อความเป็นอยู่ของครอบครัว

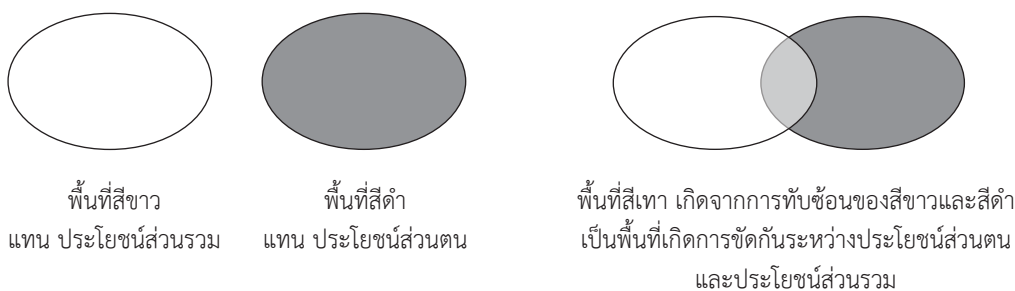
- การพนัน ทำให้ข้าราชการที่เสียพนันมีแนวโน้มจะทุจริตมากขึ้น

● ความหมายของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

“การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนบุคคล” หรือ “ประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ขัดกัน” หรือ “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” หรือ “ความขัดแย้งทางผลประโยชน์” นั้นมีลักษณะทำนองเดียวกันกับกฎศีลธรรม ขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี หลักคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ การกระทำใด ๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงไม่ควรจะกระทำ แต่บุคคลแต่ละคน แต่ละกลุ่ม แต่ละสังคม อาจเห็นว่าเรื่องใดเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมแตกต่างกันไป หรือเมื่อเห็นว่าเป็นการขัดกันแล้วยังอาจมีระดับของความหนักเบา

แตกต่างกัน อาจเห็นแตกต่างกันว่าเรื่องใดกระทำได้กระทำไม่ได้แตกต่างกันออกไปอีก และในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบางเรื่องบางคนอาจเห็นว่าไม่เป็นไร เป็นเรื่องเล็กน้อย แต่บางคนอาจเห็นเป็นเรื่องใหญ่ ต้องถูกประณาม ตำหนิ ตีฉิน นินทา ว่ากล่าว ฯลฯ แตกต่างกันตามสภาพของสังคม

โดยพื้นฐานแล้ว เรื่องการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม เป็นกฎศีลธรรมประเภทหนึ่งที่บุคคลไม่พึงละเมิดหรือฝ่าฝืน แต่เนื่องจากมีการฝ่าฝืนกันมากขึ้น และบุคคลผู้ฝ่าฝืนก็ไม่มี ความเกรงกลัวหรือละอายต่อการฝ่าฝืนนั้น สังคมก็ไม่ลงโทษหรือลงโทษไม่เพียงพอที่จะมีผลเป็นการห้ามการกระทำดังกล่าว และในที่สุดเพื่อหยุดยั้งเรื่องดังกล่าวนี้ จึงมีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์มากขึ้น ๆ และเป็นเรื่องที่สังคมให้ความสนใจมากขึ้นตามลำดับ สามารถสรุปภาพได้ดังภาพ

จริยธรรม เป็นกรอบใหญ่ทางสังคมที่เป็นพื้นฐานของแนวคิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริต การกระทำใดที่ผิดต่อกฎหมาย การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริต ย่อมเป็นความผิดต่อจริยธรรมด้วย แต่ตรงกันข้าม การกระทำที่ฝ่าฝืนจริยธรรม อาจไม่เป็นความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริต เช่น การมีพฤติกรรมส่วนตัวที่ไม่เหมาะสม การมีพฤติกรรมชู้สาว เป็นต้น

● **รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม**

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมมีหลายรูปแบบ ไม่จำกัดอยู่เฉพาะในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ด้วย ทั้งนี้ John Langford และ Kenneth Kernaghan ได้จำแนกรูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ออกเป็น ๗ รูปแบบ คือ

๑. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ เช่น การรับของขวัญจากบริษัทธุรกิจ บริษัทสนับสนุนค่าเดินทางให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ไปประชุมที่ต่างประเทศ หน่วยงานราชการรับเงินบริจาคสร้างสำนักงานจากธุรกิจที่เป็นลูกค้าของหน่วยงาน หรือการใช้งบประมาณของรัฐเพื่อจัดซื้อจัดจ้างแล้วเจ้าหน้าที่ได้รับของแถมหรือประโยชน์อื่นตอบแทน เป็นต้น

๒. การทำธุรกิจกับตนเองหรือเป็นคู่สัญญา หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธาณะมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด ตัวอย่างเช่น การใช้ตำแหน่งหน้าที่ทำให้หน่วยงานทำสัญญาซื้อสินค้าจากบริษัทของตนเอง หรือจ้างบริษัทของตนเองเป็นที่ปรึกษา หรือซื้อที่ดินของตนเองในการจัดสร้างสำนักงาน สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง เช่น เป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธาณะหรือหลังเกษียณ หมายถึง การที่บุคคลลาออกจากหน่วยงานของรัฐและไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน

๔. การทำงานพิเศษ เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งสาธาณะตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์การสาธาณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการ โดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ที่ปรึกษาสังกัดอยู่

๕. การรู้ข้อมูลภายใน หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธาณะใช้ประโยชน์จากการรู้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตนเอง เช่น ทราบว่ามีการตัดถนนผ่านบริเวณใดก็จะเข้าไปซื้อที่ดินนั้นในนามของภรรยา หรือทราบว่าจะมีการซื้อขายที่ดินเพื่อทำโครงการของรัฐก็จะเข้าไปซื้อที่ดินนั้นเพื่อเก็งกำไรและขายให้กับรัฐในราคาที่สูงขึ้น

๖. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว เช่น การนำเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ กลับไปใช้ที่บ้าน การนำรถยนต์ราชการไปใช้ในงานส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธาณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง เช่น การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธาณะเพื่อหาเสียง

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง หรืออาจจะเรียกว่าระบบอุปถัมภ์พิเศษ เช่น การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้าทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องของตน

๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

● ระบบเลขฐานสิบและระบบเลขฐานสองเพื่อแยกแยะการแก้ “ทุจริต”

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม เป็นพฤติกรรมที่อยู่ระหว่างจริยธรรมกับการทุจริต ที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตนกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งพฤติกรรมบางประเภทมีการบัญญัติเป็นความผิดทางกฎหมายมีบทลงโทษชัดเจน แต่พฤติกรรมบางประเภทยังไม่มี การบัญญัติข้อห้ามไว้ในกฎหมาย อย่างไรก็ตามหากเราสามารถพัฒนาระบบการคิดที่ถูกต้องก็จะทำให้คนสามารถแยกแยะการแก้ทุจริตได้

ภาพที่ ๑ แสดงระบบการคิดที่ไม่ถูกต้อง

ระบบเลขฐานสิบ (Decimal Number System) หมายถึง ระบบเลขที่มีตัวเลข ๑๐ ตัว คือ ๐, ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙ เป็นระบบคิดเลขที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าเป็นการบอกปริมาณหรือบอกขนาด ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการสื่อความหมาย สอดคล้องกับระบบ “Analog” ที่ใช้คำต่อเนื่องหรือสัญญาณซึ่งเป็นค่าต่อเนื่อง หรือแทนความหมายของข้อมูล โดยการใช้ฟังก์ชันที่ต่อเนื่อง

ระบบเลขฐานสอง (Binary Number System) หมายถึง ระบบเลขที่มีสัญลักษณ์เพียงสองตัว คือ ๐ กับ ๑ สอดคล้องกับการทำงานระบบ “Digital” ที่มีลักษณะการทำงานภายในเพียง ๒ จังหวะ คือ ๐ กับ ๑ หรือ ON กับ OFF ตัดเด็ดขาด

ระบบคิดฐานสิบ (Analog) เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่มีตัวเลขหลายตัว และอาจหมายถึงโอกาสที่จะเลือกได้หลายทาง เกิดความคิดที่หลากหลาย ชับซ้อน หากนำมาเปรียบเทียบกับกรปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องคิดเยอะ ต้องใช้ดุลยพินิจเยอะ อาจจะนำประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันได้ แยกประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันไม่ได้ การปฏิบัติงานแบบใช้ระบบคิดฐานสิบ คือการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐยังมีระบบการคิดที่ยังแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันไม่ได้ นำประโยชน์ส่วนตัวมาปะปนกับประโยชน์ส่วนรวม เช่น นำบุคลากรหรือทรัพย์สินของทางราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว เบียดบังราชการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว เครือญาติหรือพวกพ้องเหนือกว่าประโยชน์ของส่วนรวมหรือของ

หน่วยงาน แสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการ กรณีเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวมจะยึดประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก

ระบบคิดฐานสอง (Digital) เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถเลือกได้เพียง ๒ ทาง เท่านั้น คือ ๐ กับ ๑ และหมายถึงโอกาสที่จะเลือกได้เพียง ๒ ทาง เช่น ใช่กับไม่ใช่ เท็จกับจริง ทำได้กับทำไม่ได้ ประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น จึงเหมาะกับการนำมาเปรียบเทียบกับ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องสามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด และไม่กระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม การปฏิบัติงานแบบใช้ระบบคิดฐานสอง คือการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีระบบการคิดที่สามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกัน แยกออกอย่างชัดเจนว่าสิ่งใดถูก-สิ่งใดผิด สิ่งใดทำได้-สิ่งใดทำไม่ได้ สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนตน-สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนรวม ไม่นำมาปะปนกัน ไม่นำบุคลากรหรือทรัพย์สินของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน ไม่เบียดบังราชการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมหรือของหน่วยงานเหนือกว่าประโยชน์ของส่วนตน เครือญาติและพวกพ้อง ไม่แสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่การงาน ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่ กรณีเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมจะยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

ตัวอย่าง ระบบคิดฐานสิบ & ระบบคิดฐานสอง

- นำวัสดุครุภัณฑ์หลวงไปใช้ที่บ้าน
- นำรถยนต์หลวงมาใช้ในธุระส่วนตัว
- นำโทรศัพท์หลวงมาใช้ติดต่อธุระส่วนตัว
- นำอุปกรณ์ไฟฟ้าส่วนตัวมาชาร์จที่ทำงาน
- ใช้น้ำประปาหลวงล้างรถส่วนตัว

- ไม่รับของขวัญจากผู้มาติดต่อราชการ
- ไม่ใช้รถหลวงในเรื่องส่วนตัว
- ไม่ใช้โทรศัพท์หลวงติดต่อธุระส่วนตัว
- ไม่นำอุปกรณ์ไฟฟ้าส่วนตัวมาชาร์จที่ทำงาน

● **คิดให้ได้ คิดให้ดี คิดให้เป็น**

<p>คิดได้</p>	<p>๑. คิดก่อนทำ (ก่อนกระทำการทุจริต) ๒. คิดถึงผลเสีย ผลกระทบต่อประเทศชาติ (ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับประเทศใน ทุก ๆ ด้าน) ๓. คิดถึงผู้ได้รับบทลงโทษจากการกระทำการทุจริต (เอามาเป็นบทเรียน) ๔. คิดถึงผลเสีย ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง (จะต้องอยู่กับความเสี่ยงที่จะ ถูกร้องเรียน ถูกลงโทษ ไล่ออกและติดคุก)</p>
<p>คิดดี</p>	<p>๑. คิดแบบพอเพียง ไม่เบียดบังตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่นและไม่เบียดเบียน ประเทศชาติ ๒. คิดอย่างรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ กฎระเบียบ ๓. คิดตามคุณธรรมว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”</p>
<p>คิดเป็น</p>	<p>๑. คิดแยกเรื่องประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันอย่างชัดเจน ๒. คิดแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกัน ๓. คิดที่จะไม่นำประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกัน มากำกว่ายกัน ๔. คิดที่จะไม่เอาประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตน ๕. คิดที่จะไม่เอาผลประโยชน์ส่วนรวมมาตอบแทนบุญคุณส่วนตน ๖. คิดเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เครือญาติและพวกพ้อง</p>

กิจกรรมเสนอแนะ

กิจกรรมที่ ๑.๒.๑ คิดเป็นโปร่งใส คิดได้ไม่โกง

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต	
	หน่วยที่ ๑	ปรับพื้นฐานความคิดด้านทุจริตส่วนตนและส่วนรวม
	หน่วยย่อยที่ ๑.๒	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
	กิจกรรมที่ ๑.๒.๑	คิดเป็นโปร่งใส คิดได้ไม่โกง
		เวลา ๑๒๐ นาที

สาระสำคัญ

สาเหตุของการทุจริตมักเกิดจากการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งมีหลายรูปแบบแตกต่างกันไป หากบุคคลคิดได้ คิดดี คิดเป็น ก็จะสามารถคิดแยกแยะ ปรับวิธีคิด ได้ว่าเรื่องใดกระทำได้กระทำไม่ได้ หลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ควรจะทำ คิดถึงผลเสียและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น คิดที่จะไม่นำประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกัน มากำกว่ากัน คิดเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เครือญาติและพวกพ้อง

จุดประสงค์ของกิจกรรม

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบของการทุจริตส่วนตนและส่วนรวม
๒. เพื่อให้สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๓. เพื่อให้มีความตระหนักต่อการต้านการทุจริต ประพฤติปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

สื่อ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้

๑. คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก หรือ PC
๒. สื่อวิดีโอเกี่ยวกับการทุจริต <https://www.youtube.com/watch?v=hRazlm5WuPO>
“ทุจริตแก้คะแนน”
๓. สื่อวิดีโอเกี่ยวกับการทุจริต <https://www.youtube.com/watch?v=FEfrARhWnGc>
“แก้ทุจริตคิดฐานสอง”
๔. บอร์ดติดกระดาษฟลิปชาร์ต แบ่งเป็นสองส่วน คือ ผลกระโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๕. ป้ายฟิวเจอร์บอร์ด มีข้อความซึ่งเป็นประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับพฤติกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (จำนวนขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของผู้เรียนและเวลา) ประมาณ ๒๐-๓๐ แผ่นป้าย
๖. ป้ายทายคำ เช่น “ฉั__ล” หมายถึง ใช้กลอุบายหลอกลวง โดยเอาความเท็จมากล่าวเพื่อให้ผู้อื่นหลงผิด ประมาณ ๒๐-๓๐ คำ (จำนวนขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของผู้เรียนและเวลา)
๗. ของรางวัล
๘. แบบประเมินผลงานกลุ่มและแบบประเมินพฤติกรรม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

๑. ผู้สอนกล่าวทักทายผู้เรียน แจงจุดประสงค์ แล้วแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มละ ๑๐ คน
๒. ผู้สอนนำเข้าสู่กิจกรรมด้วยการให้ผู้เรียนชมวิดีโอที่เกี่ยวกับ การทุจริต เรื่อง “ทุจริตแก้คะแนน”
<https://www.youtube.com/watch?v=hRazlm5WuPO>
๓. สนทนาประกอบสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
๔. ผู้สอนชี้แจงกิจกรรม “คิดเป็นโปรงใส คิดได้ไม่โกง” ให้ผู้เรียนทราบโดย
 - ๔.๑ ผู้สอนโชว์แผ่นป้ายทายคำ ซึ่งอาจใช้ศัพท์เกี่ยวกับการทุจริตและให้แต่ละกลุ่มยกมือตอบ
 - ๔.๒ กลุ่มใดตอบได้ก่อนจะมีโอกาสเลือกป้ายฟิวเจอร์บอร์ด (มีข้อความซึ่งเป็นประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับพฤติกรรม) แล้วนำมาติดที่ฟลิปบอร์ดของกลุ่มตนเอง โดยเลือกใส่ด้านผลประโยชน์ส่วนตน หรือประโยชน์ส่วนรวม
 - ๔.๓ ทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนครบหรือตามเวลาที่เหมาะสม
 - ๔.๔ ผู้สอนเฉลยแต่ละแผ่นป้าย กลุ่มใดมีคะแนนสูงที่สุดคือผู้ชนะ ผู้สอนมอบรางวัลเพื่อเป็นแรงจูงใจ
๕. ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยสรุปกิจกรรมด้วยการตั้งคำถาม เช่น ผู้เรียนได้อะไรจากกิจกรรมนี้
๖. สรุปกิจกรรมด้วยการชมวิดีโอที่เกี่ยวกับ การทุจริต เรื่อง “แก้ทุจริตคิดฐานสอง”
<https://www.youtube.com/watch?v=FEfrARhWnGc>

ข้อเสนอแนะ

๑. พื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมควรเป็นพื้นที่โล่ง มีเครื่องขยายเสียงช่วยในการจัดกิจกรรม
๒. ความเหมาะสมของจำนวนกลุ่มขึ้นอยู่กับจำนวนผู้เรียน โดยสมาชิกกลุ่มไม่ควรเกิน ๑๐ คน
๓. ผู้สอนควรควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด

แนวทางการประเมิน

๑. ประเมินผลจากการทำกิจกรรมกลุ่ม
๒. ประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนโดยใช้การสังเกตหรือแบบสังเกต

หลัก คุณธรรม	รายการพฤติกรรมที่ประเมิน	สัดส่วนคะแนน (ร้อยละ)
พอเพียง	- ทำกิจกรรมด้วยความละเอียดรอบคอบ - รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม	๒๕
มีวินัย	- รับผิดชอบกิจกรรมของตนเอง - ทำกิจกรรมตรงตามกติกา และข้อกำหนด	๒๕
สุจริต	- มุ่งมั่นทำกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์	๕๐
รวม		๑๐๐

ตัวอย่างข้อความ

คำ	ความหมาย
๑. น้อฉล	ใช้อุบายหลอกลวงโดยเอาความเท็จมากล่าวเพื่อให้ผู้อื่นหลงผิด
๒. ตุ๊กติก	มีเล่ห์เหลี่ยม
๓. ซื่อตรง	ประพฤติตรงและจริงจัง
๔. สามิภักดี	การเต็มใจมอบตนอยู่ใต้อำนาจ
๕. ตงฉิน	ซื่อตรง
๖. คอร์รัปชัน	การทุจริตโดยใช้หรืออาศัยตำแหน่งหน้าที่อำนาจ
๗. แปรพักตร์	เอาใจออกห่าง
๘. กลิ้งกลอก	เอาแน่เอานอนไม่ได้
๙. ยักยอก	เบียดบังทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งตนดูแลอยู่มาเป็นของตน
๑๐. เชิด	ถูกใช้ให้ออกหน้าแทน
๑๑. ตบตา	หลอกหรือลวงให้เข้าใจผิด
๑๒. ตระบัดสัตย์	ไม่รักษาคำมั่นสัญญา
๑๓. ซ่อนเร้น	ปิดบัง
๑๔. กลโกง	วิธีการที่ผิดศีลธรรมเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย
๑๕. อสัตย์	ไม่ซื่อตรง
๑๖. เข็นครกขึ้นภูเขา	ทำงานที่ยากลำบากต้องใช้ความเพียรพยายามและอดทนมาก
๑๗. คดในข้องอในกระดูก	กมลสันดาน เกิดมาก็ชอบคดโกง
๑๘. เข้าเมืองตาหลิว ต้องหลิวตาตาม	ทำตัวให้เหมาะกับสภาพแวดล้อมที่คนในสังคมนั้นเขาทำกัน
๑๙. จับเสือมือเปล่า	หาผลประโยชน์โดยตัวเองไม่ลงทุน
๒๐. ชี้อ้างจับตักแตน	ลงทุนมาก แต่กลับได้ผลนิดหน่อย

ตัวอย่างบัตรคำประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ที่	บัตรคำประโยคบอกเล่า
๑.	สาวตรีแอบเอากระดาษจากที่ทำงานไปให้ลูกทำงานเอกสาร
๒.	เอกวิชญ์ไปช่วยทำงานที่แผนกในสัปดาห์แข่งขันทักษะวิชาชีพ
๓.	วิสาให้สำอองลอกข้อสอบในการสอบปลายภาค เพื่อสอบผ่านและทำให้แผนกตนเองมีคะแนน GPA สูงที่สุดในวิทยาลัยฯ
๔.	อารญาเสียดสละที่นั่งคอนเสิร์ต GOT7 บัตรราคาถูกให้คนอื่น เพื่อให้ตนเองได้บัตรที่นั่งที่ดีกว่า
๕.	ผู้อำนวยการเปลี่ยนเครื่องแบบนักเรียน เพื่อให้ทันสมัย โดยให้ผู้ปกครองสั่งเครื่องแบบกับทางวิทยาลัยฯ ซึ่งร้านที่ตัดชุดเป็นญาติของผู้ผู้อำนวยการ
๖.	คอนสแตนตินฟอลคอนช่วยเหลือพระนารายณ์ติดต่อการค้าในสมัยอยุธยาของไทย จนทำให้ตนเองร่ำรวย
๗.	นายค อบต. หนองบัว จัดทำโครงการสร้างถนนคอนกรีตผ่านหมู่บ้านเพื่อให้ตนเองเดินทางสะดวก
๘.	โนบิตะใช้ไหม้แมชชีนเพื่อย้อนเวลากลับไปแก้ไขผลการสอบ เพื่อให้ตนเองได้คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน
๙.	ศักดิ์ชัยฝากเพื่อนเช็กชื่อเวลาเรียนของตนเอง เพื่อไปแข่งฟุตบอลระดับจังหวัด
๑๐.	ครูใช้งบบิวิทยาลัยฯ จัดซื้อเครื่องผลิตน้ำดื่ม เพื่อจำหน่ายให้กับนักเรียนและชุมชนรอบวิทยาลัยฯ ในราคาที่ถูก
๑๑.	กมลรัตน์นำรายงานของรุ่นพี่ปีที่แล้วที่ตั้งในห้องพักครูไปแก้ไขหน้าปก เพื่อให้กลุ่มมีงานส่ง
๑๒.	วินัยให้เพื่อนช่วยทำหัวหมอนให้จนทำให้มีงานส่งครูทันตามเวลาที่กำหนด โดยไม่ทิ้งหัวหมอนที่ไม่เสร็จเป็นเศษวัสดุ
๑๓.	บอยเป็นคนขับรถของหน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง ในวันหยุดสุดสัปดาห์บอยมักนำรถของหน่วยงานพาครอบครัวไปเที่ยวต่างจังหวัด
๑๔.	ผู้อำนวยการให้นักเรียนตัดหญ้าหน้าบ้านพักของผู้อำนวยการ เพื่อให้ดูสะอาดตามากขึ้น
๑๕.	ครูนำข้อสอบจริงมาให้นักเรียนศึกษาก่อนทำการสอบจริง เพื่อให้นักเรียนสอบผ่านและวิทยาลัยฯ มีเกณฑคะแนนสูง
๑๖.	พ่อให้เงินสนับสนุนวิทยาลัยฯ เพื่อให้ลูกได้เรียนโรงเรียนประจำจังหวัดที่มีชื่อเสียงโด่งดัง
๑๗.	นายค อบต. ห้วยคด ใช้บสร้างสนามเด็กเล่นของหมู่บ้านมาขุดบ่อน้ำ เพื่อให้มีน้ำมาใช้ในการทำกรเกษตรของชุมชน

ที่	บัตรคำประโยคบอกเล่า
๑๘.	นายเอกภพมาเรียนสายในคาบเรียนของครูสุดใจ ครูสุดใจทำโทษเพื่อเป็นแบบอย่าง โดยให้ล้างรถของครูสุดใจ
๑๙.	เจ้าจ้อยจะไปซื้อข้าว แต่ควยวเลยฝากให้พี่แยมช่วยซื้อข้าวให้
๒๐.	เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลนำสายชาร์จแบตเตอรี่ มาชาร์จที่ทำงาน

ตัวอย่างบัตรหายคำ

'อน ร์

- ปิดบัง -

การแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

บเื่อมี่เ่า

- ทหาผลประโยชน์โดยตัวเองไม่ลงทุน -

การแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ยัย ัก

- เบียดบังทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งตนดูแลอยู่มาเป็นของตน -

การแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ตัวอย่างบัตรหายคำ

การสอบปลายภาค
+
วิชาให้สำอองลอกข้อสอบ
เพื่อสอบผ่านและทำให้แผนกตนเอง
มีคะแนน GPA สูงที่สุดในวิทยาลัยฯ

การแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

เอกวิษญูไปช่วยทำงานที่แผนก
+
ในสัปดาห์แข่งขันทักษะวิชาชีพ

การแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล
นำสายชาร์ตแบตเตอรี่
มาชาร์ตที่ทำงาน

การแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

เฉลย

**ประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตน
และผลประโยชน์ส่วนรวม**

ที่	พฤติกรรม	ทุจริตเพื่อ ผลประโยชน์ ส่วนตน	ทุจริตเพื่อ ผลประโยชน์ ส่วนรวม
๑.	สาวตรีแอบเอากระดาษจากที่ทำงานไปให้ลูกทำงานเอกสาร	✓	
๒.	เอกวิษณุแอบหนีงานประจำ ไปช่วยธุรกิจที่บ้าน	✓	
๓.	วิสาให้สาธิตลอกข้อสอบในการสอบปลายภาค เพื่อสอบผ่าน และทำให้แผนกตนเองมีคะแนน GPA สูงที่สุดในวิทยาลัยฯ		✓
๔.	อารญาเสียสละที่นั่งคอนเสิร์ต GOT ๗ บัตรราคาถูกให้คนอื่น เพื่อให้ตนเองได้บัตรที่นั่งที่ดีกว่า	✓	
๕.	ผู้อำนวยการเปลี่ยนเครื่องแบบนักเรียนเพื่อให้ทันยุคสมัยโดยให้ผู้ปกครองสั่งเครื่องแบบกับทางวิทยาลัยฯ ซึ่งร้านที่ตัดชุดเป็นญาติของผู้บริหาร	✓	
๖.	คอนสแตนตินฟอลคอนช่วยเหลือพระนารายณ์ติดต่อการค้าในสมัยอยุธยาของไทย จนทำให้ตนเองร่ำรวย	✓	
๗.	นายก อบต. หนองบัว จัดทำโครงการสร้างถนนคอนกรีตผ่านหมู่บ้าน เพื่อให้ตนเองเดินทางสะดวก	✓	
๘.	โนบิตะใช้ไหม้แมชชีนเพื่อย้อนเวลากลับไปแก้ไขผลการสอบ เพื่อให้ตนเองได้คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน	✓	
๙.	ศักดิ์ชัยฝากเพื่อนเช็คชื่อเวลาเรียนของตนเอง เพื่อไปแข่งฟุตบอลระดับจังหวัด	✓	
๑๐.	ครูใช้งบบริษัทฯ จัดซื้อเครื่องผลิตน้ำดื่ม เพื่อจำหน่ายให้กับนักเรียนและชุมชนรอบวิทยาลัยฯ ในราคาที่ถูกลง		✓
๑๑.	กมลรัตน์นำรายงานของรุ่นพี่ที่แล้วที่ตั้งในห้องพักครูไปแก้ไขหน้าปก เพื่อให้กลุ่มมีงานส่งครู		✓
๑๒.	วินัยให้เพื่อนช่วยทำหัวข้อนำให้จนทำให้มีงานส่งครูทันตามเวลาที่กำหนด โดยไม่ทิ้งหัวข้อที่ไม่เสร็จเป็นเศษวัสดุ		✓
๑๓.	บอยเป็นคนขับรถของหน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง ในวันหยุดสุดสัปดาห์บอยมักนำรถของหน่วยงานพาครอบครัวไปเที่ยวต่างจังหวัด	✓	

ที่	พฤติกรรม	ทุจริตเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว	ทุจริตเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม
๑๔.	ผู้อำนวยการให้นักเรียนตัดหญ้าหน้าบ้านพักของผู้อำนวยการ เพื่อให้ดูสะอาดตามากขึ้น	✓	
๑๕.	ครูนำข้อสอบจริงมาให้นักเรียนศึกษาก่อนทำการสอบจริง เพื่อให้นักเรียนสอบผ่านและวิทยาลัยฯ มีเกณฑ์คะแนนสูง		✓
๑๖.	พ่อให้เงินสนับสนุนวิทยาลัยฯ เพื่อให้ลูกได้เรียนโรงเรียนประจำจังหวัดที่มีชื่อเสียงโด่งดัง	✓	
๑๗.	นายก อบต. ้วยคต ใช้งบสร้างสนามเด็กเล่นของหมู่บ้าน มาชุดบ่อน้ำ เพื่อให้มีน้ำมาใช้ในการทำการเกษตรของชุมชน		✓
๑๘.	นายเอกภพมาเรียนสายในคาบเรียนของครูสุดใจ ครูสุดใจทำโทษเพื่อเป็นแบบอย่างโดยให้ล้างรถของครูสุดใจ	✓	
๑๙.	เจ้าจ้อยจะไปซื้อข้าว แต่ควียวเลยฝากให้พี่แยมช่วยซื้อข้าวให้	✓	
๒๐.	เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลนำโทรศัพท์มาชาร์จแบตเตอรี่ที่ทำงาน	✓	

สื่อการเรียนรู้เสนอแนะ

หน่วยที่ ๑ ปรับพื้นฐานความคิดด้านทุจริตส่วนตัวและส่วนรวม

หน่วยย่อยที่ ๑.๒ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๑. วิดีทัศน์ เรื่อง “Paaboonjin (รับทรัพย์สิน+ เป็นคู่สัญญา)”	ท่านรั้ว มีตำแหน่งเป็นเจ้าของเมือง ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่รัฐหา ผลประโยชน์เพื่อตนเอง โดยรับ เงินจากเจ้าแก้งหังเพื่อไม่ให้ เจ้าแก้งหังจ่ายภาษีให้หลวง และรับงานชุดบ่อบาดาลและทำ ประปาหมู่บ้าน	๑.๔๕ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๒. วิดีทัศน์ เรื่อง “MOST-The Bridge v.2 ไทย”	พนักงานการรถไฟ ซึ่งเป็น เจ้าหน้าที่ของรัฐ วันหนึ่งเขาได้ พาลูกชายมาที่ทำงาน ขณะนั้นมี รถไฟขบวนหนึ่งกำลังวิ่งเข้ามา ใกล้สะพาน ลูกชายเห็นรถไฟ กำลังมาจึงวิ่งไปที่สะพานเพื่อที่ จะดึงคันโยกให้สะพานลงเพื่อให้ รถไฟวิ่งผ่าน แต่เกิดพลัดตกลง ไปได้สะพาน ซึ่งขณะนั้น พนักงานฯ มองเห็นลูกชายตกไป ใต้สะพาน และรถไฟวิ่งใกล้จะถึง สะพาน จึงเป็นวินาทีที่ต้อง ตัดสินใจว่าจะดึงคันโยกให้ สะพานลงเพื่อให้รถไฟวิ่งผ่าน และรักษาชีวิตของคนบนรถไฟ หรือไม่ดึงคันโยกให้สะพานลง เพื่อรักษาชีวิตลูกของตนเอง	๖.๓๕ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=q844OgsP4_4	
๓. วิดีทัศน์ เรื่อง “แก้ทุจริต คิดฐานสอง”	อธิบายรูปแบบการซัดซัดกัน ระหว่างผล ประโยชน์ส่วนรวม กับประโยชน์ส่วนตัวระบบคิด ฐานสิบ ระบบคิดฐานสอง	๔.๓๗ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๔. คลิปข่าว เรื่อง “เตือน สักเก็บ โต๊ะร้านผัดไทย ประตุผี”	เพื่อศึกษากรณีตัวอย่างการยึดพื้นที่สาธารณะเพื่อประโยชน์ส่วนตน	๓.๑๘ นาที	ข่าวจากสำนักข่าวอรุณอมรินทร์	
๕. วิดีทัศน์ เรื่อง “บังคับใช้วันแรก พ.ร.บ. ห้ามขอตาน ผิดโทษอาญา”	เพื่อศึกษาการจัดระเบียบทางสังคม	๓.๕๑ นาที	ข่าวจาก Nation tv	
๖. ข่าว เรื่อง “อวสานแผงค้าริมทางหลวง ลั่นภายใน ๒ ปี รื้อเกลี้ยง”	กรมทางหลวงมีนโยบายจัดระเบียบแผงค้าและสิ่งปลูกสร้างที่รูก้าทางหลวงทั่วประเทศ ทั้งแผงถาวร คือ ขยายตลอดทั้งปี และแผงชั่วคราว	๔.๓๗ นาที	ข่าวจากกระปุกดอทคอม	
๗. “แก้มัจบ สี่แยกกล้วยแขก ทำรถติด-ผิดกฎหมาย”	นักเร่ขายกล้วยทอดลงมาเร่ขายบนถนน เป็นการกีดขวางการจราจร สร้างความเดือดร้อนกับผู้ใช้นถนน ทางเท้าในเขตนางเลิ้ง	-	ข่าวจากโพสต์ทูเดย์	
๘. ข่าว เรื่อง “ตะลึง เบญจมา เมืองคอน ขึ้นป้ายยกเลิกเด็กฝาก เข้าเรียน”	กรณีที่โรงเรียนเบญจมาชูทิศ นครศรีธรรมราช ขึ้นป้ายขนาดใหญ่หน้าโรงเรียน โดยมีข้อความเขียนระบุ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ ร่วมยกระดับคุณภาพการศึกษาพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ยกเลิกเด็กฝากเข้าเรียน	-	ข่าวจากเว็บ DMCTODAY	

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๙. ข่าว เรื่อง “เด็กโรงเรียนเบญจมราชูทิศ นครศรีฯ คะแนนสอบสูงสุด ติดนิเทศฯ จุฬา เป็นการยกเลิกเด็กฝากเข้าเรียน	เด็กโรงเรียนเบญจมราชูทิศ นครศรีฯ คะแนนสอบสูงสุด ติดนิเทศฯ จุฬา เป็นการยกเลิกเด็กฝากเข้าเรียน	-	VoiceTV	
๑๐. เอกสารเรื่อง “ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน	ประมวลจริยธรรมของข้าราชการพลเรือน โดยเฉพาะข้อ ๖ ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม	-	https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/document/pramwlcchrythrm_khaaraachkaarphleruuen-elmhnangsuue.pdf สำนักงาน ก.พ.	
๑๑. วิดีทัศน์ เรื่อง “INFO-GRAPHIC ผลประโยชน์ทับซ้อน”	อธิบายเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน	๕.๔๔ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๒. วิดีทัศน์ เรื่อง “รายการคุยกับ ป.ป.ช. ตอน ผลประโยชน์ทับซ้อน”	บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับการทุจริต และผลประโยชน์ทับซ้อน	๓๐.๔๖ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๓. วิดีทัศน์ เรื่อง “ผลประโยชน์ทับซ้อน	กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	๒.๒๒ นาที	พิพิธภัณฑสถาน โกง สำนักงาน ป.ป.ช.	

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
<p>๑๔. วิดีทัศน์ เรื่อง “ทุจริตแก้ คะแนน”</p>	<p>เพื่อศึกษาตัวอย่างการขัดกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนรวมกับ ประโยชน์ส่วนตน</p>	<p>๙.๐๕ นาที</p>	<p>สำนักงาน ป.ป.ช. ร่วมกับ โรงเรียนบ้าน แพ้ววิทยา (ตั้ง)</p>	

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต
	หน่วยที่ ๑ ปรับพื้นฐานความคิดด้านทุจริตส่วนตนและส่วนรวม
	หน่วยย่อยที่ ๑.๓ Strong : จิตพอเพียงต้านทุจริต

สาระสำคัญ

โมเดล STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต ซึ่งประกอบด้วย S (sufficient) : ความพอเพียง, T (transparent) : ความโปร่งใส, R (realize) : ความตื่นรู้, O (onward) : มุ่งไปข้างหน้า, N (knowledge) : ความรู้, G (generosity) : ความเอื้ออาทร เป็นการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างฐานคิดจิตพอเพียงต่อต้านการทุจริตให้เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต และการประยุกต์ใช้
๒. เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้โมเดล STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต ในการพัฒนาฐานคิดจิตพอเพียงต่อต้านการทุจริตทั้งในส่วนตนและส่วนรวม
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงการดำรงตนโดยยึดหลักหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เนื้อหาสาระ

● หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง มีใจความว่า

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

● ความหมายของ “STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต”

S (sufficient) : ความพอเพียง ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เป็นหลักความพอเพียงในการทำงาน การดำรงชีวิต การพัฒนาตนเองและส่วนรวม รวมถึงการป้องกันการทุจริตอย่างยั่งยืน

ความพอเพียงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์แม้ว่าจะแตกต่างกันตามพื้นฐาน แต่การตัดสินใจต่อความพอเพียงของตนเองต้องตั้งอยู่บนความมีเหตุผล รวมทั้งต้องไม่เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม

ความพอเพียงดังกล่าวจึงเป็นภูมิคุ้มกันให้บุคคลนั้นไม่กระทำการทุจริต ซึ่งต้องให้ความรู้ ความเข้าใจและปลูกให้ต้นรู้

T (transparent) : ความโปร่งใส ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชนต้องปฏิบัติงานบนฐานของความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ดังนั้นจึงต้องมีและปฏิบัติตามหลักปฏิบัติ ระเบียบข้อปฏิบัติ กฎหมายด้านความโปร่งใส ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจและปลูกให้ต้นรู้

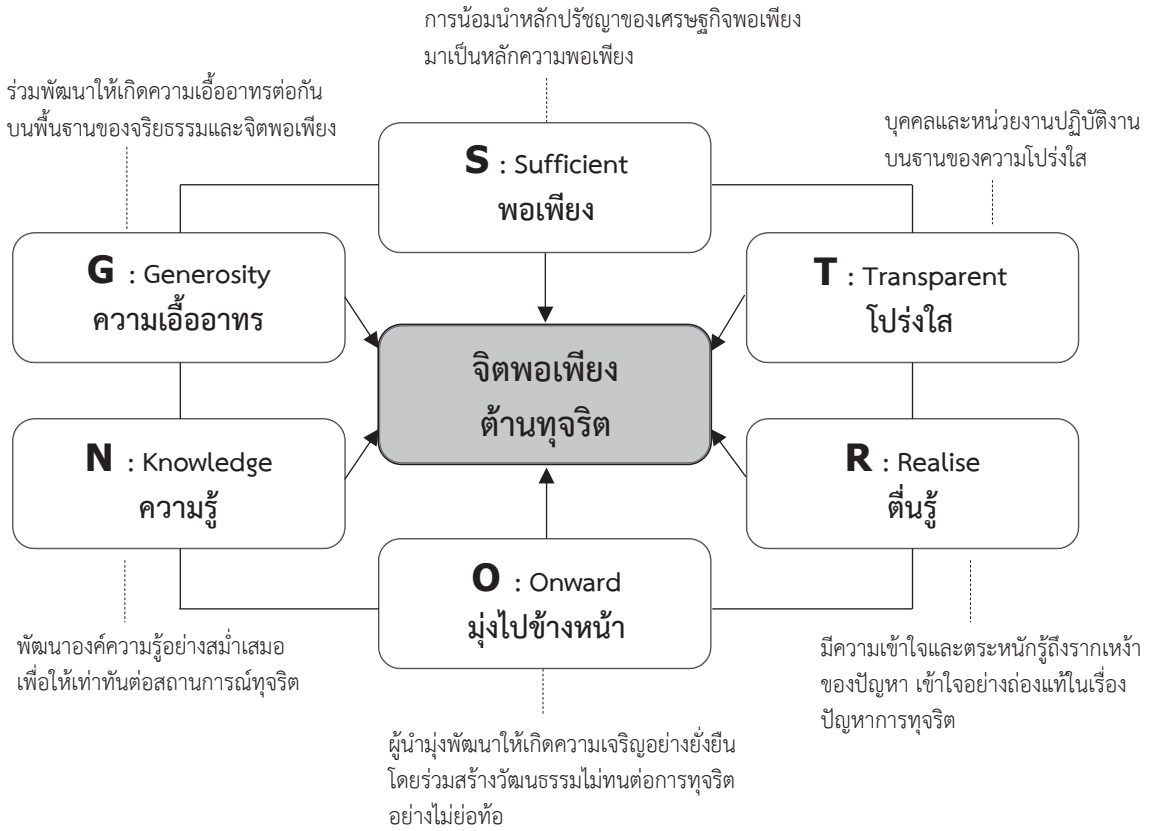
R (realize) : ความตื่นรู้ ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักรู้ถึงรากเหง้าของปัญหาและภัยร้ายแรงของการทุจริตประพัตติมิชอบภายในชุมชน และประเทศ ความตื่นรู้จะบังเกิดเมื่อได้พบเห็นสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการทุจริต ย่อมจะมีปฏิกิริยาเฝ้าระวังและไม่ยินยอมต่อการทุจริตในที่สุด ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้น ความร้ายแรงและผลกระทบต่อระดับบุคคลและส่วนรวม

O (onward) : มุ่งไปข้างหน้า ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชนมุ่งพัฒนาและปรับเปลี่ยนตนเองและส่วนรวมให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน บนฐานความโปร่งใส ความพอเพียง และร่วมสร้างวัฒนธรรมสุจริตให้เกิดขึ้นอย่างไม่ย่อท้อ ซึ่งต้องมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นดังกล่าว

N (knowledge) : ความรู้ ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำความรู้ไปใช้ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินได้อย่างถ่องแท้ ในเรื่องสถานการณ์การทุจริต ผลกระทบที่มีต่อตนเองและส่วนรวม ความพอเพียงต้านทุจริต การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมที่มีความสำคัญยิ่งต่อการลดการทุจริตในระยะยาว รวมทั้งความอายไม่กล้าทำทุจริตและความไม่ทนเมื่อพบเห็นว่าการทุจริตเกิดขึ้น เพื่อสร้างสังคมไม่ทนต่อการทุจริต

G (generosity) : ความเอื้ออาทร คนไทยมีความเอื้ออาทร มีเมตตา น้ำใจต่อกันบนฐานของจิตพอเพียงต้านทุจริต ไม่เอื้อต่อการรับหรือการให้ผลประโยชน์ต่อบุคคลหรือต่อพวกพ้อง

การประยุกต์หลักความพอเพียงด้วยโมเดล STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

พัฒนาโดย รศ. ดร. มาณี ไชยธีรานุกูลศิริ, ๒๕๖๐

กิจกรรมเสนอแนะ

กิจกรรมที่ ๑.๓.๑ จิตพอเพียง หลีกเลียงทุจริต

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต	
	หน่วยที่ ๑ ปรับพื้นฐานความคิดด้านทุจริตส่วนตัวและส่วนรวม	
	หน่วยย่อยที่ ๑.๓ Strong : จิตพอเพียงด้านทุจริต	
	กิจกรรมที่ ๑.๓.๑ จิตพอเพียง หลีกเลียงทุจริต	เวลา ๑๒๐ นาที

สาระสำคัญ

สาเหตุของการทุจริตมักเกิดจากการที่บุคคลไม่รู้จักพอเพียง ไม่มีความพอประมาณ ไม่ยึดหลักทางสายกลาง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งให้ความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญาและความรอบคอบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นภูมิคุ้มกันให้บุคคลนั้นไม่กระทำการทุจริต และมิยอมให้ผู้อื่นกระทำการทุจริตที่จะส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อสังคมและส่วนรวม

จุดประสงค์ของกิจกรรม

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความพอเพียง
๒. เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้โมเดล STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต ในการพัฒนาฐานคิด จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริตทั้งในส่วนตนและส่วนรวม
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงการประพฤติปฏิบัติพัฒนาตนโดยยึดหลักหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร ซื่อสัตย์สุจริต มีสติ ปัญญา ความรอบรู้ และความรอบคอบ

สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้

๑. ปากกาเคมี	กลุ่มละ ๑ แท่ง
๒. กระดาษฟลิปชาร์ต	กลุ่มละ ๕ แผ่น
๓. แบบแสดงความคิดเห็น	กลุ่มละ ๑ แผ่น
๔. แบบประเมินผลงานกลุ่มและแบบสังเกตพฤติกรรม	กลุ่มละ ๑ แผ่น
๕. ขาดั่งบอร์ด	กลุ่มละ ๑ ชุด
๖. ขาดั่งบอร์ดสำหรับการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	จำนวน ๑ ชุด
๗. แบบประเมินผลงานกลุ่มและแบบประเมินพฤติกรรม	

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

๑. ผู้สอนกล่าวทักทายผู้เรียน จากนั้นแจ้งชื่อกิจกรรมและจุดประสงค์กิจกรรมแก่ผู้เรียน
๒. แบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็น ๕ กลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน แล้วให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม แล้วส่งตัวแทนรับอุปกรณ์สำหรับการทำกิจกรรม
๓. ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเขียนการกระทำของตนเองที่เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งตนเองปฏิบัติอยู่เป็นประจำ โดยเป็นข้อ ๆ ภายในระยะเวลา ๑๕ นาที
๔. ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนแต่ละกลุ่มระหว่างทำกิจกรรม และในช่วงหมดเวลาว่ามีกลุ่มใดประพฤติทุจริตหรือไม่ (กลุ่มใดทุจริตให้หักคะแนน ๕ คะแนน)
๕. ผู้สอนอธิบายการกระทำที่เป็นไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่
 - การกระทำนั้นแสดงถึงการมีองค์ความรู้ที่ถึงพร้อม (รู้มาก-สำเร็จ, รู้น้อย-ล้มเหลว)
 - การกระทำนั้นประกอบด้วยความเมตตาเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน (มีคุณธรรม)
 - การกระทำนั้นได้มาตรฐานและทันสมัย มีความเรียบร้อย บริบูรณ์ ไม่เกิดปัญหาตามมาในภายหลัง (มีภูมิคุ้มกัน)
 - การกระทำนั้นประหยัด พอดี เหมาะสม พอประมาณ (ไม่เบียดเบียน)
๖. เมื่อแต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จครบทุกกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยนำกระดาษฟลิปชาร์ทของกลุ่มมาติดที่บอร์ดหน้าชั้นเรียน ประกอบการนำเสนอ (ให้เวลาในการนำเสนอกลุ่มละ ๑๐ นาที)
๗. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมวิพากษ์คำตอบของกลุ่มที่นำเสนอ พร้อมให้คะแนน (ใช่/ไม่ใช่ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง) (๒๐ นาที)
๘. ผู้สอนประกาศผลคะแนนของแต่ละกลุ่ม
๙. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรม และเน้นย้ำว่า ถ้าเราน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต ย่อมไม่ทุจริต

ข้อเสนอแนะ

๑. กิจกรรมนี้เหมาะสมกับผู้เรียน จำนวน ๔๐ คน หรือ ๑ ห้องเรียน
๒. ผู้สอนต้องสรุปประเด็นสำคัญให้ผู้เรียนฟัง
๓. ผู้สอนอาจเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนร่วมกันโหวตให้คะแนนแต่ละกลุ่ม
๔. ผู้สอนควรควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด

แนวทางการวัดและประเมินผล

๑. ประเมินจากผลการทำกิจกรรม
๒. ประเมินพฤติกรรมระหว่างการทำกิจกรรมโดยการสังเกตหรือใช้แบบสังเกต

หลัก คุณธรรม	รายการพฤติกรรมที่ประเมิน	สัดส่วนคะแนน (ร้อยละ)
พอเพียง	<ul style="list-style-type: none"> - ทำกิจกรรมด้วยความละเอียดรอบคอบ - รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม - ใช้วัสดุสิ่งของด้วยความประหยัด และมีประสิทธิภาพ 	๕๐
มีวินัย	<ul style="list-style-type: none"> - รับผิดชอบกิจกรรมของตนเอง - ทำกิจกรรมตรงตามกติกา และข้อกำหนด 	๑๕
สุจริต	<ul style="list-style-type: none"> - มุ่งมั่นทำกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์ 	๒๐
จิตอาสา	<ul style="list-style-type: none"> - ช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มด้วยความเต็มใจ 	๑๕
รวม		๑๐๐

สื่อการเรียนรู้เสนอแนะ

หน่วยที่ ๑ ปรับพื้นฐานความคิดด้านทุจริตส่วนตัวและส่วนรวม

หน่วยย่อยที่ ๑.๓ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๑. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอทำดี ตอน แนว พระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่”	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับแนวพระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่”	๑.๐๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๒. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอทำดี ตอน ทานหรือ การให้	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับทานหรือการให้	๑.๐๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๓. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอทำดี ตอน การ พึ่งตนเอง	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับแนวพระราชดำริ “การ พึ่งตนเอง”	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๔. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอทำดี ตอน ความ เสียสละ	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับความเสียสละ	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๕. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอทำดี ตอน ความ เสียสละ	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับความเมตตา	๑.๐๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๖. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอทำดี ตอน ความ อดทนนำพาให้ ชีวิตมีความ เจริญรุ่งเรือง	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับความอดทนนำพาให้ ชีวิตมีความเจริญรุ่งเรือง	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๗. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอทำดี ตอน ความ เพียร	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับความเพียร	๑.๐๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๘. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอทำดี ตอน ความ อ่อนโยน	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับความอ่อนโยน	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๙. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอทำดี ตอน การ แก้ปัญหาด้วย ปัญญา	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับการแก้ปัญหาด้วย ปัญญา	๕๘ วินาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๑๐. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอ ทำดี ตอน เศรษฐกิจ พอเพียง	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๑. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอ ทำดี ตอน ความซื่อสัตย์ สุจริต	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๒. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอ ทำดี ตอน ซันติหรือ ความอดทน	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับซันติหรือความอดทน	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๓. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอ ทำดี ตอน การทำงาน ด้วยความ รอบคอบ	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับการทำงานด้วยความ รอบคอบ	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๔. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอ ทำดี ตอน ความไม่- เบียดเบียน ไม่เอาเปรียบ ผู้อื่น	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับความไม่เบียดเบียน ไม่ เอาเปรียบผู้อื่น	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๑๕. วีดิทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอ ทำดี ตอน การยึดมั่น ความเที่ยง ธรรม	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับการยึดมั่นความเที่ยง ธรรม	๑ นาที่	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๖. วีดิทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอ ทำดี ตอน การช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับการช่วยเหลือซึ่งกันและ กัน	๑ นาที่	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๗. วีดิทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอ ทำดี ตอนการ ตั้งมั่นในศีล มีคุณธรรม	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับการตั้งมั่นในศีล มี คุณธรรม	๑ นาที่	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๘. วีดิทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอ ทำดี ตอนการ ตั้งมั่นที่จะเป็น คนดีในสังคม	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับการตั้งมั่นที่จะเป็นคนดี ในสังคม	๑ นาที่	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๙. วีดิทัศน์ เรื่อง โตไปไม่โกง ตอนสาว นักช้อป	แก้ไขเวลาจอตกรถเพื่อให้ตนเอง ได้จอตกรถฟรี	๙.๔๗ นาที่	กทม. และ ศูนย์สาธารณ- ประโยชน์ และประชา- สังคม (นิด้า) และองค์กร เพื่อความ โปร่งใสใน ประเทศ	

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต
	หน่วยที่ ๑ ปรับพื้นฐานความคิดด้านทุจริตส่วนตัวและส่วนรวม
	หน่วยย่อยที่ ๑.๔ พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อการทุจริต

สาระสำคัญ

การทุจริตมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมากในหลายด้าน เช่น ทำให้ประเทศสูญเสียภาษีที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศ การลงทุนจากต่างประเทศลดลง อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจลดลง เป็นต้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องปลูกจิตสำนึก สร้างความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อพลเมือง ในการยอมรับ เคารพหลักการ กฎระเบียบ กติกาและข้อบังคับทางสังคม

ทั้งนี้ เยาวชนถือเป็นรากฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตจึงจำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่ต้นทางคือเด็กและเยาวชน โดยมุ่งสร้างให้เยาวชนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความมีวินัยและความรับผิดชอบต่อ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ด้วยการสร้างจิตสำนึก “ความเป็นพลเมือง”

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อพลเมืองต่อการต้านทุจริต
๒. เพื่อให้สามารถพัฒนาตนให้มีความเป็นพลเมือง มีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่อการต้านทุจริต
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมปลูกจิตสำนึก ยอมรับ เคารพหลักการ กฎระเบียบ กติกา และข้อบังคับทางสังคม

เนื้อหาสาระ

- ความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับพลเมือง

“พลเมือง” มีความหมายในหลายแง่มุมและมีการนำไปใช้เทียบกับคำอื่น ๆ อาทิ ประชากร ประชาชน ปวงชน และราษฎร ฯลฯ คำว่า “พลเมือง” เกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อเกิดการปฏิวัติใหญ่ในฝรั่งเศส เริ่มต้นเมื่อปี ค.ศ. ๑๗๘๙ ชาวฝรั่งเศสลุกฮือกันขึ้นมาล้มล้างระบอบการปกครองของพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๖ ล้มล้างระบบชนชั้นต่าง ๆ ขณะนั้นได้แก่ พระราชวงศ์ ขุนนางข้าราชการ สมณะ นักพรต นักบวชและไพร่ ประกาศความเสมอภาคของชาวฝรั่งเศสทุกคน ต่อมาคำว่า "Citoyen" จึงแปลเป็น "Citizen" ในภาษาอังกฤษ

คำว่า “พลเมือง” ในประเทศไทย น่าจะถูกนำมาใช้สมัยหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ เนื่องจากผู้นำคณะราษฎรบางท่านเคยเรียนที่ประเทศฝรั่งเศส จึงได้นำเอาคำนี้มาใช้ไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับถาวร ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๕

“พลเมือง” ตามความหมายของพจนานุกรมนักเรียนฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง ชาวเมือง ชาวประเทศ ประชาชน

“ความเป็นพลเมือง” วราภรณ์ สามโกเศศ อธิบายว่าหมายถึง การเป็นคนที่ได้รับผิดชอบได้ด้วยตนเอง มีความสำนึกในสันติวิธี มีการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

“ความเป็นพลเมืองของระบอบประชาธิปไตย” ปริญญา เทวานฤมิตรกุล กล่าวว่าหมายถึง การที่สมาชิกมีอิสรภาพควบคู่กับ “ความรับผิดชอบ” และมีอิสระเสรีภาพควบคู่กับ “หน้าที่”

สรุปได้ว่า “ความเป็นพลเมือง” คือ ประชาชนที่มีอิสรภาพ มีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อประเทศของตนเอง โดยจะต้องเคารพสิทธิผู้อื่น ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น พลเมืองในระบอบประชาธิปไตย จึงต้องเคารพสิทธิผู้อื่นและจะต้องไม่ใช้สิทธิเสรีภาพของตนไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อสังคม ใช้สิทธิเสรีภาพของตนโดยรับผิดชอบต่อสังคมด้วย ด้วยเหตุที่สังคมหรือประเทศชาติมิได้ดีขึ้น หรือแย่ลงโดยตัวเอง หากสังคมจะดีขึ้นได้ก็ด้วยการกระทำของคนในสังคม

● คุณลักษณะของพลเมือง

พลเมืองในระบบประชาธิปไตย ประกอบด้วยลักษณะ ๖ ประการ (ปริญญา เทวานฤมิตรกุล ๒๕๕๕) คือ

๑. มีอิสรภาพและพึ่งพาตนเอง
๒. เห็นคนเท่าเทียมกัน
๓. ยอมรับความแตกต่าง
๔. เคารพสิทธิผู้อื่น
๕. รับผิดชอบต่อสังคม
๖. เข้าใจระบบประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วม

● การทุจริตและผลกระทบของการทุจริตต่อการพัฒนาประเทศ

การทุจริตมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน เป็นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งของคนในชาติ จากการเห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ของประเทศ ประชาชนได้รับบริการสาธารณะหรือสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เต็มທີ່ควรจะเป็น เงินภาษีของประชาชนตกไปอยู่ในกระเป๋าของผู้ทุจริต และมีผลกระทบอื่น ๆ อีกมากมาย นอกจากนี้แล้ว หากพิจารณาในแง่การลงทุนจากต่างประเทศเพื่อประกอบกิจการต่าง ๆ ภายในประเทศ พบว่านักลงทุนต่างประเทศจะมองว่าการทุจริตถือว่าเป็นต้นทุนอย่างหนึ่ง ซึ่งนักลงทุนจากต่างประเทศจะใช้ประกอบการพิจารณาการลงทุนร่วมกับปัจจัยด้านอื่น ๆ ทั้งนี้ หากต้นทุนที่ต้องเสียจากการทุจริตเป็นต้นทุนที่สูง นักลงทุนจากต่างประเทศอาจพิจารณาตัดสินใจการลงทุนไปยังประเทศอื่น ส่งผลให้การจ้างงาน การสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนลดลง เมื่อประชาชนมีรายได้ลดลงก็จะส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีอากรซึ่งเป็นรายได้ของรัฐบาลลดลง มีผลกระทบต่อการจัดสรรงบประมาณและการพัฒนาประเทศในที่สุด

พฤติกรรมของพลเมืองทั่วไปที่เจตนาทุจริตแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้ มีดังนี้

๑. การติดสินบน เป็นการเสนอให้ สัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ในรูปแบบของเงิน สิ่งของ หรือสิ่งตอบแทนต่าง ๆ เพื่อจูงใจให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี

๒. การยกยอก เป็นการนำเงินหรือสิ่งของที่ได้รับมอบหมายให้ใช้ในราชการมาเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง

๓. การอุปถัมภ์ เป็นการที่ผู้มีอำนาจใช้ประโยชน์กับผู้รับอุปถัมภ์ โดยหวังจะได้รับประโยชน์ตอบแทนกลับมาในรูปแบบของทรัพย์สิน การบริการ ความจงรักภักดี การสนับสนุนในรูปแบบต่าง ๆ

๔. การเลือกที่รักมักที่ชัง เป็นรูปแบบของการเกื้อหนุนต่อญาติมิตร เล่นพรรคเล่นพวก โดยจะใช้อำนาจที่มีในการให้ผลประโยชน์แก่ครอบครัว เพื่อนหรือบุคคลใกล้ชิด โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม

๕. การมีประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดแย้งระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม หรือการทุจริตเชิงนโยบาย เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ตัดสินใจเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ที่จะเกิดแก่ส่วนรวม

● พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อการทุจริต

ดังที่กล่าวแล้วว่าประเทศที่กำลังพัฒนามีแนวโน้มที่จะเกิดการทุจริตขึ้นได้อย่างมาก เนื่องจากมีปัจจัยภายในที่เอื้อหรือสนับสนุนต่อการเกิดการทุจริตหลายปัจจัย ได้แก่

๑. ปัจจัยด้านประชาชนหรือพลเมือง เช่น อยากรายได้มากขึ้นเพราะความยากจน ค่าจ้างแรงงานหรือรายได้ต่ำ มีความเสี่ยงสูงในด้านต่าง ๆ เช่น ความเจ็บป่วย อุบัติเหตุหรือการว่างงาน ความเจริญทางวัตถุทำให้อยากได้อยากมีนำไปสู่ปัญหาหนี้สิน

๒. ปัจจัยด้านการเมืองการปกครองประเทศ เช่น มีสถานการณ์หรือโอกาสที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตได้เป็นจำนวนมาก มีกฎระเบียบต่าง ๆ ที่อาจนำไปสู่การทุจริต มีกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่ไม่เข้มแข็ง มีกฎหมายและประมวลจริยธรรมที่ล้าสมัย การเมืองไม่มีเสถียรภาพและมีเจตจำนงที่ไม่เข้มแข็ง ชัดเจน

การสร้างความเป็นพลเมืองที่ไม่ทนต่อการทุจริต จะต้องเริ่มต้นจากการปรับกระบวนการคิด ตั้งแต่เด็ก ๆ โดยการปลูกฝังเรื่องคุณธรรม จริยธรรม จัดการศึกษาอบรมส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับคิดได้ คิดดีและคิดเป็น เพื่อให้สามารถแยกแยะประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมได้ นำไปสู่สังคมปลอดการทุจริตในที่สุด

กิจกรรมเสนอแนะ

กิจกรรมที่ ๑.๔.๑ ไครใหญ่

กิจกรรมที่ ๑.๔.๒ ใจเขา ใจเรา

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

๑. ผู้สอนกล่าวทักทายผู้เรียน ชี้แจงกิจกรรมและจุดประสงค์ของกิจกรรมแก่ผู้เรียน โดยเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจและตระหนักในความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎ กติกาและระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัดและความรับผิดชอบต่อสังคม
๒. ผู้สอนเปิดคลิปวิดีโอ เรื่อง อดทน อดกลั้น ให้ผู้เรียนดู
๓. หลังจากดูคลิปวิดีโอ ผู้สอนแจกกระดาษ โพสต์อิท ให้ผู้เรียนคนละ ๒ แผ่น สีแตกต่างกัน โดยกำหนดให้

สีที่ ๑ สีชมพู คือ ด้านบวก

สีที่ ๒ สีเหลือง คือ ด้านลบ

ตั้งคำถามว่าผู้เรียนคิดอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในด้านบวกและด้านลบ ให้เขียนลงในกระดาษสีที่กำหนด แล้วนำไปติดที่กระดานบอร์ดหน้าชั้นเรียนบอร์ดที่หนึ่ง

๔. ครูผู้สอนสุ่มหยิบกระดาษคำตอบด้านลบ มา ๒ แผ่น ให้ผู้เรียนที่เป็นเจ้าของออกมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสุ่มหยิบกระดาษคำตอบด้านบวก มา ๒ แผ่น ให้ผู้เรียนที่เป็นเจ้าของออกมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากนั้นให้ผู้เรียนนั่งประจำที่
๕. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการดูคลิปวิดีโอ โดยผู้สอนตั้งคำถามเป็นการกระตุ้นการมีส่วนร่วม เช่น ใครเป็นผู้ไม่เคารพกติกา เรื่องใดควรประพฤติ เรื่องใดไม่ควรประพฤติ สิ่งที่เกิดจากพฤติกรรมนั้นมีผลเสียอย่างไร เป็นต้น
๖. ผู้สอนแจกกระดาษ โพสต์อิท สีเขียว ให้ผู้เรียนคนละ ๑ แผ่น ให้แต่ละคนเขียนแสดงความคิดเห็นว่า “เราจะแก้ปัญหาการไม่เคารพกฎ กติกาในสังคมอย่างไร” นำออกมาติดที่กระดานบอร์ดหน้าชั้นเรียนบอร์ดที่สอง
๗. จากนั้นผู้สอนสุ่มหยิบกระดาษ Post it จากบอร์ดที่ ๒ จำนวน ๔ แผ่น แล้วให้ผู้เรียนที่เป็นเจ้าของทั้ง ๔ แผ่น ออกมานำเสนอ
๘. ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ โดยเน้นย้ำถึงการมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่อสังคมและด้านการทุจริตเป็นหน้าที่ของพลเมืองทุกคน

ข้อเสนอแนะ

๑. กิจกรรมนี้เหมาะสมกับผู้เรียน จำนวน ๓๐ คน เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น
๒. ผู้สอนอาจเลือกคลิปวิดีโอเรื่องอื่น ๆ ที่สามารถดึงดูดความสนใจได้มากกว่านี้
๓. ผู้สอนต้องคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น เพื่อควบคุมเวลาให้เป็นไปตามที่กำหนด
๔. ผู้สอนอาจปรับหรือลดจำนวนผู้เรียนที่สุ่มให้ออกมานำเสนอได้ตามเวลาที่มี และควรเลือกประเด็นคำตอบที่แตกต่างกันเพื่อให้มีมุมมองที่หลากหลายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

แนวทางการวัดและประเมินผล

๑. ประเมินจากผลการทำกิจกรรม
๒. ประเมินพฤติกรรมระหว่างการทำกิจกรรมโดยการสังเกตหรือใช้แบบสังเกต

หลัก คุณธรรม	รายการพฤติกรรมที่ประเมิน	สัดส่วนคะแนน (ร้อยละ)
มีวินัย	- รับผิดชอบกิจกรรมของตนเอง - ทำกิจกรรมตรงตามกติกา และข้อกำหนด	๒๕
สุจริต	- มุ่งมั่นทำกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์	๕๐
จิตอาสา	- ช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มด้วยความเต็มใจ	๒๕
รวม		๑๐๐

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต	
	หน่วยที่ ๑ ปรับพื้นฐานความคิดด้านทุจริตส่วนตัวและส่วนรวม	
	หน่วยย่อยที่ ๑.๔ พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อการทุจริต	
	กิจกรรมที่ ๑.๔.๒ ใจเขา ใจเรา	เวลา ๑๒๐ นาที

สาระสำคัญ

ปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นมากมายในปัจจุบัน เกิดจากสาเหตุมาจากประชาชนในสังคมที่ไม่ได้ทำหน้าที่โดยสุจริต หรือขาดความรับผิดชอบต่อในการเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม นำไปสู่พฤติกรรมกรรมการทุจริตในระดับต่าง ๆ เช่น การเอารัดเอาเปรียบ การละเลยจารีตประเพณีวัฒนธรรมอันดีงาม การไม่ปฏิบัติตามปทัสสถานของสังคมเหล่านี้ถือเป็นการทุจริตในพฤติกรรมทั่วไปของมนุษย์ที่นำไปสู่ปัญหาสังคม การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเราเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างความรับผิดชอบต่อการทุจริตของพลเมือง อันจะนำไปสู่สังคมที่มีความสุขต่อไป

จุดประสงค์ของกิจกรรม

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการทุจริตของพลเมือง
๒. เพื่อให้สามารถจำแนกพฤติกรรมกรรมการทุจริตและการรับผิดชอบต่อการทุจริต เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในฐานะพลเมืองดี
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อการทุจริตของตนเองและสังคม

สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้

๑. โต้ะสำหรับวางของ จำนวน ๑ ตัว
๒. โต้ะรับประทานอาหาร จำนวน ๑ ตัว พร้อมเก้าอี้ ๔ ตัว
๓. แก้วน้ำดื่มพลาสติก จำนวน ๑๐ ใบ และแก้วน้ำธรรมดา จำนวน ๓ ใบ
๔. หลอดกาแฟ จำนวน ๑๐-๒๐ หลอด
๕. กระดาษรูปหัวใจ สีดำ สีชมพู/สีแดง ตามจำนวนผู้เรียน
๖. ไมโครโฟน จำนวน ๔ ตัว พร้อมลำโพง ๑ ชุด
๗. ถังขยะ จำนวน ๑ ใบ
๘. กระดาษทิชชู จำนวน ๑ ม้วน
๙. มงกุฎกระดาษ จำนวน ๑ อัน มงกุฎกะโหลกไขว้จำนวน ๑ อัน และสายสะพายกระดาษ จำนวน ๒ ชิ้น
๑๐. ปากกาเคมี จำนวน ๑๐ ด้าม เทปกาว/ลวดเย็บกระดาษ จำนวน ๑ ชิ้น
๑๑. แบบประเมินผลงานกลุ่มและแบบประเมินพฤติกรรม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

๑. ผู้สอนอธิบายทบทวนเรื่องหน้าที่ ความรับผิดชอบของพลเมืองต่อการทุจริต แล้วตั้งคำถามผู้เรียน ดังนี้
 - คำถามที่ ๑พลเมืองคือใคร.....
 - คำถามที่ ๒พลเมืองมีหน้าที่อะไร....
 - คำถามที่ ๓ทำอย่างไรพลเมืองถึงมีความสุข....
๒. ผู้สอนจัดพื้นที่หน้าชั้นเรียนเพื่อจำลองให้เป็นโรงอาหารของวิทยาลัยแห่งหนึ่ง และขออาสาสมัครผู้เรียนเข้าร่วมในสถานการณ์จำลอง ดังนี้
 - ผู้เรียนจำนวน ๓ คน กำลังเข้าแถวซื้อน้ำที่โรงอาหาร
 - ผู้เรียนจำนวน ๔ คน กำลังนั่งรับประทานอาหาร
 - ผู้เรียนจำนวน ๒ คน เป็นแม่ค้าขายน้ำอยู่ที่โต๊ะขายของ (คนหนึ่งเป็นเจ้าของร้าน อีกคนหนึ่งเป็นลูกจ้าง)
 - ผู้เรียนจำนวน ๑ คน เป็นคนขายน้ำอยู่ตรงทางเดิน
๓. ผู้สอนอธิบายซักซ้อมให้ผู้เรียนแสดงสมมุติบทบาทตามสคริปต์ ดังนี้
 - ๓.๑ เหตุการณ์ที่ร้านขายน้ำ มีผู้เรียนคนหนึ่งไปแซงคิวซื้อน้ำ แม่ค้าบอกว่าให้ไปต่อคิว และแม่ค้าก็ขายน้ำต่อไป ปรากฏว่าหลอดดูดน้ำหมด จึงหันไปบอกให้ลูกจ้างเอาหลอดดูดน้ำมาเพิ่ม แต่ลูกจ้างหันไปดึงหลอดจากแก้วที่ใช้แล้วมาล้าง และขายคนอื่นต่อ ๆ ไป
 - ๓.๒ เหตุการณ์ที่โต๊ะอาหาร
 - คนที่ ๑ เอาแก้วพลาสติกไปทิ้งถังขยะแล้วเดินไป
 - คนที่ ๒ เดินไปเลย โดยทิ้งกระดาษทิชชูไว้บนโต๊ะอาหาร
 - คนที่ ๓ เรียกคนที่ ๒ ให้มาเก็บไปทิ้ง แต่คนที่ ๒ ไม่สนใจ คนที่ ๓ ลูกตามไปด้วย โดยเอาเฉพาะของตัวเองไปทิ้ง
 - คนที่ ๔ กินเสร็จเก็บแก้ว จานและกระดาษทิชชูที่วางบนโต๊ะไปทิ้ง
 - ๓.๓ ระหว่างนั้น แม่ค้าขายน้ำที่ทางเดินตะโกนขายน้ำตดราคาอยู่ตลอดเวลา
 - ๓.๔ ตัวแทนผู้แสดงบทบาทสมมติ ๑ คน เดินมาหน้าเวทีบอกจบการแสดง ผู้เรียนทุกคนปรบมือ และผู้แสดงทุกคนกลับไปอยู่ในที่ตั้งเดิม
๔. ผู้สอนแจกกระดาษรูปหัวใจสีแดงและกระดาษรูปหัวใจสีดำให้ผู้เรียนกลุ่มผู้ชม สีละ ๑ แผ่น ให้แต่ละคนนำกระดาษรูปหัวใจสีแดงไปให้ผู้แสดงที่ตัวเองเห็นว่า มีพฤติกรรมที่ดี และนำกระดาษรูปหัวใจสีดำไปให้ผู้แสดงที่ตัวเองเห็นว่า มีพฤติกรรมทุจริต
๕. ผู้สอนมอบมงกุฎและสายสะพายให้กับผู้ที่ได้หัวใจสีแดงมากที่สุด และมอบมงกุฎและสายสะพายให้ผู้ที่ได้หัวใจสีดำมากที่สุด แล้วถามผู้เรียนถึงเหตุผล
๖. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเรื่องพลเมืองกับการรับผิดชอบต่อการทุจริต
๗. หลังเสร็จกิจกรรมทั้งหมดผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันเก็บของให้เรียบร้อยโดยไม่ต้องสั่ง

ข้อเสนอแนะ

๑. กิจกรรมนี้เหมาะกับนักเรียน ไม่น้อยกว่า ๒๕ คน
๒. ผู้สอนต้องตั้งคำถามนำเรื่องการทุจริตก่อนแสดงบทบาทสมมติ
๓. การจัดผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติควรเป็นไปตามความสมัครใจ และควรฝึกซ้อมก่อน เพื่อให้การแสดงราบรื่น สมจริง
๔. หัวใจกระดาษที่สื่อถึงพฤติกรรมที่ดีและไม่ดี นอกจากสื่อด้วยสีแดงกับสีดำ อาจใช้รูปหน้ายิ้มและหน้าโกรธก็ได้
๕. ผู้สอนต้องคอยกระตุ้นและควบคุมเวลาให้เป็นไปตามที่กำหนด

แนวทางการวัดและประเมินผล

๑. ประเมินจากผลการทำกิจกรรม
๒. ประเมินพฤติกรรมระหว่างการทำกิจกรรมโดยการสังเกตหรือใช้แบบสังเกต
๓. ประเมินทัศนคติต่อการทุจริตจากการแสดงความคิดเห็นของผู้เรียน

หลัก คุณธรรม	รายการพฤติกรรมที่ประเมิน	สัดส่วนคะแนน (ร้อยละ)
มีวินัย	- รับผิดชอบกิจกรรมของตนเอง - ทำกิจกรรมตรงตามกติกา และข้อกำหนด	๒๕
สุจริต	- มุ่งมั่นทำกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์	๕๐
จิตอาสา	- ช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มด้วยความเต็มใจ	๒๕
รวม		๑๐๐

สื่อการเรียนรู้เสนอแนะ

หน่วยที่ ๑ ปรับพื้นฐานความคิดด้านทุจริตส่วนตัวและส่วนรวม

หน่วยย่อยที่ ๑.๓ พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๑. ภาพยนตร์สั้น เรื่อง GOT STAR	พ่อกับลูกคู่หนึ่ง ลูกอ่านหนังสือการ์ตูนซึ่งมีเนื้อหาว่า ทุจริตจะครองโลกโดยจอมมาร GOT STAR พ่อขับรถอยู่บนถนนและมีพฤติกรรมคล้ายจอมมารฯ	๕ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๒. ภาพยนตร์สั้น เรื่อง ผลลับ	การลอกข้อสอบแล้วอาจารย์จับได้ แล้วขอให้ผู้ปกครองเด็กจ่ายเงินเพื่อแลกกับการให้เด็กสอบผ่านแต่ผู้ปกครองไม่ยอมจ่าย	๕.๐๔ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๓. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตามรอยพ่อขอทำดี ตอน ความรับผิดชอบเพื่อส่วนรวม	นักบินฝนหลวงต้องบินผ่าเข้าไปในก้อนเมฆเพื่อทำฝนหลวงให้ชาวบ้าน	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๔. วิดีทัศน์ เรื่อง ข้าราชการคอร์รัปชัน	อธิบายถึงการคอร์รัปชันของข้าราชการ	๑.๐๓ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๕. วิดีทัศน์ เรื่อง หักเหลี่ยมคอร์รัปชัน	เป็นการตุนการนำเสนอข้อมูลการคอร์รัปชันในรูปแบบของการก่อสร้างที่ลดมาตรฐานจนทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน โดยขาดซึ่งความละเอียดที่มีต่อการทำทุจริต	๖.๐๐ นาที	สำนักงานป.ป.ช.	
๖. ภาพยนตร์สั้น ด้านคอร์รัปชัน เรื่อง Innocence	เป็นหนังสั้นที่นำเสนอเกี่ยวกับการไม่สนับสนุนให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการก่อให้เกิดการทุจริต	๔.๕๔ นาที	สำนักงานป.ป.ช.	
๗. วิดีทัศน์ เรื่อง รู้จักหน้าที่	การไม่ตั้งใจทำงาน โดยเล่นอินเทอร์เน็ต/โทรศัพท์ ในเวลาทำงาน	๑.๕๕ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=GA_TjrfppBBA จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม	
๘. วิดีทัศน์ เรื่อง อดทน อดกลั้น	การขับรถแข่งผู้อื่นไปมา และไม่เคารพกฎจราจร	๑.๕๕ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=dWmZDGYtE_k จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม	
๙. วิดีทัศน์ เรื่อง เคารพสิทธิผู้อื่น	วางกระดาษต้นไม้วีบนกำแพงที่กันระหว่างบ้าน และรดน้ำต้นไม้ ทำให้ดินไหลออกไปและบ้านที่มีกำแพงติดกัน จึงต้องเปลี่ยนที่วางต้นไม้ใหม่	๑.๕๕ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=bztZQ_hkkNs จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม	

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
<p>๑๐. คลิปข่าว เรื่อง กลโกง หน่วย เลือกตั้ง</p>	<p>เป็นการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับ การติดตามและการสอดส่อง ดูแลการเลือกตั้งโดยให้เป็นไป ตามกฎระเบียบและให้มีการ ทุจริตเลือกตั้งน้อยที่สุดหรือไม่มี</p>	<p>๒๒๘ นาที</p>	<p>DNN THAILAND</p>	

หน่วยที่ 2

สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

	<h2 style="margin: 0;">กิจกรรมป้องกันการทุจริต</h2> <hr/> <h3 style="margin: 0;">หน่วยที่ ๒ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต</h3>
---	---

สาระสำคัญ

การเปลี่ยนแปลงระบบวิธีการคิดเป็นเรื่องสำคัญอย่างมากต่อการต่อต้านการทุจริต นอกจากนี้การมีส่วนร่วมและการขัดเกลาทางสังคม โดยการปลูกฝังความพอเพียง ความมีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต แก่เยาวชนก็ถือเป็นรากฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตจึงจำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่ต้นทางคือเด็กและเยาวชน โดยมุ่งสร้างให้เยาวชนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเฉพาะความมีวินัยและความรับผิดชอบ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ด้วยการสร้างจิตสำนึก “ความเป็นพลเมือง” ให้แก่เยาวชน

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและการต่อต้านการทุจริตในสังคมหรือในสถานศึกษา
๒. เพื่อให้สามารถคิด วิเคราะห์สภาพปัญหาการทุจริตในสังคมหรือในสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการต่อต้านและไม่ทนต่อการทุจริต
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากการทุจริตและเห็นความสำคัญของความร่วมมือในการสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

เนื้อหาสาระ

- หน่วยย่อยที่ ๒.๑ การขัดเกลาทางสังคม
- หน่วยย่อยที่ ๒.๒ ทักษะการปรับกระบวนการคิด
- หน่วยย่อยที่ ๒.๓ การมีส่วนร่วมของชุมชน

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต
	หน่วยที่ ๒ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต
	หน่วยย่อยที่ ๒.๑ การขัดเกลาทงสังคม

สาระสำคัญ

คนทั่วไปมักจะมองว่าเรื่องทุจริตเป็นเรื่องไกลตัว แต่แท้ที่จริงแล้วการทุจริตนั้นเป็นเรื่องใกล้ตัวทุกคนในสังคมมาก เยาวชนส่วนใหญ่มองเห็นการติดสินบนของข้าราชการเป็นเรื่องปกติ ข้าราชการใช้ทรัพยากรภาครัฐเพื่อประโยชน์ของตนเองไม่เป็นไร และการป้องกันหรือต่อต้านคอร์รัปชันเป็นเรื่องของผู้ใหญ่ไม่ใช่เรื่องของเยาวชน สะท้อนให้เห็นถึงการขาดการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างยั่งยืน ซึ่งจะส่งผลเสียต่อสังคมไทยต่อไป การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองจึงเป็นสิ่งสำคัญ ในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของคนไทยโดยตรง

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขัดเกลาทงสังคมเพื่อการป้องกันและต่อต้านการทุจริต
๒. เพื่อให้สามารถพัฒนากระบวนการคิดและพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพื่อความเป็นพลเมือง
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการอยู่ร่วมในสังคม

เนื้อหาสาระ

การสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรม เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต ปลุกจิตสำนึก ปรับเปลี่ยนฐานการคิดให้แก่เยาวชนให้เกิดความตระหนักถึงผลกระทบของการทุจริตคอร์รัปชัน พัฒนางานให้เกิดความโปร่งใสตรวจสอบได้ สร้างความแข็งแกร่งให้ตนเอง องค์กร และส่งผลต่อประเทศชาติในที่สุด

● ความหมายของการขัดเกลาทงสังคม (socialization)

“การขัดเกลาทงสังคม” ตามความหมายทางสังคมวิทยา คือ การเรียนรู้ของสมาชิกในสังคม ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพตามความต้องการของสังคม

“การขัดเกลาทงสังคม” คือ การนำคนเข้าสู่ระบบของสังคม โดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ขัดเกลาอัตตชิวะให้พ้นจากสภาพสัญชาตญาณเดิมจนกลายเป็นมนุษย์สังคม เพราะมนุษย์ไม่ได้อยู่คนเดียวในโลก จึงต้องผ่านกระบวนการขัดเกลาทงสังคมตลอดชีวิต ทั้งโดยทางตรง จากครอบครัว การศึกษา เพื่อน และโดยทางอ้อมจากการเลียนแบบกัน

“การปลูกฝังทางวัฒนธรรม (Enculturation) ตามความหมายทางด้านมานุษยวิทยานิยพรรณ วรณศิริ (๒๕๔๐) คือ กระบวนการทางสังคมกับทางจิตวิทยาซึ่งมีผลทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพตามแนวทางที่สังคมต้องการ การขัดเกลาทางสังคมทำให้มนุษย์เปลี่ยนแปลงจากสภาพสัตว์ตามธรรมชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีวัฒนธรรม การขัดเกลาทางสังคมเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนถึงตาย โดยมีองค์กระทำหน้าที่ขัดเกลาทางสังคม ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ครอบครัว สถานศึกษา กลุ่มเพื่อน สำนักงานหรือองค์กรที่บุคคลสังกัดอยู่ สถาบันทางศาสนา และสื่อมวลชน

● ความสำคัญของการขัดเกลาทางสังคม

ผ่องพันธุ์ มณีรัตน์ (๒๕๒๙) ชี้ให้เห็นว่า ปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้หรือการขัดเกลาทางสังคมมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมได้ โดยยกตัวอย่าง เด็กผู้หญิงคนหนึ่งซึ่งเกิดจากแม่ปัญญาอ่อน หุนหวนและเป็นใบ้ ไม่ทราบว่าใครเป็นพ่อเด็ก เด็กอยู่กับแม่ตามลำพังและถูกตายายกักตัวไว้ในโรงนา เด็กคนนั้นไม่มีโอกาสติดต่อกับใคร โดยเฉพาะไม่มีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมกับแม่ได้เลย จนมีผู้มาพบเด็กคนนี้เมื่อเธออายุได้หกขวบครึ่ง แต่ดูคล้ายเด็กอายุหกเดือน ยังพูดไม่ได้ได้แต่แสดงกิริยาท่าทางและทำเสียงอู้อี้ มีอาการกิริยาหวาดผวาและดุร้ายเหมือนสัตว์ หลังจากนั้นเด็กคนนี้มีมาฝึกฝนอบรม พบว่าเธอสามารถพัฒนาตัวเองไปได้รวดเร็วจนมีพัฒนาการทางสังคมสมวัย การที่เด็กสามารถเรียนรู้ได้เป็นเครื่องพิสูจน์ว่า การที่เด็กขาดความสามารถต่าง ๆ เนื่องจากขาดการติดต่อกับสัมพันธ์และการขัดเกลาทางสังคม ไม่ได้เกิดจากความบกพร่องของสมองและจิตใจแต่อย่างใด

การขัดเกลาทางสังคมเป็นลักษณะที่ปรากฏเฉพาะในสังคมมนุษย์เท่านั้น เพราะมีส่วนได้เปรียบในคุณลักษณะทางร่างกายและสมองที่แตกต่างจากสัตว์ประเภทอื่น กล่าวคือ มนุษย์มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด ซึ่งเป็นคุณสมบัติทางชีวภาพของมนุษย์ที่ติดตัวมาแต่เกิด ทำให้สามารถเรียนรู้และจดจำได้มากขึ้นตามกาลเวลาที่ผ่านไป มนุษย์ผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมโดยเฉพาะการเรียนรู้จักใช้ภาษาที่มนุษย์ใช้เป็นสัญลักษณ์ในการติดต่อความหมาย ทำความเข้าใจระหว่างกัน มนุษย์สามารถใช้ภาษาอบรมสั่งสอนและเรียนรู้ได้ ภาษาทำให้มนุษย์สร้างความคิดเป็น สละสลวย รวบรวมความรู้ ทำที่แบบพฤติกรรมต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน และในภาษาเขียนซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นมรดกทางสังคมที่สืบทอดเนื่องกันมาหลายร้อยหลายพันปี มนุษย์ที่ผ่านผ่านกระบวนการขัดเกลาด้วยภาษานี้เองทำให้มนุษย์เป็นคนโดยสมบูรณ์ ในขณะที่สัตว์ทั้งหลายเหล่านี้มีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของมันด้วยสัญชาตญาณ เพราะฉะนั้นความเป็นคนโดยสมบูรณ์จึงต้องมียุทธศาสตร์ประกอบ ๒ ส่วน ด้วยกันคือ คุณสมบัติทางชีวภาพและการขัดเกลาทางสังคม

● จุดมุ่งหมายของการขัดเกลาทางสังคม

การขัดเกลาทางสังคมมีจุดมุ่งหมายดังนี้

๑. การปลูกฝังระเบียบวินัยพื้นฐาน

การมีระเบียบวินัยถือเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตและกิจกรรมทางสังคมของการอยู่ร่วมกันของบุคคล บุคคลต้องยอมรับระเบียบกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนด แม้ว่าอาจฝืนใจหรือไม่เต็มใจทำ

ระเบียบวินัยจึงเป็นพื้นฐานที่บุคคลถูกขัดเกลาให้ประพฤติปฏิบัติตั้งแต่วัยต้นของชีวิตในกิจกรรมชีวิตประจำวัน เช่น สอนให้รู้จักระเบียบในการขับถ่าย ทุกชาติทุกภาษาจะมีคำง่าย ๆ สั้น ๆ กระทัดรัด ให้เด็กเล็กสมาชิกของตนรู้และเข้าใจการปฏิบัติตนในการขับถ่าย เช่น คำว่า “ฉี่” “อึ” ในชีวิตของคนไทยหลายคน กลุ่มที่ตั้งอยู่ริมน้ำหรือบ้านไทยทั่วไปที่มีใต้ถุนสูง บ้านเรือนเหล่านี้จะถูกเจาะให้เป็นช่องเล็ก ๆ ผู้ใหญ่จะสอนลูกหลานของตนให้มีระเบียบหรือรู้จักมา ฉี่ หรือ อึ ที่ช่องเล็ก ๆ ดังกล่าว นอกจากการสอนให้รู้จักระเบียบในการขับถ่ายแล้ว การขัดเกลาทางสังคมยังสั่งสอนให้รู้จักมารยาททางสังคม เช่น การกราบไหว้ การทักทาย การรู้จักความสะอาด ดังนั้นจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับการปลูกฝังระเบียบวินัยพื้นฐาน ผู้ใหญ่ควรทำเป็นแบบอย่าง มีความสม่ำเสมอ และมีความยืดหยุ่น อย่างมีเหตุผล เพราะพื้นฐานเหล่านี้จะมีผลต่อบุคลิกภาพของบุคคลอย่างมาก จากผลการวิจัยส่วนใหญ่จึงพบเหมือนกันว่า บิดามารดาที่เลี้ยงลูกมาอย่างกวดขันเข้มงวดระเบียบวินัยกับลูกของตนมากเกินไป และลงโทษด้วยการเฆี่ยนตีอย่างรุนแรง เด็กจะมีบุคลิกภาพที่ก้าวร้าว ปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมใหม่ได้ยากและมีผลต่อการลดความคิดสร้างสรรค์ของเด็กด้วย

๒. การปลูกฝังความมุ่งหวังในชีวิตที่กลุ่มยอมรับ

โดยปกติระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่บุคคลไม่ค่อยอยากปฏิบัติ แต่ความมุ่งหวังจะช่วยให้บุคคลมีความมุ่งมั่นและยอมรับระเบียบวินัยที่จะต้องประพฤติปฏิบัติเพื่อลุล่วงสู่ความต้องการในอนาคต ความลุล่วงที่ต้องการนั้น คือ ความมุ่งหวังที่บุคคลได้รับจากสังคมหรือกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ได้ถ่ายทอดคุณค่าทางสังคมนั้นมาถึงตัวบุคคล เช่น คุณค่าทางสังคมของคนไทยยกย่องให้เกียรติคนที่มีการศึกษาสูง ยกย่องอาชีพบางอย่าง เช่น เป็นวิศวกร นายแพทย์ นายทหาร คุณค่าทางสังคมเหล่านี้บุคคลจะได้รับการปลูกฝังทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้เขาเกิดความมุ่งหวังในคุณค่าเหล่านี้ และยอมลำบากทำตามบรรทัดฐานที่กลุ่มวางไว้เพื่อเป้าหมายของตน

๓. การสอนให้รู้จักบทบาททางสังคมและทัศนคติต่าง ๆ

การกำหนดบทบาทในสังคม รวมทั้งทัศนคติต่าง ๆ ที่เข้ากับบทบาทนั้น ๆ บุคคลจะได้รับการอบรมให้รู้ระเบียบสังคมตั้งแต่วัยต้นของชีวิตในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป เช่น ลักษณะการวางตัวให้มีพฤติกรรมอย่างไรต่อบุคคลอื่น ๆ ที่เขามีความสัมพันธ์ด้วย และถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะด้วย เป็นต้นว่า คนไทยส่วนใหญ่จะเริ่มสอนบุตรหลานของตนเมื่อเริ่มรู้ความ ให้รู้จัก “สวัสดี” หรือ “สาธุ” กับผู้ใหญ่ ขณะเดียวกันก็จะบอกเล่าถึงสภาพของผู้ใหญ่เหล่านั้นด้วยว่าท่านคือใคร ต้องวางตัวอย่างไร ด้วยการอบรมในลักษณะที่สอนให้เด็กสะสมความรู้เกี่ยวกับบทบาทของตัวเขาและคนอื่นที่ละเล็กละน้อยนี้เอง ผู้เรียนก็จะรับสิ่งต่าง ๆ เข้าใจและประพฤติปฏิบัติได้อย่างไม่ขัดเขิน ถูกต้องตามกาลเทศะ

๔. การสอนให้เกิดความชำนาญและทักษะต่าง ๆ

การให้เกิดความชำนาญหรือทักษะที่จะมีส่วนร่วมกิจกรรมในสังคมกับคนอื่น ๆ จุดมุ่งหมายข้อนี้เป็นผลสุดท้ายที่ต่อท้ายที่ต่อเนื่องมาจากจุดมุ่งหมายแต่ละข้อตามลำดับในสังคมที่มีความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ วิธีการเรียนรู้ของบุคคลมักเกิดจากการเลียนแบบถ่ายทอดกันลงมาับชั่วอายุคน โดยยึดหลักขนบธรรมเนียมประเพณีสืบต่อกันมา แต่ในสังคมที่สลับซับซ้อน ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตของบุคคลอย่างมาก วิธีการเรียนรู้ของสังคมประเภทหลังนี้จึงเป็นการเรียนรู้

เป็นทางการซึ่งใช้ได้ผลมาก เช่น สังคมไทยในอดีต ผู้ชายจะได้รับการถ่ายทอดในด้านวิชาความรู้ศิลปะ การป้องกันตัว ฯลฯ จากวัด ซึ่งเป็นแหล่งที่ให้การขัดเกลาทางสังคมได้อย่างดีสำหรับเด็กผู้ชาย ในขณะที่เด็กผู้หญิงจะได้รับการถ่ายทอดทางด้านการบ้าน การเรือน มารยาททางสังคมต่าง ๆ ที่กุลสตรีพึงมีจาก ภายในวัง แต่ปัจจุบันนี้การศึกษาเป็นทางการ คือ โรงเรียนได้เข้ามามีส่วนเสริมสร้างทักษะด้านนี้อย่างมากมาย โดยเฉพาะความรู้ในด้านมนุษยสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่ช่วยให้การปฏิบัติต่อผู้อื่นเป็นไปอย่างราบรื่น

● ประเภทของการขัดเกลาทางสังคม

การขัดเกลาทางสังคมสามารถทำได้ ๒ ทาง (จํานงค์ อดิวัฒนสิทธิ์ และคณะ, ๒๕๔๐) คือ

๑. การขัดเกลาทางสังคมโดยทางตรง เช่น การที่พ่อแม่ฝึกอบรมเด็กให้รู้จักพูด รู้จัก กิริยามารยาททางสังคม ครูอาจารย์สอนหนังสือนักเรียนและนักศึกษาให้มีศิลปะวิทยาการต่าง ๆ รวมทั้ง ให้ทำหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดี เป็นต้น

๒. การขัดเกลาทางสังคมโดยทางอ้อม เช่น การได้เข้าไปฟังอภิปราย ฟังปาฐกถา ทำให้ได้รับความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ การอ่านหนังสือตามห้องสมุด การฟังวิทยุ การดูโทรทัศน์และภาพยนตร์ ก็เป็นหนทางที่จะทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระเบียบต่าง ๆ ในสังคม นอกจากนี้ การเข้ากลุ่มเพื่อน ทั้งในที่ทำงานและในสถานศึกษาก็ล้วนช่วยให้เกิดการปรับตัวและพัฒนาบุคลิกภาพได้

กิจกรรมเสนอแนะ

กิจกรรมที่ ๒.๑.๑ คนดีไม่คอร์รัปชัน

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต	
	หน่วยที่ ๒ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต	
	หน่วยย่อยที่ ๒.๑ การขัดเกลาทางสังคม	
	กิจกรรมที่ ๒.๑.๑ คนดีไม่คอร์รัปชัน	เวลา ๖๐ นาที

สาระสำคัญ

การสร้างสังคมให้เกิดภาวะที่ “ไม่ทนต่อการทุจริต” ต้องเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลาหรือขัดเกลาทางสังคมในทุกระดับช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัย เพื่อปลูกฝังระเบียบวินัยพื้นฐาน ปลูกฝังความมุ่งมั่นในชีวิตที่กลุ่มยอมรับ สอนให้รู้จักบทบาททางสังคมและทัศนคติต่าง ๆ รวมทั้งสอนให้เกิดความซื่อสัตย์และทักษะต่าง ๆ ให้มีความเป็นพลเมืองที่ดี มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และเสียสละเพื่อส่วนรวม ตลอดจนเสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนมีพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ

จุดประสงค์ของกิจกรรม

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการขัดเกลาทางสังคมเพื่อสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต
๒. เพื่อให้สามารถประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างสังคมไม่ทนต่อการทุจริต
๓. เพื่อให้เห็นความสำคัญของการสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้

๑. เครื่องฉายโปรเจคเตอร์ พร้อมจอ	จำนวน ๑ ชุด
๒. คอมพิวเตอร์	จำนวน ๑ ชุด
๓. เครื่องเสียง	จำนวน ๑ ชุด
๔. วิดีทัศน์ เรื่อง “นิมนต์ยิ้มเดลี คนดีไม่คอร์รัปชัน” หรือดาวน์โหลดจาก https://www.youtube.com/watch?v=ww69Dr4DyiU	
๕. กระดาษฟลิปชาร์ต	กลุ่มละ ๑ แผ่น
๖. ปากกาเคมีคละสี	กลุ่มละ ๓ แท่ง
๗. แบบประเมินผลงานกลุ่มและแบบประเมินพฤติกรรม	

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

๑. ผู้สอนกล่าวนำและแจ้งจุดประสงค์กิจกรรมเกี่ยวกับ “การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต”
๒. ผู้สอนเปิดวิดีโอทัศน์ เรื่อง “นิมนต์ยิ้มเดลี คนดีไม่คอร์รัปชัน” ให้ผู้เรียนดูพร้อมบันทึกเหตุการณ์หรือพฤติกรรมของตัวละครลงในสมุดบันทึก

๓. ผู้สอนแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายพร้อมจดบันทึกลงในกระดาษฟลิปชาร์ต โดยผู้สอนกำหนดหัวข้อในการอภิปราย ดังนี้
กลุ่มที่ ๑ ผู้เรียนเห็นพฤติกรรมของตัวละครเรื่องอะไรบ้าง
กลุ่มที่ ๒ ผู้เรียนมีความรู้สึกอย่างไรจากการดูวิดีโอ
กลุ่มที่ ๓ ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์อะไรจากกิจกรรมในครั้งนี้
กลุ่มที่ ๔ ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตได้อย่างไร
๔. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหัวข้อที่ร่วมกันอภิปรายหน้าชั้นเรียน พร้อมให้เพื่อนซักถามเพิ่มเติม
๕. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้และสิ่งที่จะนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะ

๑. หากดาวน์โหลดข้อมูลไม่ได้ ให้ผู้สอนจัดหาคลิปที่มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับการสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตแทนได้
๒. ผู้สอนสามารถปรับขั้นตอนการสอนได้ตามความเหมาะสม
๓. ผู้สอนควรควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด

แนวทางการวัดและประเมินผล

๑. ประเมินผลจากการทำกิจกรรมกลุ่ม
๒. ประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนโดยใช้การสังเกตหรือแบบสังเกต

แบบประเมินพฤติกรรม

หน่วยที่ ๒ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต หน่วยย่อยที่ ๒.๑ การขัดเกลาทางสังคม
กิจกรรมที่ ๒.๑.๑ คนดีไม่คอร์รัปชัน

กลุ่มที่ วันที่ประเมิน

คำชี้แจง ให้สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคลในระหว่างการทำกิจกรรม แล้วให้คะแนนระดับพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกในทางบวก โดย ๑ = น้อย, ๒ = ปานกลาง, ๓ = ดี

รายการประเมิน	สมาชิกกลุ่มลำดับที่									
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐
๑. ยอมรับความสามารถ ความคิดเห็นและการให้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้อื่น										
๒. สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี										
๓. แบ่งปัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนอย่างเท่าเทียมกัน										
๔. เคารพกติกาหรือข้อตกลงในการทำงานร่วมกัน										
๕. มีน้ำใจ ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อผู้อื่น เห็นอกเห็นใจผู้อื่น										
๖. ออดทนกับสภาพที่ตนเองไม่ชอบ										
๗. มีทักษะการสื่อสาร										
๘. ให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ										
๙. มุ่งมั่นและตั้งใจทำงานร่วมกันให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย										
๑๐. แก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการทำงานร่วมกัน										
คะแนนรวม										
ผลการประเมิน										
ระดับคุณภาพ										

เกณฑ์การตัดสินผลประเมิน

คะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน ได้คะแนนรวม ๒๐ คะแนนขึ้นไป ถือว่า ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนมากกว่า ๒๕ หมายถึง ระดับคุณภาพดีมาก

ช่วงคะแนน ๒๐ - ๒๔ หมายถึง ระดับคุณภาพดี

ช่วงคะแนน ๑๕ - ๑๙ หมายถึง ระดับคุณภาพพอใช้

ช่วงคะแนน ๑๐ - ๑๔ หมายถึง ระดับคุณภาพต้องปรับปรุง

ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต
	หน่วยที่ ๒ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต
	หน่วยย่อยที่ ๒.๒ ทักษะการปรับกระบวนการคิด

สาระสำคัญ

การเปลี่ยนแปลงระบบวิธีการคิด การมีส่วนร่วมและการขัดเกลาทางสังคม โดยการปลูกฝังความพอเพียง ความมีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต ให้กับคนในสังคมตั้งแต่วัยเด็ก เป็นเรื่องสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินงานด้านการต่อต้านการทุจริต เพื่อให้บุคคลสามารถแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ตระหนักว่าการกระทำใดเป็นการล่วงล้ำสาธารณประโยชน์ การกระทำใดเป็นการกระทำที่อาจเกิดการทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ต้องคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติเป็นอันดับแรก ก่อนที่จะคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนบุคคลหรือพวกพ้อง

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระบบวิธีการคิด
๒. เพื่อให้มีทักษะการปรับกระบวนการคิดเพื่อการอยู่ร่วมในสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของความพอเพียง ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ในการอยู่ร่วมกันเพื่อสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

เนื้อหาสาระ

● รูปแบบของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย

สังคีต พิริยะรังสรรค์ (๒๕๔๙) ได้นำเสนอไว้ว่ารูปแบบการทุจริตในสังคมไทยมี ๑๕ ลักษณะ ได้แก่ ๑) การแสวงหาค่าเช่าทางเศรษฐกิจ เช่น การผูกขาด การให้สัมปทาน และการเรียกเก็บส่วนแบ่งอย่างผิดกฎหมาย ๒) การฉกฉวยทรัพย์สินของรัฐมาเป็นของครอบครัวและอาจกระทำโดยการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ๓) การมีผลประโยชน์ทับซ้อน ๔) การใช้อิทธิพลทางการเมืองหาผลประโยชน์จากตลาดหลักทรัพย์ (ปั่นราคาหุ้นของตัวเอง) ๕) การปกปิดการบริหารงานที่ไม่ถูกต้อง การปิดบังและให้การเท็จ ๖) การใช้นโยบาย กฎหมาย กฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่าง ๆ อย่างมีอคติและลำเอียง ๗) การใช้อิทธิพลทางการเมือง ๘) การใช้ทรัพย์สินของรัฐไปในทางมิชอบ การปลอมแปลงเอกสาร การฉ้อฉล การใช้กองทุนของรัฐเพื่อไปหาผลประโยชน์ทางการเมือง ๙) การไม่กระทำการตามหน้าที่ แต่ใช้สิทธิพรรคพวกแทน ๑๐) การให้และการรับสินบน การขู่เชิญบังคับและการให้สิ่งล่อใจ ๑๑) การยอมรับของขวัญที่ไม่ถูกต้อง ๑๒) การที่ผู้บริหารประเทศทำตัวเป็นผู้อุปถัมภ์รายใหญ่ของประเทศ โดยการใช้นโยบายประชานิยม ๑๓) การใช้อำนาจของตำรวจ ทหารและข้าราชการในทางที่ผิด ๑๔) การทุจริตการเลือกตั้ง และ ๑๕) การบริจาคเพื่อช่วยเหลือการณรงค์ที่ผิดกฎหมาย

● การปรับกระบวนการคิดเพื่อสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

จากยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งได้กำหนดกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน ในกลยุทธ์ที่ ๑ คือ การปรับความคิดทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัย ให้สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม โดยมีแนวทางให้มีการพัฒนาหลักสูตร บทเรียน การเรียนการสอน และรูปแบบการป้องกันการทุจริตตามแนวคิดแยกแยะหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม และกำหนดให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงมาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีการใช้อย่างจริงจัง

กระบวนการคิดของมนุษย์ถือเป็นคุณสมบัติของมนุษย์ คือ เป็นผู้รู้คิด จากการรู้คิดนี้เองนำไปสู่กระบวนการคิด เริ่มจากการตีความ พิจารณาไตร่ตรองสิ่งที่ได้รับทางตา หู จมูก ลิ้น กายและใจ เกิดความพอใจในสิ่งนั้น สรุพออกมาเป็นความรู้เฉพาะครั้ง แล้วนำความรู้หลายครั้งมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ สรุพออกมาเป็นความรู้ที่เป็นส่วนรวม ทั้งยังนำความรู้ที่ได้รับเก็บไว้ในความทรงจำ เพื่อนำมาคิดอนุมานใช้ในการสรุปหาความรู้ใหม่เพิ่มเติม โดยไม่ต้องอาศัยประสบการณ์ตรง แต่อาศัยสิ่งที่เกี่ยวเนื่องกัน ซึ่งจะเห็นได้จากการสรุปหาความรู้ใหม่เพิ่มเติมแต่ละครั้ง จนเป็นความรู้ เป็นหลักฐานสนับสนุนเสมอ

การปรับกระบวนการทัศน์ หรือ ความเชื่อที่เป็นฐานที่ฝังอยู่ในจิตใจของบุคคลภายในหน่วยงาน ให้มองเห็นว่าปัญหาคอร์รัปชันเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะร่วมกันแก้ไข และเรียนรู้ที่จะปรับเปลี่ยนระบบการคิดของตนเองจากระบบฐานสิบ (Analog) ซึ่งเป็นการคิดโดยใช้ความรู้สึกและอารมณ์อยู่เหนือเหตุผล นำประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกัน พฤติกรรมการนำสิ่งของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล และการแสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่เพื่อตนเอง เครือญาติหรือพวกพ้อง เป็นต้น ซึ่งการกระทำเหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญที่นำไปสู่การคอร์รัปชันได้ในที่สุด ไปสู่ระบบคิดฐานสอง (Digital) คือ การคิดแบบตรรกะโดยใช้เหตุผลอยู่เหนืออารมณ์และความรู้สึก เป็นการแยกออกอย่างชัดเจนว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด การเห็นประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของหน่วยงานมาก่อนประโยชน์ส่วนบุคคล เป็นต้น นอกจากนี้ การพัฒนาคนให้มีระบบคิดฐานสองไม่ได้มีความสำคัญเฉพาะต่อการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานหรือองค์กรเท่านั้น แต่ยังก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนในสังคมไปสู่การมีวัฒนธรรมดิจิทัล อันเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนต่อไป

การสร้างความเป็นพลเมืองที่ไม่ทนต่อการทุจริต จะต้องเริ่มต้นจากการปรับกระบวนการคิด ให้เยาวชน คิดได้ คิดดีและคิดเป็น ได้แก่ คิดไตร่ตรองก่อนลงมือทำ คิดถึงผลเสียที่จะเกิดกับสังคมและประเทศชาติ บทลงโทษและหรือผลกระทบที่จะเกิดแก่ตนเอง คิดแบบพอเพียง มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม เพื่อให้สามารถแยกแยะประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมได้ นำไปสู่สังคมปลอดการทุจริตในที่สุด

ตัวอย่างระบบการคิดที่ไม่ถูกต้องคือ ไม่แยกแยะเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกัน เอาประโยชน์ส่วนรวมไปตอบแทนบุญคุณส่วนตัว เอาประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตัว เห็นประโยชน์ส่วนตัวสำคัญกว่าประโยชน์ส่วนรวม เห็นประโยชน์ของเครือญาติพวกพ้องสำคัญกว่าประโยชน์ของประเทศชาติ เป็นต้น ซึ่งแนวคิดนี้อาจเริ่มต้นจากเรื่องเล็ก ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น การลัดคิว การทุจริตในห้องสอบ การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ การฝ่าฝืนสัญญาจนจรรยาบรรณ เป็นต้น เมื่อปฏิบัติจนคุ้นชินจะกลายเป็นนิสัยและนำพฤติกรรมไปใช้กับการทำงานและสังคมในที่สุด

ความไม่ทนต่อการทุจริต เป็นการแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้รับรู้ว่าจะไม่ทนต่อบุคคลหรือการกระทำใดๆ ที่ทำให้เกิดการทุจริต เช่น หากเพื่อนลอกข้อสอบเราและเราเห็น เราต้องไม่ยินยอมให้เพื่อนทุจริตในการลอกข้อสอบ โดยใช้มือหรือกระดาษมาบังส่วนที่เป็นคำตอบไว้ เช่นนี้ก็เป็นการแสดงออกถึงการไม่ทนต่อการทุจริต นอกจากการแสดงออกด้วยวิธีดังกล่าวซึ่งถือเป็นการแสดงออกทางกายแล้ว การว่ากล่าวตักเตือนต่อบุคคลที่ทุจริต การประณาม การประจาน การชุมนุมประท้วง ถือว่าเป็นการแสดงออกซึ่งการไม่ทนต่อการทุจริตทั้งสิ้น แต่จะแตกต่างกันไปตามระดับของการทุจริต ความตื่นตัวของประชาชน และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริต

ความจำเป็นของการที่ไม่ทนต่อการทุจริตถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการทุจริตไม่ว่าระดับเล็กหรือใหญ่ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคม ประเทศชาติ หากยังมีการปล่อยให้มีการทุจริต หรือยินยอมให้มีการทุจริตโดยเห็นว่าเป็นเรื่องของคนอื่น เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่เกี่ยวข้องกับตนเองแล้ว สุดท้ายความสูญเสียที่จะได้รับก็จะมีผลกระทบต่อตนเองด้วยไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างให้เกิดความตระหนักและรับรู้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริตในทุกรูปแบบทุกระดับ เพื่อสร้างสังคมที่น่าอยู่และมีการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน

กิจกรรมเสนอแนะ

กิจกรรมที่ ๒.๒.๑ คิดได้ คิดดี คิดเป็น

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต	
	หน่วยที่ ๒ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต	
	หน่วยย่อยที่ ๒.๒ ทักษะการปรับกระบวนการคิด	
	กิจกรรมที่ ๒.๒.๑ คิดได้ คิดดี คิดเป็น	เวลา ๖๐ นาที

หลักการและเหตุผล

กระบวนการคิดเป็นคุณสมบัติของมนุษย์ คือ เป็นผู้รู้คิด และจากการรู้คิดนี้ก็นำไปสู่กระบวนการคิด การวิเคราะห์เปรียบเทียบสิ่งที่ได้เรียนรู้ใหม่เพิ่มเติม สรุปออกมาเป็นความรู้ที่เป็นส่วนรวม การปรับกระบวนการทัศนหรือความเชื่อที่เป็นฐานที่ฝังอยู่ในจิตใจของบุคคลให้มองเห็นว่าปัญหา คอร์รัปชันเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องร่วมกันแก้ไขและเรียนรู้ที่จะปรับเปลี่ยนระบบการคิดของตนเองจากระบบฐานสิบ (Analog) ซึ่งเป็นการคิดโดยใช้ความรู้สึกและอารมณ์อยู่เหนือเหตุผล นำประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกัน ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่นำไปสู่การคอร์รัปชัน ไปสู่ระบบคิดฐานสอง (Digital) คือการคิดแบบตรรกะ โดยใช้เหตุผลอยู่เหนืออารมณ์และความรู้สึก สามารถแยกออกอย่างชัดเจนว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด เห็นประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของหน่วยงานมาก่อนประโยชน์ส่วนบุคคล เป็นต้น การพัฒนาคนให้มีระบบคิดฐานสองจะก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนในสังคมไปสู่การมีวัฒนธรรมดิจิทัล อันเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนต่อไป

จุดประสงค์ของกิจกรรม

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. เพื่อให้สามารถปรับกระบวนการคิดโดยใช้เหตุผลแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงการคิดประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้

๑. แบบทดสอบเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบความคิดของผู้เรียน พร้อมเฉลย
๒. วีดิทัศน์ เรื่อง แก่ทุจริตคิดฐานสอง
๓. แบบบันทึกข้อมูล จำนวน ๖ แผ่น
๔. กระดาษฟลิปชาร์ท จำนวน ๖ แผ่น
๕. ปากกาเคมีคละสี จำนวน ๑๒ แท่ง
๖. แบบประเมินผลงานกลุ่มและแบบประเมินพฤติกรรม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

๑. ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์ของกิจกรรม แล้วนำเสนอ โดยกล่าวถึงผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตัว แล้วให้ผู้เรียนช่วยกันยกตัวอย่าง
๒. ผู้สอนแจกแบบทดสอบเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบความคิดของผู้เรียน โดยใช้เวลา ๑๕ นาที
๓. เมื่อหมดเวลาการทดสอบ ให้ผู้เรียนสลับกระดาษคำตอบกันเพื่อตรวจให้คะแนน โดยผู้สอนเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง พร้อมอธิบายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มเติม
๔. ผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน แล้วให้ตัวแทนกลุ่มออกมาจับอุปกรณ์สำหรับการทำกิจกรรม ประกอบด้วย แบบบันทึก (ผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์) กลุ่มละ ๑ แผ่น กระดาษชาร์ตกลุ่มละ ๑ แผ่น และปากกาเคมีกลุ่มละ ๒ แท่ง
๕. ผู้สอนเปิดสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง แก่ทุจริตคิดฐานสอง ให้ผู้เรียนดู และในระหว่างดูวีดิทัศน์ ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจดลงในแบบบันทึก
๖. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและสรุปสาระสำคัญโดยเขียนลงในกระดาษชาร์ต
๗. ผู้สอนสุ่มกลุ่มผู้เรียนออกมานำเสนอหน้าห้องเรียน ๓ กลุ่ม ให้เวลากลุ่มละ ๖ นาที
๘. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมทักษะการปรับการคิด (คิดได้ คิดดี คิดเป็น)

ข้อเสนอแนะ

๑. กิจกรรมนี้เหมาะสำหรับผู้เรียนระดับ ปวช. และ ปวส. โดยสามารถจัดในห้องเรียน
๒. จำนวนกลุ่มขึ้นอยู่กับจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียน แต่ควรมีสมาชิกต่อกลุ่ม ๕-๖ คน เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
๓. ผู้สอนควรจัดอุปกรณ์ในการนำเสนอให้พร้อม และสื่อวีดิทัศน์ต้องสามารถมองเห็นได้ชัดเจน ทั่วถึง
๔. ผู้สอนควรควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด
๕. ผู้สอนสามารถใช้บอร์ดเกม เช่น The Trust : Anti-corruption Game ซึ่งเป็นบอร์ดเกมฝีมือคนไทยที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ การแข่งขันออกแบบบอร์ดเกมต้านคอร์รัปชัน จัดโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ร่วมกับ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ : TDRI) เพื่อสร้างความสนุกสนานและ สร้างประสบการณ์ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน ให้กับผู้เรียนได้

แนวทางการวัดและประเมินผล

๑. ประเมินผลจากการทำกิจกรรมกลุ่ม
๒. ประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนโดยใช้การสังเกตหรือแบบสังเกต

แบบประเมินพฤติกรรม

หน่วยที่ ๒ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต หน่วยย่อยที่ ๒.๒ ทักษะการปรับกระบวนการคิด
กิจกรรมที่ ๒.๒.๑ คิดได้ คิดดี คิดเป็น

กลุ่มที่ วันที่ประเมิน

คำชี้แจง ให้สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคลในระหว่างการทำกิจกรรม แล้วให้คะแนนระดับ
พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกตามเกณฑ์ที่กำหนด

ลำดับ ที่	ชื่อ-นามสกุล	คะแนน ที่ได้	เกณฑ์การให้คะแนน
๑			๙-๑๐ ผู้เรียนมีพฤติกรรมเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
๒			๖-๘ ผู้เรียนมีพฤติกรรมค่อนข้างเห็น ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ ส่วนตัว
๓			๓-๕ ผู้เรียนมีพฤติกรรม ค่อนข้างเห็นแก่ ประโยชน์ส่วนตัว มากกว่าส่วนรวม
๔			๐-๒ ผู้เรียนมีพฤติกรรมเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม
๕			
๖			

หมายเหตุ ถ้าผู้เรียนได้ระดับคะแนนต่ำกว่า ๕ คะแนน ผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้เรียนโดยฝึกให้ผู้เรียน
คิดเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว และประเมินอีกครั้งจนกว่าระดับคะแนนพฤติกรรม
มากกว่า ๕ คะแนนขึ้นไป

**แบบทดสอบเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบความคิดของ นักเรียน/นักศึกษา
ระดับชั้น ปวช./ปวส.**

ชื่อ-นามสกุล ระดับ ชั้น/กลุ่ม

คำชี้แจง ๑. แบบทดสอบนี้มีทั้งหมด ๑๐ ข้อละ ๑ คะแนน

๒. ให้ผู้เรียนเขียนคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้เรียนมากที่สุด

๑. ผู้เรียนไม่ชอบคบกับเพื่อนที่เป็นคนซื่อสัตย์ เพราะจะทำให้ตนเองต้องถูกจำกัดด้วยกรอบของระเบียบตลอดเวลา ทำให้ขาดความเป็นอิสระในการใช้ชีวิต ผู้เรียนเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร

.....

๒. ผู้เรียนมีความเชื่อว่า “การขับรถแม้จะผิดกฎจราจรบ้าง แต่หากทำให้ประหยัดเวลาและถึงที่หมายก่อนใครก็ถือว่าดีที่สุดแล้ว” ผู้เรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

๓. คำว่าคุณธรรมสำหรับผู้เรียน หมายความว่า ผู้ใดจะทำดีต้องได้รับความดีตอบแทน แต่ถ้าหากกระทำชั่วควรได้รับความเห็นใจสงสาร เพราะเขาอาจจะทำไปเพราะความจำเป็นบางอย่างเพื่อความอยู่รอดของชีวิต ผู้เรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

๔. ผู้เรียนจะยกย่องบุคคลที่ทำบุญทำทาน ด้วยจำนวนเงินมาก ๆ โดยไม่ต้องสนใจว่าเขาหาเงินได้มาด้วยวิธีที่ถูกต้องสุจริตหรือไม่ ผู้เรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

๖. เด็กชายเอ็มหนีออกจากบ้านโดยขี่รถจักรยานยนต์เพื่อเดินทางเข้ากรุงเทพฯ ระหว่างทางเจอด่านตำรวจ เด็กชายเอ็มกลัวจะโดนตำรวจจับจึงโกหกว่าเดินทางมาตามหาพี่ชาย เนื่องจากพ่อเสียชีวิต ผู้เรียนเห็นด้วยกับการกระทำของเด็กชายเอ็มหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

๗. ผู้เรียนได้แอบนำโทรศัพท์มาใช้ที่วิทยาลัยฯ เนื่องจากมีความจำเป็นต้องติดต่อกับผู้ปกครอง แต่บังเอิญโทรศัพท์แบตเตอรี่หมดในช่วงพักกลางวันจึงขึ้นมาบนอาคารเรียนเพื่อชาร์จแบตเตอรี่โทรศัพท์ เพราะกลัวว่าจะไม่สามารถติดต่อกับผู้ปกครองได้ ผู้เรียนคิดว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

๘. ครูสมหมายมักจะใช้เวลาว่างจากชั่วโมงสอนทำธุรกิจขายตรงผ่านโปรแกรมไลน์ในคอมพิวเตอร์ของวิทยาลัยเพื่อเป็นการหารายได้เสริม เนื่องจากบุตรกำลังศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ต้องใช้เงินจำนวนมาก ผู้เรียนคิดว่าครูสมหมายทำถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

๙. นายสมบัติมาวิทยาลัยกับพ่อโดยรถยนต์ที่มีตราของคณะแพทยศาสตร์มารับ-ส่งประตูทางเข้าวิทยาลัยทุกวัน ผู้เรียนคิดว่าการกระทำดังกล่าวสมควรหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

๑๐. คนขับรถของวิทยาลัยเป็นคนขยัน จะล้างรถยนต์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยเป็นประจำ โดยใช้น้ำในวิทยาลัย ผู้เรียนคิดว่าคนขับรถวิทยาลัยทำถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

๑๑. นายสมชายเป็นบุตรของคุณครูสายสมร ตอนเย็นหลังเลิกเรียน นายสมชายต้องไปนั่งรอคุณครูสายสมรในห้องพักครูโดยนั่งเล่นคอมพิวเตอร์และเปิดเครื่องปรับอากาศ ผู้เรียนคิดว่านายสมชายทำถูกหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

**เฉลยแนวทางคำตอบแบบทดสอบเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบความคิด
ของ นักเรียน/นักศึกษา ระดับชั้น ปวช./ปวส.**

๑. ผู้เรียนไม่ชอบคบกับเพื่อนที่เป็นคนซื่อสัตย์ เพราะจะทำให้ตนเองต้องถูกจำกัดด้วยกรอบของระเบียบตลอดเวลา ทำให้ขาดความเป็นอิสระในการใช้ชีวิต ผู้เรียนเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ไม่เห็นด้วย เพราะความซื่อสัตย์เป็นลักษณะนิสัยของบุคคลที่พึงมี อีกทั้งการปฏิบัติตามกรอบของระเบียบกฎหมายซึ่งเป็นกติกาในการปฏิบัติต่อกันในสังคมก็เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในบ้านเมือง

๒. ผู้เรียนมีความเชื่อว่า “การขับรถแม้จะผิดกฎจราจรบ้าง แต่หากทำให้ประหยัดเวลาและถึงที่หมายก่อนใครก็ถือว่าดีที่สุดแล้ว” ผู้เรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ ไม่เห็นด้วย เพราะกฎจราจรเป็นกฎหมายเพื่อป้องกันอุบัติเหตุและสร้างความปลอดภัยบนถนน การขับรถผิดกฎจราจรทำให้เกิดอุบัติเหตุกับบุคคลอื่นได้ เป็นการกระทำที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม

๓. คำว่าคุณธรรมสำหรับผู้เรียน หมายความว่า ผู้ใดจะทำดีต้องได้รับความดีตอบแทน แต่ถ้าหากกระทำชั่วควรได้รับความเห็นใจสงสาร เพราะเขาอาจจะทำไปเพราะความจำเป็นบางอย่างเพื่อความอยู่รอดของชีวิต ผู้เรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ ๑. เห็นด้วยกับคุณธรรมสำหรับผู้เรียน เพราะผู้ใดกระทำดีต้องได้รับความดีตอบแทนแม้อาจไม่ได้รับผลตอบแทนอย่างฉับพลันหรือเป็นรูปธรรม แต่อย่างน้อยก็ภูมิใจในตนเองที่ได้กระทำความดีแม้ไม่มีใครเห็นหรือได้รับการชื่นชม

๒. ไม่เห็นด้วยกับประโยคที่ว่า การกระทำชั่วควรได้รับความเห็นใจสงสารเพราะความจำเป็นบางอย่างเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เนื่องจากการกระทำชั่วเกี่ยวกับการกระทำเพราะความจำเป็นต้องแยกออกจากกัน หากต้องตัดสินใจทำสิ่งใดในเรื่องที่จำเป็นหรือความอยู่รอดของชีวิตหรือเรื่องอื่นใดก็ตามต้องยึดหลักความถูกต้องเป็นที่ตั้ง ไม่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน

๔. ผู้เรียนจะยกย่องบุคคลที่ทำบุญทำทาน ด้วยจำนวนเงินมาก ๆ โดยไม่ต้องสนใจว่าเขาหาเงินได้มาด้วยวิธีที่ถูกต้องสุจริตหรือไม่ ผู้เรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ ไม่เห็นด้วย เพราะการทำบุญทำทานไม่ขึ้นอยู่กับจำนวนเงินที่บริจาค หากนำเงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการทุจริตมาสร้างประโยชน์ในสังคมก็ไม่ควรได้รับการยกย่อง ในทางกลับกันหากทำบุญทำทานด้วยเงินเพียงเล็กน้อยแต่หามาด้วยความถูกต้องซื่อสัตย์สุจริตควรได้รับการยกย่อง

๕. เด็กชายเอ็มหนีออกจากบ้านโดยขี่รถจักรยานยนต์เพื่อเดินทางเข้ากรุงเทพฯ ระหว่างทางเจอด่านตำรวจ เด็กชายเอ็มกลัวจะโดนตำรวจจับจึงโกหกว่าเดินทางมาตามหาพี่ชาย เนื่องจากพ่อเสียชีวิต ผู้เรียนเห็นด้วยกับการกระทำของเด็กชายเอ็มหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ ไม่เห็นด้วย เพราะตามกฎหมายกำหนดให้ผู้ที่ขี่รถจักรยานยนต์บนท้องถนนได้นั้น ต้องมีใบอนุญาตขี่รถจักรยานยนต์ โดยเด็กชายเอ็มได้ฝ่าฝืนข้อบังคับของกฎหมายซึ่งอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุต่อเองและผู้สัญจรไปมา เป็นการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก และการโกหกเพื่อให้ตนเองพ้นจากความผิด เป็นการแสดงออกถึงการไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีความรับผิดชอบในสิ่งที่ตนได้กระทำลงไป

๖. ผู้เรียนได้แอบนำโทรศัพท์มาใช้ที่วิทยาลัยฯ เนื่องจากมีความจำเป็นต้องติดต่อกับผู้ปกครอง แต่บังเอิญโทรศัพท์แบตเตอรี่หมดในช่วงพักกลางวันจึงขึ้นมาบนอาคารเรียนเพื่อชาร์จแบตเตอรี่โทรศัพท์ เพราะกลัวว่าจะไม่สามารถติดต่อกับผู้ปกครองได้ ผู้เรียนคิดว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ ไม่ถูกต้อง เนื่องจากการกระทำดังกล่าวเป็นการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ทำให้วิทยาลัยต้องมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นจากการนำโทรศัพท์ส่วนตัวมาชาร์จแบตเตอรี่ที่วิทยาลัย หากมีความจำเป็นในการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างยิ่ง อาจใช้โทรศัพท์สาธารณะหรือยืมโทรศัพท์เพื่อนและครูในการติดต่อเป็นต้น

๗. ครูสมหมายมักจะใช้เวลาว่างจากชั่วโมงสอนทำธุรกิจขายตรงผ่านโปรแกรมไลน์ในคอมพิวเตอร์ของวิทยาลัยเพื่อเป็นการหารายได้เสริม เนื่องจากบุตรกำลังศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ต้องใช้เงินจำนวนมาก ผู้เรียนคิดว่าครูสมหมายทำถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ ทำไม่ถูกต้อง เพราะเป็นการนำทรัพย์สินของวิทยาลัยมาใช้ในประโยชน์ส่วนตัว ไม่ว่าจะเป็นอย่างคอมพิวเตอร์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต ซึ่งทำงานด้วยกระแสไฟฟ้าของวิทยาลัย ทำให้วิทยาลัยมีภาระค่าใช้จ่ายสูงขึ้นและเป็นการเบียดบังเวลาราชการ เนื่องจากยังอยู่ในเวลาปฏิบัติหน้าที่ราชการ จึงควรจะเอาเวลาว่างจากชั่วโมงสอนมาพัฒนาการศึกษา หลักสูตรการเรียนการสอน หรือที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

๘. นายสมบัติมาวิทยาลัยกับพ่อโดยรถยนต์ที่มีตราของคณะแพทยศาสตร์มารับ-ส่งประตูทางเข้าวิทยาลัยทุกวัน ผู้เรียนคิดว่าการกระทำดังกล่าวสมควรหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ ไม่สมควร เพราะเป็นการนำทรัพย์สินทางราชการมาใช้ในประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งการใช้รถยนต์ของทางราชการต้องใช้ในกิจการของหน่วยงานราชการเท่านั้น และเป็นความผิดตามกฎหมาย

๙. คนขับรถของวิทยาลัยเป็นคนขยัน จะล้างรถยนต์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยเป็นประจำ โดยใช้น้ำในวิทยาลัย ผู้เรียนคิดว่าคนขับรถวิทยาลัยทำถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ ไม่ถูกต้อง เพราะเป็นการนำเอาน้ำประปาของวิทยาลัยซึ่งเป็นทรัพย์สินของวิทยาลัยมาล้างรถยนต์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยซึ่งเป็นทรัพย์สินส่วนบุคคล เป็นการนำทรัพย์สินทางราชการมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว ทำให้วิทยาลัยต้องจ่ายค่าน้ำประปาเพิ่มขึ้น

๑๐. นายสมชายเป็นบุตรของคุณครูสายสมร ตอนเย็นหลังเลิกเรียน นายสมชายต้องไปนั่งรอคุณครูสายสมรในห้องพักครูโดยนั่งเล่นคอมพิวเตอร์และเปิดเครื่องปรับอากาศ ผู้เรียนคิดว่านายสมชายทำถูกหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ ไม่ถูกต้อง เพราะคอมพิวเตอร์และเครื่องปรับอากาศเป็นทรัพย์สินของวิทยาลัย ต้องใช้ในราชการเท่านั้น การที่คุณครูสายสมรให้นายสมชายนั่งเล่นคอมพิวเตอร์และเปิดเครื่องปรับอากาศในห้องพักครูระหว่างรอคุณครูสายสมร เป็นการใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ทำให้วิทยาลัยต้องมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต
	หน่วยที่ ๒ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต
	หน่วยย่อยที่ ๒.๓ การมีส่วนร่วมของชุมชน

สาระสำคัญ

การป้องกัน ปรามปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยบทบาทของภาคประชาชน เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะรักษาผลประโยชน์ของชาติโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ภายใต้พื้นฐานความเข้าใจว่าคนไทยทุกคนในฐานะพลเมือง ต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลอนาคตและความอยู่รอดของชาติไทย เมื่อประชาชนในประเทศมีความตื่นตัว “ไม่ทนต่อการทุจริต” แล้ว จะทำให้เกิดกระแสการต่อต้านต่อการกระทำทุจริต และคนที่ทำทุจริตก็จะเกิดความละอายไม่กล้าที่จะทำทุจริตต่อไป ปัญหาการทุจริตก็จะลดน้อยลงไปด้วย เมื่อประชาชนมีความตื่นตัวต่อการที่ไม่ทนต่อการทุจริตแล้ว ก็จะช่วยส่งผลที่ดีต่อสังคมประเทศชาติ ตลอดจนนานาชาติด้วย

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุผลความจำเป็นและแนวทางการสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต
๒. เพื่อให้สามารถประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีและไม่ทนต่อการทุจริต
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของความพอเพียง ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ในการอยู่ร่วมกันเพื่อสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

เนื้อหาสาระ

องค์ประกอบที่ทำให้ระบบทุจริตคอร์รัปชันมีโครงสร้างรากฐานอันแข็งแกร่งและดำรงอยู่ในปัจจุบันนั้น เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (๒๕๔๗) ได้ให้เหตุผลว่ามีสาเหตุมาจากองค์ประกอบต่าง ๆ คือ ๑) ระบบการเมืองและระบบราชการมีเกราะกำบังที่แน่นหนา ๒) ภาคประชาชนขาดความเข้มแข็งและขาดผู้นำในการต่อต้านคอร์รัปชันที่แข็งแกร่ง ๓) ค่านิยมที่เป็นอุปสรรคฝังรากลึกในสังคม ค่านิยมของคนในสังคมที่เป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมคอร์รัปชัน และ ๔) การขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม

● แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในประเทศไทย

แนวทางหรือมาตรการแก้ไขปัญหาการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย นอกจากการใช้มาตรการทางด้านกฎหมายในการปรามปรามแล้ว มาตรการในการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันโดยการให้ทุกภาคส่วนร่วมกันศึกษาเรียนรู้ ทำความเข้าใจ และช่วยกันเผยแพร่ความรู้ โดยให้สื่อมวลชน องค์กรอิสระ และองค์กรตรวจสอบภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นแนวทางหนึ่งที่จะป้องกันการคอร์รัปชันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี ได้ให้ข้อเสนอไว้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน สรุปได้ดังนี้ คือ ๑) การตั้งคณะกรรมการอิสระขึ้นมาตรวจสอบ แต่ควรมีวิธีการคัดเลือกคนที่มีความสามารถ มีคุณธรรมที่เป็นกลาง ไม่อิงพรรคการเมืองเข้ามาทำงาน ให้งบประมาณและความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ๒) การส่งเสริมสื่อมวลชนให้มีอิสระในการตรวจสอบ เช่น มีการตั้งกองทุนวิจัยเพื่อสื่อมวลชน จะเกิดพลังสังคมในการตรวจสอบคอร์รัปชัน เพราะเครื่องมือที่หยุดยั้งคอร์รัปชันได้ชะงักที่สุดคือสื่อมวลชนที่อิสระ กล้าและสามารถตรวจสอบได้ ๓) การออกจากโครงสร้างอำนาจเบ็ดเสร็จ เพราะการแก้ไขปัญหาลักษณะที่ยากและซับซ้อนได้จะต้องเปิดพื้นที่ทางสังคมและพื้นที่ทางปัญญาอย่างกว้างขวาง แล้วจัดความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่สังคมต้องการ ๔) ปฏิวัติจิตสำนึก ปฏิวัติศีลธรรม จิตสำนึกใหม่และจิตสำนึกทางศีลธรรม จะพาให้ออกจากโครงสร้างที่ทำให้เกิดวิกฤติคอร์รัปชันและวิกฤติศีลธรรมไปสู่สังคมที่เป็นธรรมและสันติ

สำหรับนายวิทยากร เชียงกุล (๒๕๔๙) ได้นำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยไว้ ๓ แนวทางคือ ๑) การปฏิรูปการเมือง ให้เป็นประชาธิปไตยแบบประชาชนมีส่วนร่วมได้มากกว่าแค่การเลือกตั้ง ให้ประชาชนมีสิทธิและอำนาจในการจัดตั้งองค์กรอิสระที่เป็นกลางมาตรวจสอบและถอดถอนนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐที่ทุจริตคอร์รัปชันได้ ๒) การปฏิรูปองค์การด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบให้เป็นองค์กรอิสระ เลือคนดี คนเก่งเข้ามาทำงาน รวมทั้งตราพระราชบัญญัติตั้งองค์กรอิสระเพิ่มขึ้น และเร่งปฏิรูปกฎหมาย กระบวนการยุติธรรมทุกระดับ ระบบราชการ การศึกษา และการสื่อสารมวลชนเพื่อให้กลไกทางกฎหมาย การศึกษาและระบบข้อมูลข่าวสารทำงานได้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส เน้นความถูกต้องชอบธรรม ๓) ประชาชน นักวิชาการ สื่อมวลชนต้องร่วมกันศึกษาทำความเข้าใจและเผยแพร่ความรู้ระบบเศรษฐกิจ ธุรกิจสมัยใหม่ที่มีความซับซ้อน เพื่อให้รู้เท่าทันนักการเมืองมากที่สุด และสนับสนุนการรวมตัวของภาคธุรกิจ ภาคประชาชนทุกฝ่าย เป็นองค์กรผู้บริโภคและองค์กรเพื่อความโปร่งใสที่เข้มแข็ง ติดตามตรวจสอบการทำงานของทั้งภาครัฐและเอกชน

● การลงโทษทางสังคม

“การลงโทษโดยสังคม” หรือ “การลงโทษทางสังคม” ตรงกับคำภาษาอังกฤษคือ “Social Sanction” พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาฉบับราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๓๒ : ๓๖๑ - ๓๖๒) ได้ให้ความหมายของ “Social Sanctions” ว่า สิทธาณุมัติทางสังคม หมายถึง การขู่ว่าจะลงโทษหรือการสัญญาว่าจะให้รางวัลตามที่กลุ่มกำหนดไว้สำหรับการประพฤติปฏิบัติของสมาชิก เพื่อชักนำให้สมาชิกกระทำตามข้อบังคับและกฎเกณฑ์ โดยทั่วไปการลงโทษโดยสังคมนั้นเป็นมาตรการควบคุมทางสังคมที่ต้องการให้สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับร่วมกัน การลงโทษทางสังคม จึงถือเป็นอีกหนึ่งกระบวนการที่จะสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตได้ เพราะหากเกิดการทุจริตขึ้นแล้ว สังคมไม่ยอมรับในการทุจริตนั้น ช่วยกันสอดส่องดูแล และมีการลงโทษทางสังคมจะช่วยให้พฤติกรรมลดลงจนไม่เกิดขึ้นในที่สุด

การลงโทษทางสังคมกับบุคคลที่ปฏิบัติตนฝ่าฝืนธรรมเนียม ประเพณี หรือแบบแผนที่ปฏิบัติต่อกันมาในชุมชน แม้ว่าการฝ่าฝืนดังกล่าวจะไม่ผิดกฎหมาย แต่ด้วยธรรมเนียมที่ปฏิบัติสืบทอดกันมานั้น ถูกละเมิด ถูกฝ่าฝืน หรือถูกดูหมิ่นเกี่ยวกับความเชื่อของชุมชน ก็จะนำไปสู่การต่อต้านจากคนในชุมชน หากการกระทำดังกล่าวผิดกฎหมายด้วยก็จะยิ่งสร้างให้เกิดความไม่พอใจมากขึ้นได้ ไม่เพียงแต่ในชุมชนนั้น แต่อาจเกี่ยวเนื่องไปกับชุมชนอื่นรอบข้าง หรือชุมชนที่ใหญ่ที่สุด นั่นคือ ประชาชนทั้งประเทศ

การลงโทษทางสังคมนั้นมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนี้

- **การลงโทษโดยสังคมเชิงบวก** จะอยู่ในรูปของการให้การสนับสนุนหรือการสร้างแรงจูงใจ หรือการให้รางวัล ฯลฯ แก่บุคคลและสังคมเพื่อให้ประพฤติปฏิบัติสอดคล้องกับทัศนคติ (Norm) ของชุมชนหรือสังคม เมื่อสมาชิกปฏิบัติตามก็จะมีรางวัลเป็นแรงจูงใจ ให้การสนับสนุน
- **การลงโทษโดยสังคมเชิงลบ** จะอยู่ในรูปแบบของการใช้มาตรการต่าง ๆ ในการจัดระเบียบสังคม การลงโทษเมื่อสมาชิกไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม แสดงการไม่ยอมรับสมาชิกคนหนึ่งหรือกลุ่มคนกลุ่มหนึ่ง โดยเริ่มต้นด้วยการว่ากล่าวตักเตือน ซึ่งเป็นมาตรการขั้นต่ำสุดเรื่อยไปจนถึงการกีดกันและบีบบังคับทางจิตใจ การต่อต้านและการประท้วงในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะโดยปัจเจกบุคคลหรือการชุมนุมของมวลชน

การลงโทษทางสังคมจะมีความรุนแรงมากหรือน้อย ก็ขึ้นอยู่กับการกระทำของบุคคลนั้นว่าร้ายแรงขนาดไหน หากเป็นเรื่องเล็กน้อยจะถูกต่อต้านน้อย แต่หากเรื่องนั้นเป็นเรื่องร้ายแรง เรื่องที่เกิดขึ้นประจำ หรือมีผลกระทบต่อสังคม การลงโทษก็จะมีมีความรุนแรงมากขึ้นด้วย เช่น หากมีการทุจริตเกิดขึ้นก็อาจนำไปเป็นประเด็นทางสังคมจนนำไปสู่การต่อต้านจากสังคมได้ เพราะการทุจริตถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ผิดกฎหมายและผิดต่อศีลธรรม บ่อยครั้งที่มีการทุจริตเกิดขึ้นจนเป็นสาเหตุของการชุมนุมประท้วง เพื่อกดดัน ขับไล่ให้บุคคลนั้นหยุดการกระทำดังกล่าว หรือการออกจากตำแหน่งนั้น ๆ หรือการนำไปสู่การตรวจสอบและลงโทษโดยกฎหมาย

● การป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยบทบาทของภาคประชาชน

การป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยบทบาทของภาคประชาชน เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะรักษาผลประโยชน์ของชาติโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ภายใต้พื้นฐานความเข้าใจว่าคนไทยทุกคนในฐานะพลเมือง ต้องมีส่วนรับผิดชอบดูแลอนาคตและความอยู่รอดของชาติไทย

การที่ประชาชนจะเข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบความโปร่งใสของภาครัฐ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้กำหนดหลักการทำงาน ดังนี้

๑. **มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะอาสาเข้ามาทำงานเพื่อประโยชน์ของบ้านเมือง** คือ ต้องมีความเป็นผู้มีจิตอาสา มีความเสียสละ อดทน กล้าหาญ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความโปร่งใส ไม่ใช้อำนาจหน้าที่เพื่อการแสวงหาประโยชน์ส่วนตนหรือประโยชน์ให้แก่พรรคพวก นั้นหมายความว่าเราต้องมีภูมิคุ้มกันให้กับตัวเองโดยการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ติดอาวุธทางปัญญาให้กับตัวเอง คือ ต้องมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของ ป.ป.ช. ภาคประชาชน และต้องแสวงหาความรู้ให้เท่าทันเทคนิคกลโกง การทุจริตคอร์รัปชันด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักในการทำงานให้ถูกต้องและเป็นที่น่าเชื่อถือของสังคม

๓. ต้องสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การสร้างเครือข่ายภาคประชาชนด้วยตนเอง การติดอาวุธทางปัญญาให้กับประชาชน โดยการให้ความรู้หรือการเสนอแนะช่องทางในการตรวจสอบความโปร่งใสของการทำงานของภาครัฐ การสร้างทัศนคติที่ถูกต้อง และการชี้ให้เห็นอันตรายของการทุจริตคอร์รัปชัน

๔. การเฝ้าระวังพื้นที่ที่เห็นว่าสุ่มเสี่ยงต่อการแสวงหาผลประโยชน์ ได้แก่ การสร้างเครือข่ายอาสาสมัครแจ้งข้อมูลข่าวสารที่ไม่ชอบมาพากลต่าง ๆ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติได้ทันการ

๕. ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อรณรงค์ต่อต้านการทุจริตอย่างต่อเนื่อง ทั้งในชุมชน หมู่บ้าน ตำบล และในทุกภาคส่วนของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษาทุกระดับเพื่อให้เยาวชนได้ตระหนักถึงภัยร้ายของการทุจริตคอร์รัปชัน

๖. ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าไปมีบทบาทในการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งทุกระดับ ทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น เพื่อการคัดกรองคนดี มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมเข้ามาบริหารประเทศ ป้องกันคนไม่ดีไม่ให้เข้ามาแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ที่ให้ส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวาย

๗. ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าไปมีบทบาทในการป้องกันการทุจริตการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นการปกครองที่ใกล้ชิดตัวของประชาชนมากที่สุด โดยการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมกำหนดนโยบายการบริหารสาธารณะให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน ให้ประชาชนได้เข้าร่วมตรวจสอบความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง ให้ประชาชนประเมินการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตน เป็นต้น

๘. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็น รวมถึงรับฟังข้อเสนอแนะของสาธารณชน เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงการทำงานของ ป.ป.ช. ภาคประชาชน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๙. จัดให้มีกิจกรรมเผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณ เพื่อเป็นการยกย่องให้กำลังใจและช่วยกันรณรงค์ปกป้องคนที่ทำความดี มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมเพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม

๑๐. หามาตรการรองรับการทำงาน รวมทั้งคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ ป.ป.ช. ภาคประชาชน และเครือข่าย

๑๑. มีการประชาสัมพันธ์ผลงาน โดยการประชาสัมพันธ์ผลงานของ ป.ป.ช. ภาคประชาชนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ประชาชนได้ทราบ และรณรงค์ให้ประชาชนเข้าร่วมกันเป็นเครือข่ายป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบกับ ป.ป.ช. ภาคประชาชนกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งจะยังประโยชน์ในการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนด้วยตนเองได้ร่วมกันรักษาผลประโยชน์ของชาติ

- **การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต**

เมื่อประชาชนในประเทศมีความตื่นตัว “ไม่ทนต่อการทุจริต” แล้ว จะทำให้เกิดกระแสการต่อต้านต่อการกระทำทุจริต และคนที่ทำทุจริตก็จะเกิดความระอายไม่กล้าที่จะทำทุจริตต่อไป เช่น หากพบเห็นว่ามี การทุจริตเกิดขึ้น อาจมีการบันทึกเหตุการณ์หรือลักษณะการกระทำ แล้วแจ้งข้อมูลเหล่านั้นไปยังหน่วยงานหรือสื่อมวลชนเพื่อร่วมกันตรวจสอบการกระทำที่เกิดขึ้น และยิ่งในปัจจุบันเป็นสังคมสมัยใหม่ยุคไทยแลนด์ ๔.๐ แต่การจะเป็น ๔.๐ ให้สมบูรณ์แบบได้นั้น ปัญหาการทุจริตจะต้องลดน้อยลงไปด้วย เมื่อประชาชนมีความตื่นตัวต่อการที่ไม่ทนต่อการทุจริตแล้ว ก็จะส่งผลที่ดีต้องสังคมและประเทศชาติ ตลอดจนนานาชาติด้วย

ดังนั้น แนวทางหรือมาตรการแก้ไขปัญหาการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย นอกจากการใช้มาตรการทางด้านกฎหมายในการปราบปรามแล้ว มาตรการในการป้องกันทุจริตคอร์รัปชัน โดยการให้ทุกภาคส่วนร่วมกันศึกษาเรียนรู้ ทำความเข้าใจและช่วยกันเผยแพร่ความรู้ที่มีความหลากหลายและสลับซับซ้อนเพื่อให้รู้เท่าทันนักการเมือง โดยให้สื่อมวลชน องค์กรอิสระและองค์กรตรวจสอบ ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะป้องกันการคอร์รัปชันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมเสนอแนะ

กิจกรรมที่ ๒.๓.๑ โดนแซงคิว

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต	
	หน่วยที่ ๒ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต	
	หน่วยย่อยที่ ๒.๓ การมีส่วนร่วมของชุมชน	
	กิจกรรมที่ ๒.๓.๑ โดนแซงคิว	เวลา ๖๐ นาที

สาระสำคัญ

ทฤษฎีการมีส่วนร่วม เพื่อสร้างความตื่นตัวในการแสดงออกต่อเหตุการณ์ทางสังคมที่ผิดต่อจริยธรรมทางสังคมหรือกฎหมาย และผลักดันให้เกิดการลงโทษทางสังคมและทางกฎหมาย บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและเหตุผล เป็นแนวทางหรือมาตรการในแก้ไขปัญหาการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย ซึ่งนอกจากการใช้มาตรการทางด้านกฎหมายในการปราบปรามแล้ว มาตรการในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันโดยการให้ทุกภาคส่วนร่วมกันศึกษาเรียนรู้ ทำความเข้าใจและช่วยกันเผยแพร่ความรู้ที่มีความหลากหลายและสลับซับซ้อนเพื่อให้รู้เท่าทัน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะป้องกันการคอร์รัปชันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์ของกิจกรรม

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการต้านทุจริต
๒. เพื่อให้สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีต่อชุมชนและสังคมในการไม่ทนต่อการทุจริต
๓. เพื่อให้เห็นความสำคัญของชุมชนและสังคมในการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต

สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้

๑. วิดีทัศน์ด้านการป้องกันการทุจริต เรื่อง การเข้าแถวรับบริการ
๒. วิดีทัศน์ด้านการป้องกันการทุจริต เรื่อง โตไปไม่โกง ตอนโดนัท
๓. คอมพิวเตอร์และเครื่องฉายโปรเจคเตอร์
๔. แบบประเมินผลงานกลุ่มและแบบประเมินพฤติกรรม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

๑. ผู้สอนแนะนำกิจกรรม จุดประสงค์และเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนทราบเกี่ยวกับพฤติกรรม การแซงคิวในร้านค้า ในชีวิตประจำวัน
๒. ผู้สอนแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็น ๔ กลุ่ม ๆ ละ ๑๐ คน เพื่อสร้างสถานการณ์จำลอง โดยกำหนดบทบาทและเวลาในการนำเสนอกลุ่มละ ๕ นาที ดังนี้
 - ๒.๑ กลุ่มที่ ๑ เข้าแถวรับบริการอย่างไม่มีระเบียบวินัย ตะโกนใส่ผู้ค้า
 - ๒.๒ กลุ่มที่ ๒ เข้าแถวรับบริการ โดยมีตัวละคร ๒ คน ขาดวินัยในการรับบริการ โดยการแซงคิว

- ๒.๓ กลุ่มที่ ๓ เข้าแถวรับบริการอย่างมีระเบียบวินัย
- ๒.๔ กลุ่มที่ ๔ เข้าแถวรับบริการอย่างมีระเบียบวินัยและแนะนำเพื่อนในกลุ่มให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าแถว
- ๓. ผู้เรียนกลุ่มที่ไม่ได้ออกไปนำเสนอให้นั่งดูและพิจารณาแนวทางในการแก้ปัญหา
- ๔. ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาในกลุ่มตนเอง พร้อมพิจารณาร่วมกันทั้งชั้นเรียน
- ๕. ผู้สอนให้ผู้เรียนคู่วิเคราะห์ เรื่อง การเข้าแถวรับบริการ และร่วมกันสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การแก้ปัญหา และแนวทางการนำไปใช้ในชุมชนให้เกิดประโยชน์

ข้อเสนอแนะ

- ๑. กิจกรรมนี้เหมาะสมกับผู้เรียนจำนวน ๓๐ - ๔๐ คน
- ๒. ผู้สอนอาจเพิ่มกิจกรรมด้านการสร้างจิตสำนึกที่ดีในการรับบริการให้กับผู้เรียน
- ๓. ผู้สอนควรควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด

แนวทางการวัดและประเมินผล

- ๑. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างการทำกิจกรรม
- ๒. ประเมินผลงานกลุ่มจากการทำกิจกรรม การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น

หลัก คุณธรรม	รายการพฤติกรรมที่ประเมิน	สัดส่วนคะแนน (ร้อยละ)
พอเพียง	- ทำกิจกรรมด้วยความละเอียดรอบคอบ - รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม	๑๕
มีวินัย	- รับผิดชอบกิจกรรมของตนเอง - ทำกิจกรรมตรงตามกติกา และข้อกำหนด	๒๕
สุจริต	- มุ่งมั่นทำกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์	๒๕
จิตอาสา	- ช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มด้วยความเต็มใจ	๒๕
รวม		๑๐๐

สื่อการเรียนรู้เสนอแนะ

หน่วยที่ ๒

สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตส่วนรวม

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๑. วิดีทัศน์ เรื่อง “สินบน”	กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับการให้สินบน	๓.๕๙ นาที	พิพิธภัณฑสถาน โถง สำนักงาน ป.ป.ช.	
๒. วิดีทัศน์ เรื่อง “นิมนต์ยิ้ม เดลี คนดีไม่คอร์รัปชั่น”	<p>ตอนแย่งที่ เป็นการแย่งที่จอดเรือ โดยมีคนติดสินบนเจ้าหน้าที่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ยอมรับสินบน และจับตัวคนที่จะให้สินบนไปลงโทษ</p> <p>ตอนรับไม่ได้ เจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบสินค้า แต่เจ้าของสินค้าไม่ให้ตรวจสอบและจะมอบสินบนให้กับเจ้าหน้าที่ ซึ่งเจ้าหน้าที่คนนั้นไม่ยอมรับของดังกล่าว</p> <p>ตอนทำบุญบูรณะวัด วัดมีสภาพเสื่อมโทรมซึ่งมีคนมาช่วยเหลือบริจาคเงิน แต่ต้องให้พระที่วัดพูดจาหว่านล้อมให้ชาวบ้านขายที่ดินให้ตนเอง</p> <p>ตอนแป๊ะเจี๊ยะ พ่อต้องการให้ลูกเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง จึงจะจ่ายเงินให้กับทางโรงเรียน แต่ลูกไม่ยอมและยืนยันว่าจะสอบเข้าด้วยตัวเอง</p> <p>ตอนส่งเสริมลูกน้อง เจ้านายอยากให้ลูกน้องเป็นทหารจึงเอาของไปติดสินบน สุดท้ายจึงถูกจำคุก</p>	๗.๒๘ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๓. วิดีทัศน์ เรื่อง “ค่าโง่”	กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับความเสียหายที่ประเทศไทยได้รับจากปัญหาการทุจริต	๑.๔๗ นาที	พิพิธภัณฑสถานโง่ง สำนักงาน ป.ป.ช.	
๔. วิดีทัศน์ เรื่อง “เชื่อหรือไม่”	กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องทุจริต	๒.๑๙ นาที	พิพิธภัณฑสถานโง่ง สำนักงาน ป.ป.ช.	
๕. วิดีทัศน์ เรื่อง “กลโกง ฮิวประมุข”	กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับกลโกงการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ	๒.๔๔ นาที	พิพิธภัณฑสถานโง่ง สำนักงาน ป.ป.ช.	
๖. วิดีทัศน์ เรื่อง “ทุจริตเชิงนโยบาย”	กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับการทุจริตเชิงนโยบาย	๓.๐๐ นาที	พิพิธภัณฑสถานโง่ง สำนักงาน ป.ป.ช.	
๗. วิดีทัศน์ เรื่อง “รับสินบน”	มีคนยื่นเงินให้กับเจ้าหน้าที่ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่เป็นลูกน้องไม่ยอมรับหัวหน้าที่โง่ง และออกมาต่อต้าน	๓๒ วินาที	https://www.youtube.com/watch?v=M-Gc๓LXOLZ-o จาก องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ACT	

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๘. วีดิทัศน์ เรื่อง “Bazaar”	แม่ค้าและคนในตลาดรวมตัวกันต่อต้านผู้ที่มาซื้อของ ซึ่งเป็นบุคคลที่ทุจริตการเลือกตั้ง	๓๓ วินาที	https://www.youtube.com/watch?v=๖xTi4qcGXzs จาก องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ACT	
๙. วีดิทัศน์ เรื่อง “การเข้าแถวรับบริการ”	การไม่เข้าแถวซื้ออาหาร โดยการแซงคนอื่นถือเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และคนอื่น ๆ ได้แสดงอาการไม่พอใจต่อการกระทำนั้น	๑.๕๕ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=CQmoh9-b9p4 จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม	
๑๐. วีดิทัศน์ เรื่อง “โตไปไม่โกง” ตอน โฉนท	การไม่เข้าแถวซื้ออาหาร โดยการคนอื่นที่เข้าแถวแล้วซื้อของให้ตนเอง ถือเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และคนอื่น ๆ ได้แสดงอาการไม่พอใจต่อการกระทำนั้น	๑๐. ๕๔ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=Ay๐RPq4t_IM จาก กทม.	
๑๑. วีดิทัศน์ เรื่อง “ความซื่อสัตย์”	นำเงินที่ตกไว้ไปคืนให้กับเจ้าของ	๑.๕๕ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=qr2gtPGsGcg จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม	
๑๒. วีดิทัศน์ เรื่อง “โฉด เลว ดี”	ละครเกี่ยวกับการติดสินบนเจ้าหน้าที่ที่มีการทำเป็นทอด ๆ ซึ่งนับว่าเป็นบ่อเกิดของการทุจริตและได้บอกถึงผลของการทำทุจริตนั้น	๒๓. ๕๙ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=3VfZRauDjol จาก สำนักงานป.ป.ช	

หน่วยที่ 3

ยกระดับดัชนี สร้างคนดีในสังคม

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต
	หน่วยที่ ๓ ยกระดับดัชนี สร้างคนดีในสังคม

สาระสำคัญ

การทุจริตเกิดขึ้นทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน หรือแม้กระทั่งในองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรหรือองค์กรเพื่อการกุศล อาจกล่าวได้ว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัญหาใหญ่ที่ขัดขวางการพัฒนาประเทศให้เป็นรัฐสมัยใหม่ ซึ่งต่างเป็นที่ทราบกันดีว่าการทุจริตควรเป็นประเด็นแรก ๆ ที่ควรให้ความสำคัญในวาระของการพัฒนาประเทศของทุกประเทศ

การสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรมเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตถือเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต ปกป้องจิตสำนึก ปรับเปลี่ยนฐานการคิดให้แก่เยาวชนให้เกิดความตระหนักถึงผลกระทบของการทุจริตคอร์รัปชัน พัฒนางานให้เกิดความโปร่งใสตรวจสอบได้ สร้างความแข็งแกร่งให้ตนเอง องค์กร และส่งผลต่อประเทศชาติในที่สุด

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต
๒. เพื่อให้สามารถคิด วิเคราะห์สภาพปัญหาการทุจริตในสังคม และมีส่วนร่วมในการรับรู้ต่อต้านและไม่ทนต่อการทุจริต
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากการทุจริตและเห็นความสำคัญของความร่วมมือในการสร้างคนดีในสังคม

เนื้อหาสาระ

- หน่วยย่อยที่ ๓.๑ การยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต
หน่วยย่อยที่ ๓.๒ การสร้างคนดีในสังคม

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต
	หน่วยที่ ๓ ยกระดับดัชนี สร้างคนดีในสังคม
	หน่วยย่อยที่ ๓.๑ การยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต

สาระสำคัญ

สถานการณ์ทุจริตในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วต่อเนื่อง จึงได้มีการริเริ่มแนวคิดในการปรับปรุงยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสถานการณ์ทุจริตที่ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ต้องเผชิญอยู่จริง ซึ่งต้องบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ องค์กรสาธารณะ สื่อมวลชนและภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีมาตรฐานความโปร่งใสเทียบเท่าสากล ยุทธศาสตร์ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้เรื่อง การทุจริตของประเทศไทย เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการยกระดับมาตรฐานด้านความโปร่งใสและการ จัดการการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย โดย การศึกษาวิเคราะห์ประเด็น การประเมินและวิธีการสำรวจตามแต่ละแหล่งข้อมูล และเร่งรัด กำกับ ติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติหรือปรับปรุงการทำงาน รวมไปถึงการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ หน่วยงาน ในกระบวนการยุติธรรม ภาคเอกชนและต่างประเทศ เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย และสร้างพลเมืองดีในสังคม

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตในสังคม
๒. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาและรับรู้การทุจริตในสังคม
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการรับรู้การทุจริตในสังคม

เนื้อหาสาระ

ปัญหาการทุจริตเป็นหนึ่งในประเด็นที่ทั่วโลกแสดงความกังวล เนื่องจากเป็นปัญหาที่มีความ ซับซ้อน ยากต่อการจัดการและเกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วน เป็นที่ยอมรับกันว่าการทุจริตนั้นมีความเป็น สากกลเพราะเกิดขึ้นในทุกประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศที่กำลังพัฒนา การทุจริต เกิดขึ้นทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน หรือแม้กระทั่งในองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรหรือองค์กรเพื่อการกุศล รัฐบาลในหลายประเทศมีผลการปฏิบัติงานที่ไม่โปร่งใสเท่าที่ควร องค์กรระดับโลกหลายองค์กรเสื่อมเสีย ชื่อเสียงเนื่องมาจากเหตุผลด้านความโปร่งใส อาจกล่าวได้ว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัญหาใหญ่ที่จะ ขัดขวางการพัฒนาประเทศให้เป็นรัฐสมัยใหม่ ซึ่งต่างเป็นที่ทราบกันดีว่าการทุจริตควรเป็นประเด็นแรกๆ ที่ควรให้ความสำคัญในวาระของการพัฒนาประเทศของทุกประเทศ

● ความหมายของดัชนีการรับรู้การทุจริต

ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เป็นดัชนีที่สะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตคอร์รัปชันของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งจัดทำขึ้นโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติเป็นประจำทุกปี นักลงทุนหรือนักธุรกิจหลายประเทศใช้ดัชนี CPI เพื่อประเมินความน่าเชื่อถือของเงินทุนของแต่ละประเทศ โดยมองว่าการทุจริตคอร์รัปชันเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เป็นต้นทุนหรือเป็นความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) ดังกล่าวก่อตั้งขึ้นในประเทศเยอรมนี เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๙๓ มีสถานะเป็นองค์กรภาคประชาสังคมระหว่างประเทศ มีวัตถุประสงค์ในการต่อสู้กับการทุจริตในทุกรูปแบบ ด้วยการแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ สร้างความตระหนักรู้ถึงผลเสียของการทุจริต

● สถานการณ์การทุจริตของประเทศไทย

การทุจริตที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ หากประเทศใดมีการทุจริตน้อยจะส่งผลให้ประเทศนั้นมีความเป็นอยู่ที่ดี นักลงทุนมีความต้องการที่จะมาลงทุนในประเทศ ซึ่งหมายถึงเศรษฐกิจของประเทศจะสามารถพัฒนาไปได้อย่างต่อเนื่อง แต่หากมีการทุจริตเป็นจำนวนมาก นักธุรกิจย่อมไม่กล้าที่จะลงทุนในประเทศนั้น ๆ เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายในการทำธุรกิจมากกว่าปกติ แต่หากสามารถดำเนินธุรกิจดังกล่าวได้ ผลที่เกิดขึ้นย่อมตกแก่ผู้บริโภครายหนึ่งที่จะต้องซื้อสินค้าและบริการที่มีราคาสูงหรืออีกกรณีหนึ่งคือการใช้สินค้าและบริการที่ไม่มีคุณภาพ ดังนั้นจึงได้มีการวัดและจัดอันดับประเทศต่าง ๆ เพื่อบ่งบอกถึงสถานการณ์การทุจริต ซึ่งการทุจริตที่ผ่านมานอกจากจะพบเห็นข่าวการทุจริตด้วยตนเอง และผ่านสื่อต่าง ๆ แล้ว ยังมีตัวชี้วัดที่สำคัญอีกตัวหนึ่งที่ได้รับการยอมรับ คือ ตัวชี้วัดขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ได้จัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันประจำปี ๒๕๖๐ พบว่า ประเทศไทยได้ ๓๗ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน อยู่อันดับที่ ๙๖ จากการจัดอันดับทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก หากเทียบกับปี ๒๕๕๙ ประเทศไทยได้คะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ลำดับที่ ๑๐๑ เท่ากับว่าประเทศไทย มีคะแนนความโปร่งใสดีขึ้น แต่ยังคงแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยยังมีการทุจริตคอร์รัปชันอยู่ในระดับสูง ซึ่งสมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

● การยกระดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันของประเทศไทย

รัฐบาลได้กำหนดการแก้ไขปัญหาการทุจริตไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย โดยมีเป้าหมายที่ ๓ เพิ่มคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้สูงขึ้น พร้อมทั้งในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล นายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้เข้าร่วมประกาศเจตนารมณ์ในการต่อต้านการคอร์รัปชัน เพื่อแสดงความตั้งใจจริงในการต่อสู้กับปัญหาการคอร์รัปชันด้วย และเพื่อให้การดำเนินงานด้านการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตบรรลุผล จึงมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑. การกำกับและติดตามหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการทุจริตของรัฐบาล อาทิ การแก้ไขปัญหาการจ่ายสินบนให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและนักการเมือง การแก้ไขปัญหาระบบอุปถัมภ์ การเอื้อประโยชน์ให้บุคคลใกล้ชิด การแก้ไขปัญหาการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และความมุ่งมั่นในการนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษ เป็นต้น

๒. การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของดัชนีการรับรู้การทุจริตแก่ทุกภาคส่วน การวัดระดับการรับรู้การทุจริตขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ เป็นการสำรวจหรือวัดการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย ดังนั้นหน้าที่ในการสร้างสังคมที่ดี สังคมที่โปร่งใส ปลอดภัยจากการทุจริต จึงไม่ใช่หน้าที่ของหน่วยงานใดเพียงหน่วยงานเดียว หรือมีใช้หน้าที่ของรัฐบาลเท่านั้น แต่ทุกภาคส่วนทั้งราชการ เอกชน สื่อมวลชนและภาคประชาสังคมต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน รัฐบาลควรส่งเสริมความรู้แก่ทุกส่วนราชการ เอกชน สื่อมวลชนและภาคประชาสังคมว่าการจัดอันดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) มีความสำคัญกับการพัฒนาประเทศในภาพรวมอย่างไร โดยกำหนดให้การเพิ่มคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) เป็นวาระจำเป็นเร่งด่วน และกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงให้มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติด้วย

๓. การกำกับ ติดตามให้ทุกหน่วยงานภาครัฐแก้ปัญหาตามแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ซึ่งรัฐบาลกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเข้ารับการประเมิน ITA เป็นประจำทุกปี และกำกับ ติดตามให้ทุกหน่วยงานภาครัฐแก้ปัญหาตามแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานภาครัฐ เพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารงานภาครัฐให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้รัฐบาลยังเผยแพร่ระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานภาครัฐไปยังสื่อทุกช่องทางอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างให้เกิดแรงกระเพื่อมหรือการสร้างการรับรู้ให้มีผลกระทบในวงกว้าง ทั้งนี้ เพื่อก่อให้เกิดการปรับตัวคนดีต่อการรับรู้เกี่ยวกับการรับรู้การทุจริตที่ดีขึ้น

๔. การประสานความร่วมมือกับคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในฐานะที่เป็นหน่วยงานบูรณาการความร่วมมือตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งครอบคลุม ๓ เสาหลักด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่ง “การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน” ก็เป็นหนึ่งในเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งระบุในเป้าหมายที่ ๑๖ เป้าประสงค์ที่ ๑๖.๕ “ลดการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่และการรับสินบนทุกรูปแบบ” ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ร่วมสนับสนุนการดำเนินการตามเป้าประสงค์ดังกล่าว ได้แก่ ๑) การลดการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่และการรับสินบนทุกรูปแบบ ๒) ยกกระตบสถานะของประเทศไทยในดัชนีการรับรู้การทุจริตโลก (Corruption Perceptions Index: CPI)

๕. การจัดสรรงบประมาณให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนดัชนีการรับรู้การทุจริต เนื่องจากยกระดับค่าคะแนน CPI จำเป็นต้องขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน เพื่อให้การยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และขับเคลื่อนไปพร้อมกันทุกภาคส่วน

๖. การเสริมสร้างทัศนคติของข้าราชการให้ทำหน้าที่ในฐานะที่เป็นผู้ให้บริการ การรับรู้สถานการณ์ทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทยจากการสะท้อนผ่านค่าคะแนน CPI ซึ่งต้องยอมรับว่าส่วนหนึ่งเป็นการรับรู้ในทัศนะของนานาชาติด้วย และมาจากการบริการภาครัฐที่ได้ดำเนินการโดยข้าราชการ จึงจำเป็นต้องสร้างทัศนคติของข้าราชการซึ่งทำหน้าที่ในฐานะผู้ให้บริการภาครัฐให้มีความสอดคล้องกับความคาดหวังของนานาชาติมากขึ้น

● ข้อเสนอแนะด้านการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน

การประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นส่วนสำคัญอย่างมากที่ส่งผลต่อการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย เนื่องจาก CPI เป็นเรื่องของ “การรับรู้” การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน รวมถึงการให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการขยายผลข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ให้กลุ่มเป้าหมายที่อาจได้รับผลกระทบจากการคอร์รัปชันได้รับทราบและเท่าทันต่อเหตุการณ์ จึงเป็นสิ่งที่รัฐบาลและทุกภาคส่วนต้องให้ความร่วมมือกัน ดังนี้

๑. ด้านการประชาสัมพันธ์ ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) เป็นการวัด “การรับรู้การทุจริต” ของประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่ของประเทศไทยยังเป็นภาษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่คนต่างชาติและนักลงทุนต่างชาติจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลมากที่สุด เพื่อติดต่อประสานงานเรื่องการลงทุน การขอใบอนุญาต การขอวีซ่า หรือการขออนุญาตทำงาน เป็นต้น จากการที่หน่วยงานภาครัฐไม่ได้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นภาษาอังกฤษ อาจจะทำให้เกิดช่องว่างให้เจ้าหน้าที่รัฐอาศัยโอกาสจากความไม่รู้กฎหมายของชาวต่างชาติเป็นช่องทางในการเรียกรับสินบนเพื่ออำนวยความสะดวกได้ นอกจากนี้อาจทำให้เกิดกรณีมีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่รัฐทุจริตหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิด โดยเผยแพร่ผ่านสำนักข่าวที่เป็นภาษาอังกฤษ แต่เมื่อชาวต่างชาติต้องการหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เป็นภาษาอังกฤษจากหน่วยงานราชการต้นสังกัดกลับไม่สามารถอ่านคำชี้แจงหรือเข้าถึงข้อมูล ทำให้ไม่สามารถเข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและส่งผลเชิงลบในสายตาของชาวต่างชาติหรือหน่วยงานประเมินระหว่างประเทศ

การรับรู้ข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ ถือเป็นข้อมูลขั้นต้น (primary sources) ซึ่งมีความน่าเชื่อถือและชัดเจนมากที่สุด แตกต่างจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านหนังสือพิมพ์หรือข่าวจากสำนักข่าว (secondary sources) ซึ่งมีความน่าเชื่อถือน้อยกว่า แต่ปัจจุบันหน่วยงานระหว่างประเทศหรือนักลงทุนต่างชาติกลับรับรู้ข้อมูลประเทศไทยผ่านหน่วยงานภาครัฐน้อยมาก ทำให้ต้องอ่านข่าวหรือติดตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากแหล่งข่าวที่เป็นภาษาอังกฤษแทน ดังนั้นรัฐบาลจำเป็นต้องกำหนดให้ทุกหน่วยงานภาครัฐจัดทำฐานข้อมูล เช่น กฎหมาย ระเบียบ คู่มือการติดต่อราชการเป็นภาษาอังกฤษ รวมทั้งข่าวเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วย

๒. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่

๒.๑ การแสดงความคิดเห็นของประชาชน เป็นกลไกหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการทำหน้าที่เป็นพลเมืองของประเทศ ซึ่งปัจจุบันมีหน่วยงานหลายภาคส่วนจัดเวทีแสดงความคิดเห็นทางวิชาการให้กับประชาชน ไม่ว่าจะเป็นภาคราชการ ภาคเอกชน มหาวิทยาลัย หรือสถาบันวิชาการ เป็นต้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของหน่วยงาน เสริมสร้างประชาชนให้เกิดองค์ความรู้และกระตุ้นให้เกิดการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการดังกล่าว

๒.๒ กำหนดให้ทุกหน่วยงานภาครัฐเปิดเผยข้อมูลในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทั้งระบบ โดยให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่จัดซื้อหรือจัดจ้าง วงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ราคากลาง วิธีซื้อหรือจ้าง รายชื่อผู้เสนอราคาและราคาที่เสนอ ผู้ได้รับการคัดเลือกและราคาที่ตกลงซื้อหรือจ้าง เหตุผลที่คัดเลือก โดยสรุป เลขที่และวันที่ของสัญญาหรือข้อตกลงในการซื้อหรือจ้าง เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้องของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

๒.๓ กำหนดให้มีศูนย์ข้อมูลราคากลางเฉพาะด้าน เพื่อรวบรวมข้อมูลราคากลางการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานแต่ละแห่งในด้านนั้น ๆ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะเป็นผู้ควบคุมกำกับดูแลความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง และจัดให้มีข้อมูลราคากลางสินค้า เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ

๒.๔ การออกกฎหมายส่งเสริมเสรีภาพของสื่อมวลชน ในการติดตาม เสนอข้อหาสารประเด็นต่าง ๆ และการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ

● รูปแบบของการทุจริต

รูปแบบการทุจริตที่เกิดขึ้นสามารถแบ่งได้ ๓ ลักษณะ คือ

๑. แบ่งตามผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นรูปแบบการทุจริตในเรื่องของอำนาจและความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ระหว่างผู้ที่ให้การอุปถัมภ์ (ผู้ให้การช่วยเหลือ) กับผู้ถูกอุปถัมภ์ (ผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือ) โดยในกระบวนการการทุจริตจะมี ๒ รูปแบบ ได้แก่

๑.๑ การทุจริตโดยข้าราชการ หมายถึง การกระทำที่มีการใช้หน่วยงานราชการเพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์จากการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้น ๆ มากกว่าประโยชน์ส่วนรวมของสังคมหรือประเทศ ซึ่งได้แก่

๑) การคอร์รัปชันตามน้ำ จะปรากฏขึ้นเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องการสินบนโดยให้มีการจ่ายตามช่องทางปกติของทางราชการ แต่ให้เพิ่มสินบนรวมเข้าไว้กับการจ่ายค่าบริการของหน่วยงานนั้นๆ โดยที่เงินค่าบริการปกติที่หน่วยงานนั้นจะต้องได้รับก็ยังคงได้รับต่อไป เช่น การจ่ายเงินพิเศษให้แก่เจ้าหน้าที่ในการออกเอกสารต่าง ๆ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติที่ต้องจ่ายอยู่แล้ว เป็นต้น

๒) การคอร์รัปชันทวนน้ำ เป็นการคอร์รัปชันในลักษณะที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเรียกจ่ายเงินจากผู้ขอรับบริการโดยตรง โดยที่หน่วยงานนั้นไม่ได้มีการเรียกเก็บเงินค่าบริการแต่อย่างใด

๑.๒ การทุจริตโดยนักการเมือง เป็นการใช้นิยามของทางราชการโดยบรรดานักการเมืองเพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ในทางการเงินมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมของสังคมหรือประเทศ โดยรูปแบบหรือวิธีการทั่วไปจะมีลักษณะเช่นเดียวกับการทุจริตโดยข้าราชการ แต่จะเป็นในระดับที่สูงกว่า เช่น การทุจริตในการประมูลโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ และมีการเรียกรับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ต่าง ๆ จากภาคเอกชน เป็นต้น

๒. แบ่งตามกระบวนการที่ใช้ มี ๒ รูปแบบ ได้แก่

๒.๑ การทุจริตที่เกิดจากการใช้อำนาจในการกำหนด กฎ กติกาพื้นฐาน เช่น การออกกฎหมาย และกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อกลุ่มธุรกิจของตนหรือพวกพ้อง

๒.๒ การทุจริตที่เกิดจากการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากกฎและระเบียบที่ดำรงอยู่ ซึ่งมักเกิดจากความไม่ชัดเจนของกฎและระเบียบเหล่านั้น

๓. แบ่งตามลักษณะรูปธรรม มี ๔ รูปแบบ ได้แก่

๓.๑ การทุจริตคอร์รัปชันจากการจัดซื้อจัดหา เช่น การจัดซื้อสิ่งของในหน่วยงาน โดยมี การคิดราคาเพิ่ม หรือลดคุณสมบัติแต่กำหนดราคาซื้อไว้เท่าเดิม

๓.๒ การทุจริตคอร์รัปชันจากการให้สัมปทานและสิทธิพิเศษ เช่น การให้เอกชนรายใดรายหนึ่งเข้ามามีสิทธิในการจัดทำสัมปทานเป็นกรณีพิเศษต่างกับเอกชนรายอื่น

๓.๓ การทุจริตคอร์รัปชันจากการขายสาธารณสมบัติ เช่น การขายกิจการของรัฐวิสาหกิจ หรือการยกเอาที่ดิน ทรัพย์สินไปเป็นสิทธิการครอบครองของต่างชาติ เป็นต้น

๓.๔ การทุจริตคอร์รัปชันจากการกำกับดูแล เช่น การกำกับดูแลในหน่วยงานแล้วทำการทุจริตต่าง ๆ เป็นต้น

๔. แบ่งตามความคิดเห็นของนักวิชาการ เช่น การวิจัยของรองศาสตราจารย์ ดร.นวลน้อย ตริรัตน์ และคณะ ได้แบ่งการทุจริตคอร์รัปชันออกเป็น ๓ รูปแบบ ได้แก่

๔.๑ การใช้อำนาจในการอนุญาตให้ละเว้นจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบของรัฐเพื่อลดต้นทุนการทำธุรกิจ

๔.๒ การใช้อำนาจในการจัดสรรผลประโยชน์ในรูปแบบของสิ่งของและบริการ หรือสิทธิให้แก่เอกชน

๔.๓ การใช้อำนาจในการสร้างอุปสรรคในการให้บริการแก่ภาคประชาชนและภาคธุรกิจ เนื่องจากเงินเดือนและผลตอบแทนในระบบราชการต่ำเกินไปจนขาดแรงจูงใจในการทำงาน

๕. แบ่งตามผลการสอบสวนและศึกษาเรื่องการทุจริต คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาสอบสวนและศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตของวุฒิสภา แบ่งรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันออกเป็น ๕ รูปแบบ ได้แก่

๕.๑ การทุจริตเชิงนโยบาย เป็นรูปแบบใหม่ของการทุจริตที่แยบยล โดยอาศัยรูปแบบของกฎหมายหรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือมติของคณะกรรมการ เป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจผิดว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้องชอบธรรม

๕.๒ การทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เป็นการใช้อำนาจและหน้าที่ในความรับผิดชอบของตนในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเอง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ปัจจุบันมักเกิดจากความร่วมมือกันระหว่างนักการเมือง พ่อค้าและข้าราชการประจำ

๕.๓ การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง การทุจริตประเภทนี้จะพบได้ทั้งรูปแบบของการสมยอมราคา ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบ กำหนดรายละเอียดหรือสเปกงาน กำหนดเงื่อนไข คำนวณราคากลาง ออกประกาศประกวดราคา การขายแบบ การรับและเปิดซอง การประกาศผล การอนุมัติ การทำสัญญา ทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างล้วนมีช่องโหว่ให้มีการทุจริตกันได้อย่างง่าย ๆ นอกจากนี้ ยังมีการทุจริตที่มาจากเนื้อเมฆคือการอาศัยความเป็นหน่วยงานราชการด้วยกัน จึงได้รับการยกเว้นและการไม่ถูกเพ่งเล็ง แต่ความจริง ผลประโยชน์จากการรับงานและเงินที่ได้จากการรับงานไม่ได้ นำส่งกระทรวงการคลัง แต่เป็นผลประโยชน์ของกลุ่มบุคคล ซึ่งไม่แตกต่างอะไรกับการจ้างบริษัทเอกชน

๕.๔ การทุจริตในการให้สัมปทาน เป็นการแสวงหาหรือเอื้อประโยชน์โดยมิชอบจากโครงการหรือกิจการของรัฐ ซึ่งรัฐได้อนุญาตหรือมอบให้เอกชนดำเนินการแทนในลักษณะสัมปทานผูกขาดในกิจการใดกิจการหนึ่ง เช่น การทำสัญญาสัมปทานโรงงานสุรา การทำสัญญาสัมปทานโทรคมนาคม เป็นต้น

๕.๕ การทุจริตโดยการทำลายระบบตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เป็นการพยายามดำเนินการให้ได้บุคคลซึ่งมีสายสัมพันธ์กับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในอันที่จะเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นต้น ทำให้องค์กรเหล่านี้มีความอ่อนแอ ไม่สามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

● ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” (Zero Tolerance & Clean Thailand) โดยกำหนดยุทธศาสตร์หลักออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ เพื่อสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต มุ่งเน้นกระบวนการปรับสภาพทางสังคมให้เกิดภาวะ “ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลாத่างสังคม สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และความเสียสละเพื่อส่วนรวม ปลูกฝังความคิดแบบดิจิทัล (Digital Thinking) ให้สามารถคิดแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม และประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต มีวัตถุประสงค์ในการปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยให้มีค่านิยมร่วมต้านทุจริต มีจิตสำนึกสาธารณะ และสามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม และสร้างกระบวนการกล่อมเกลาท่างสังคมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการบูรณาการและเสริมพลังการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการผลักดันให้เกิดสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

๒. ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตของประชาชนได้รับการปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อรักษาเจตจำนงทางการเมืองในการแก้ไขปัญหาการทุจริตให้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายรัฐบาลในแต่ละช่วง

๓. ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กระบวนการนโยบายเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล สามารถกระจายผลประโยชน์สู่ประชาชนอย่างเป็นธรรม และไม่มีลักษณะของการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และเพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายทุกระดับ

๔. ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักการป้องกันการทุจริตให้เท่าทันต่อสถานการณ์การทุจริต พัฒนาระบบการทำงานด้านการป้องกันการทุจริต ให้สามารถป้องกันการทุจริตให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการบูรณาการการทำงานระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริต และเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตเกิดขึ้นในอนาคต

๕. ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงและพัฒนากลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้มีความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต การตรากฎหมายและปรับปรุงกฎหมายให้กระบวนการปราบปรามการทุจริตมีประสิทธิภาพ บูรณาการกระบวนการปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งระบบ และเพื่อให้ผู้กระทำความผิดถูกดำเนินคดีและลงโทษอย่างเป็นรูปธรรมและเท่าทันต่อสถานการณ์

๖. ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย ให้มีระดับร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป เป็นเป้าหมายที่ต้องการยกระดับคะแนนให้มีค่าสูงขึ้น หากได้รับคะแนนมากจะหมายถึงการที่ประเทศนั้นมีการทุจริตน้อย ดังนั้นยุทธศาสตร์ที่ ๖ นี้ จึงถือเป็นเป้าหมายสำคัญในการที่จะต้องมุ่งมั่นในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

สาระสำคัญทั้ง ๖ ด้านดังกล่าว จะเป็นเครื่องมือชี้นำทิศทางการปฏิบัติงานและการบูรณาการด้านต่อต้านการทุจริตของประเทศ โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการบูรณาการงานของภาคส่วนต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อเป็นการยกระดับค่า CPI ให้ได้คะแนน ๕๐ คะแนน ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

กิจกรรมเสนอแนะ

กิจกรรมที่ ๓.๑.๑ จิ๊กซอว์การยกระดับดัชนี

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

๑. ผู้สอนเตรียมความพร้อมของผู้เรียนโดยการใช้กิจกรรมเกมนันทนาการ ๑-๒ เกม จากนั้นแนะนำกิจกรรม พร้อมทั้งแจ้งจุดประสงค์ของกิจกรรม
๒. แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน แล้วให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการ พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง เรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่ม Home Group
๓. ให้สมาชิกในกลุ่ม Home Group จับสลากที่มีหมายเลข ๑ - ๕ อีกครั้ง แล้วให้ผู้เรียนที่จับสลากได้หมายเลขเดียวกันรวมเป็นกลุ่มเดียวกัน เช่น ผู้ที่จับได้หมายเลขที่ ๑ ให้ไปรวมกับผู้ที่มีหมายเลข ๑ เหมือนกันเรียกกลุ่มใหม่นี้ว่ากลุ่ม Expert Group โดยมีการวางแผนมอบหมายภารกิจที่สมาชิกกลุ่มจะต้องทำ เช่น
 - ใครเป็นประธาน
 - ใครอ่านคำสั่ง คำชี้แจง คำถาม
 - ใครจดบันทึกข้อมูล
 - ใครหาคำตอบ / เหตุผล / คำอธิบาย
 - ใครสรุป / ตรวจสอบคำถามหลังจากศึกษาข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่ม
๔. ผู้สอนแจกใบความรู้ให้แต่ละกลุ่มศึกษา ประกอบด้วยหัวข้อ ดังนี้
 - ๔.๑ ความหมายของดัชนีการรับรู้การทุจริต
 - ๔.๒ ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันของประเทศไทย
 - ๔.๓ รูปแบบการทุจริต
 - ๔.๔ การทุจริตในประเทศไทยและมูลค่าความเสียหาย
 - ๔.๕ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
๕. สมาชิกในกลุ่ม Expert Group ร่วมกันศึกษาในเนื้อหาที่ได้รับ ภายในเวลา ๑๐ นาที
๖. สมาชิกกลุ่ม Expert Group แยกตัวกลับไปกลุ่มเดิมของตน (Home Group) แล้วผลัดกันอธิบายความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมในหัวข้อที่ตนศึกษาให้เพื่อนฟัง โดยเลขานุการกลุ่มทำหน้าที่จดบันทึก กำหนดเวลา ๑๐ นาที
๗. หลังจากนั้นให้กลุ่ม Home Group แต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปข้อมูลที่บันทึกนำเสนอในรูปของ Mind Mapping และระบายสีให้สวยงาม พร้อมทั้งนำผลงานของกลุ่มตนไปติดบอร์ดหน้าชั้นเรียน/ติดผนังโดยรอบห้องเรียน กำหนดให้แล้วเสร็จในเวลา ๑๐ นาที
๘. ผู้สอนแจกสติ๊กเกอร์รูปดาวหรือรูปการ์ตูนให้ผู้เรียนคนละ ๑ ดวง เพื่อให้นำไปติดโหวตให้กับผลงานของกลุ่มที่ตนชื่นชอบยกเว้นกลุ่มตนเอง โดยมีเงื่อนไขการพิจารณาคือ ความสวยงามและการสื่อความหมายที่เข้าใจง่าย กลุ่มใดได้สติ๊กเกอร์จำนวนมากที่สุดเป็นกลุ่มชนะได้รับรางวัลจากผู้สอน
๙. ให้ตัวแทนกลุ่มที่ชนะการโหวต อธิบายเหตุผลของการออกแบบ Mind Mapping และเล่าถึงวิธีการมอบหมายงานของสมาชิกภายในกลุ่มที่ทำให้ชนะการโหวต
๑๐. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

๑. กิจกรรมนี้เหมาะกับจำนวนสมาชิกผู้เรียนที่ไม่เกิน ๓๐ คน หากมีจำนวนสมาชิกเกินกว่านี้สามารถกำหนดหมายเลขซ้ำกันได้ หรือแบ่งกลุ่มเป็น ๑๐ กลุ่มและกำหนดหัวข้อที่ให้ทำการศึกษาเป็น ๒ ชุด ได้ตามความเหมาะสม
๒. ผู้สอนควรอธิบายรูปแบบกิจกรรมจิ๊กซอว์ให้ผู้เรียนเข้าใจก่อนจึงจะเริ่มดำเนินกิจกรรม
๓. ผู้สอนอาจศึกษาคลิปวิดีโอเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมจิ๊กซอว์ จาก YouTube ได้ (<https://goo.gl/uqjgWm>)

๔. ผู้สอนควรควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด

แนวทางการวัดและประเมินผล

๑. ประเมินผลจากการทำกิจกรรมกลุ่ม
๒. ประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนโดยใช้การสังเกตหรือแบบสังเกต

หลัก คุณธรรม	รายการพฤติกรรมที่ประเมิน	สัดส่วนคะแนน (ร้อยละ)
มีวินัย	- รับผิดชอบกิจกรรมของตนเอง - ทำกิจกรรมตรงตามกติกา และข้อกำหนด	๕๐
สุจริต	- มุ่งมั่นทำกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์	๒๕
จิตอาสา	- ช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มด้วยความเต็มใจ	๒๕
รวม		๑๐๐

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต
	หน่วยที่ ๓ ยกระดับดัชนี สร้างคนดีในสังคม
	หน่วยย่อยที่ ๓.๒ การสร้างคนดีในสังคม

สาระสำคัญ

สถานการณ์ทุจริตในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วต่อเนื่อง จึงได้มีการริเริ่มแนวคิดในการปรับปรุงยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสถานการณ์ทุจริตที่ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ต้องเผชิญอยู่จริง ซึ่งต้องบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ องค์กรสาธารณะ สื่อมวลชนและภาคประชาชน ในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีมาตรฐานความโปร่งใสเทียบเท่าสากล ยุทธศาสตร์ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้เรื่องการทุจริตของประเทศไทย เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการยกระดับมาตรฐานด้านความโปร่งใสและการจัดการการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย โดยการศึกษาวิเคราะห์ประเด็นการประเมินและวิธีการสำรวจตามแต่ละแหล่งข้อมูล และเร่งรัด กำกับ ติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหรือปรับปรุงการทำงาน รวมไปถึงการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ภาคเอกชนและต่างประเทศ เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย และสร้างพลเมืองดีในสังคม

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยกระดับดัชนีและสร้างคนดีในสังคม
๒. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการทุจริตในชุมชนและสังคม
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการสร้างคนดีในสังคม

เนื้อหาสาระ

การสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรมเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต ปกป้องจิตสำนึก ปรับเปลี่ยนฐานการคิดให้แก่เยาวชน ให้เกิดความตระหนักถึงผลกระทบของการทุจริตคอร์รัปชัน พัฒนางานให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ สร้างความแข็งแกร่งให้ตนเอง องค์กร และส่งผลต่อประเทศชาติในที่สุด

● ความหมายและความสำคัญของพลเมืองดี

“พลเมือง” หมายถึง ชาวเมืองหรือประชาชนที่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายของสังคม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น

● คุณลักษณะของพลเมืองดี

พลเมืองดีถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสังคม เพราะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของประเทศ พลเมืองดีจึงต้องปฏิบัติตามบรรทัดฐานและขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมนั้น ๆ อาทิเช่น

๑. มีแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสม ประพฤติปฏิบัติอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์และขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม
๒. รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง และเคารพสิทธิของผู้อื่น
๓. ยอมรับความแตกต่าง และเคารพความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่
๔. มีอิสรภาพและสามารถพึ่งพาตนเองได้
๕. มีส่วนร่วมในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาส่วนรวม เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม

● แนวทางการพัฒนาตนเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

หากบุคคลตระหนักถึงคุณลักษณะของการเป็นพลเมืองดีต่อประเทศชาติและสังคมโลกดังกล่าวแล้ว ก็สมควรจะพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะดังกล่าวด้วย เพื่อที่จะได้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว สังคมและประเทศชาติ ซึ่งแนวทางการพัฒนาตนเป็นพลเมืองดี มีดังนี้

๑. การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โดยการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว เช่น บทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ต่อลูก บทบาทหน้าที่ของลูกต่อพ่อแม่ นอกจากนี้ สมาชิกทุกคนควรปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัวและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพื่อให้อยู่ร่วมกันในครอบครัวอย่างมีความสุข
๒. การเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา โดยการปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียนและสถานศึกษา เพื่อที่จะได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และเกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย เช่น การช่วยกันรักษาความสะอาดในห้องเรียนและในบริเวณต่าง ๆ ของสถานศึกษา การเคารพเชื่อฟังครูอาจารย์ ตั้งใจเรียนและทำงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จักแสดงความคิดเห็นตามหลักเหตุผลและสิทธิของตนเอง รวมทั้งรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และเคารพข้อตกลงของคนส่วนใหญ่
๓. การเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน โดยการปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน เช่น ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร ไม่ทิ้งขยะในที่สาธารณะ ไม่ทำลายสิ่งของที่เป็นของสาธารณะและทรัพย์สินส่วนตัวของผู้อื่น ฯลฯ การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนเพื่อช่วยรักษาและเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีของชุมชน รวมทั้งการบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน เช่น ช่วยเก็บเศษขยะที่พบเห็นในบริเวณต่าง ๆ ช่วยดูแลต้นไม้ ดอกไม้ในสวนสาธารณะของชุมชน ร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน
๔. การเป็นสมาชิกที่ดีของประเทศชาติและสังคมโลก โดยการเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสังคมและบทบัญญัติของกฎหมาย เป็นผู้มีเหตุผลและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับมติของเสียงส่วนใหญ่ เป็นผู้นำมีน้ำใจประชาธิปไตยและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ชุมชนและประเทศชาติ มีส่วนร่วม

ในกิจกรรมการเมือง การปกครอง มีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามหลักธรรม

● จริยธรรมป้องกันการทุจริต

“คุณธรรม จริยธรรม” เป็นคำที่คนส่วนใหญ่จะกล่าวควบคู่กันเสมอจนทำให้เข้าใจผิดว่าทั้งสองคำมีความหมายอย่างเดียวกันหรือมีความหมายเหมือนกัน แท้ที่จริงแล้วคำว่า “คุณธรรม” กับคำว่า “จริยธรรม” แยกออกเป็น ๒ คำ และมีความหมายแตกต่างกัน โดยคำว่า “คุณ” แปลว่า ความดี เป็นคำที่มีความหมายเป็นทางนามธรรม ส่วนคำว่า “จริย” แปลว่า ความประพฤติ กิริยาที่ควรประพฤติ เป็นคำที่มีความหมายทางรูปธรรม

ดังนั้น “จริยธรรม” จึงมี ๒ ความหมาย คือ ความประพฤติดีงาม เพื่อประโยชน์สุขของตนและสังคม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากหลักศีลธรรมทางศาสนา ค่านิยมทางวัฒนธรรม ประเพณี หลักกฎหมาย จรรยาบรรณวิชาชีพ และอีกความหมายคือ การรู้จักไตร่ตรองว่าอะไรควรทำ ไม่ควรทำ

องค์ประกอบของจริยธรรม จริยธรรมจะเกิดขึ้นได้ด้วยการใช้มโนธรรมภายในจิตใจของบุคคล ประเมินคุณค่าของสิ่งใด ๆ เพื่อหาเหตุผลแยกแยะสิ่งถูกผิด ความควร ไม่ควร แล้วตัดสินใจเลือกแสดงพฤติกรรมนั้นออกมาภายนอก เพื่อบ่งบอกว่าเป็นคนดีของหมู่คณะ ซึ่งมีองค์ประกอบทั้งภายในและภายนอกเป็นส่วนเกื้อหนุนให้เกิดจริยธรรมขึ้นในบุคคล ได้แก่ ความรู้เหตุผล คือ ความเข้าใจในความถูกต้อง สามารถแยกแยะและตัดสินใจได้ว่าอะไรถูกต้องไม่ถูกต้องด้วยความคิด อารมณ์ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี คือ ความพึงพอใจ ศรัทธา ความเลื่อมใส ยอมรับที่จะนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ แล้วแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่บุคคลได้ตัดสินใจแล้วว่าเป็นการกระทำถูกหรือผิดในสถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ

จริยธรรมที่บุคคลทั่วไปควรปฏิบัติเพื่อหลีกเลี่ยงการทุจริต มีดังต่อไปนี้

๑. คุณธรรม ๘ ประการ ได้แก่

๑.๑ ขยัน หมายถึง ความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การทำงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ อดทน ไม่ท้อถอยเมื่อพบอุปสรรค ความขยันต้องควบคู่กับการใช้สติปัญญาแก้ปัญหาจนเกิดผลงานสำเร็จตามความมุ่งหมาย

๑.๒ ประหยัด หมายถึง การรู้จักเก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของตน แต่พอประมาณ ให้เกิดประโยชน์ คุ่มค่า ไม่ฟุ่มเฟือยฟุ้งเฟ้อ

๑.๓ ความซื่อสัตย์ หมายถึง ประพฤติตรงไม่เอินเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปลอดจากความรู้สึกลำเอียงหรืออคติ

๑.๔ มีวินัย หมายถึง การยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติ ซึ่งต้องมีวินัยในตนเองและมีวินัยต่อสังคม

๑.๕ สุภาพ หมายถึง เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ

๑.๖ สะอาด หมายถึง ปราศจากความมัวหมองทั้งกายใจและสภาพแวดล้อม ความผ่องใสเป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น

๑.๗ สามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพรียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน ความร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ต้องการ เกิดการงานอย่างสร้างสรรค์ ปราศจากการทะเลาะวิวาท

๑.๘ มีน้ำใจ หมายถึง ความจริงใจที่ไม่เห็นแต่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง แต่เห็นอก-เห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทร เอาใจใส่ในความสนใจ ในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์ของผู้อื่น และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน

๒. คุณธรรมแห่งความพอเพียง

การฝึกตนให้มีความพอเพียง เป็นวิธีการพัฒนาตนด้านคุณธรรมจริยธรรมด้วยตนเองขั้นสูง เพราะเป็นการพัฒนาความสามารถของบุคคล ในการควบคุมความประพฤติการปฏิบัติของตนให้อยู่ในกรอบพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของสังคม ทั้งในสภาพการณ์ปกติและเผชิญปัญหาหรือขัดแย้ง การฝึกตนเป็นวิธีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้วยตนเองขั้นสูงสุด เพราะเป็นการพัฒนาความสามารถของบุคคล ดังนี้

๒.๑ การฝึกวินัยขั้นพื้นฐาน เช่น ความขยันหมั่นเพียร การพึ่งตนเอง ความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ การรู้จักประหยัดและออม ความซื่อสัตย์ ความมีสัมมาคารวะ ความรักชาติ

๒.๒ การรักษาศีลตามความเชื่อในศาสนาของตน ศีลเป็นตัวกำหนดที่จะทำให้งดเว้นในการที่จะทำชั่วร้ายใด ๆ อยู่ในจิตใจ ส่งผลให้บุคคลมีจิตที่เข้มแข็งรู้เท่าทันความคิด สามารถควบคุมตนเองได้

๒.๓ การทำสมาธิ เป็นการฝึกให้เกิดความตั้งมั่นของจิตใจทำให้เกิดภาวะมีอารมณ์หนึ่งเดียวของกุศลจิตเป็นจิตใจที่สงบผ่อนคลายบริสุทธิ์เป็นจิตใจที่เข้มแข็ง มั่นคง แน่วแน่ ทำให้เกิดปัญญาสามารถพิจารณาเห็นทุกอย่างตรงสภาพความเป็นจริง

๒.๔ ฝึกการเป็นผู้ให้ เช่น การรู้จักให้อภัย รู้จักแบ่งปันความรู้ ความดีความชอบ บริจาคเพื่อสาธารณประโยชน์ อุทิศแรงกายแรงใจเพื่อประโยชน์ส่วนรวมโดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ

๓. ความซื่อสัตย์ : คุณธรรมพื้นฐานในการป้องกันการทุจริต

ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติตรง ไม่เอินเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปลอดภัยจากความรู้สึกลำเอียงหรืออคติ ผู้ที่มีความซื่อสัตย์คือผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้งต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ ตรงต่อเวลา ไม่ใช่เล่ห์เหลี่ยมกลโกง คดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม รับผิดชอบต่อตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง คนที่มีความซื่อสัตย์จะเป็นผู้ยึดมั่นในหลักความจริงและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งทางกาย วาจา ใจ มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด คนมีศีลธรรมหรือมนุษยธรรม ที่สามารถเรียกได้ว่าเป็นอารยะชน จะมีความประพฤติดี ประพฤติชอบ และมีความซื่อสัตย์สุจริต ๓ ประการ ดังนี้

๓.๑ กายสุจริต เป็นความสุจริตทางกาย ทำสิ่งที่ตั้งงามถูกต้อง ประพฤติชอบด้วยการละเว้นการบีบคั้น เบียดเบียน มีเมตตากรุณา ช่วยเหลือเกื้อกูลสงเคราะห์กัน ไม่แย่งชิงลักขโมย หรือเอารัด-เอาเปรียบ แต่เคารพสิทธิในทรัพย์สินของกันและกัน ไม่ประพฤติผิดผิดล่วงละเมิดในของรักของหวงของผู้อื่น ไม่หมิ่นเหยียดจิตใจ หรือทำลายหลบลู่เกียรติและวงศ์ตระกูลผู้อื่น

๓.๒ วชิสุจริต เป็นความสุจริตทางวาจา ทำสิ่งที่ดีงาม ถูกต้อง ประพฤติชอบด้วยวาจา ละเว้นการพูดเท็จ โกหกหลอกลวง กล่าวแต่คำสัตย์ ไม่จงใจพูดให้ผิดจากความจริงเพราะเห็นแก่ประโยชน์ ไม่พูดส่อเสียด ยุยง สร้างความแตกแยก พูดแต่คำที่ส่งเสริมสามัคคี ละเว้นจากการพูดคำหยาบคาย สกปรก เสียหาย พูดแต่คำสุภาพ นุ่มนวลชวนฟัง รวมถึงการละเว้นจากการพูดเหลวไหล เพื่อเจ้า พูดแต่คำจริง มีเหตุผล มีสาระ ประโยชน์และถูกกาลเทศะ

๓.๓ มโนสุจริต เป็นความสุจริตทางใจ ทำสิ่งที่ดีงามถูกต้อง ประพฤติชอบด้วยใจ ไม่ละโมภ ไม่เพ็งเล็งคิดหาทางเอาแต่ได้ ให้คิดเสียสละ ทำใจให้กว้างขวาง ไม่คิดร้ายมุ่งเบียดเบียนหรือเพ่งมองในแง่ที่จะทำลาย แต่ตั้งความปรารถนาดี แผ่ไมตรี มุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่กัน มีความเห็นถูกต้องเป็นสัมมาทิฐิ เข้าใจในหลักกรรมว่าทำดีมีผลดี ทำชั่วมีผลชั่ว รู้เท่าทันความจริงที่เป็นธรรมดาของโลกและชีวิต มองเห็นความเป็นไปตามเหตุแห่งปัจจัย มนุษย์เราเป็นสิ่งแวดล้อมของกันและกัน ตัวเราเป็นสิ่งแวดล้อมของผู้อื่น เราจึงควรมีจิตใจเกื้อกูลต่อกัน มีเมตตาไมตรีในฐานะที่เราเป็นสิ่งแวดล้อมของเพื่อนมนุษย์ เราจึงมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางสังคม นับตั้งแต่การอยู่ร่วมกันในครอบครัว เราทุกคนควรเป็นผู้ที่มีวินัยในการดำรงชีวิต ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความสามัคคี รับผิดชอบต่อความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบต่อตน ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สามารถแก้ปัญหาและขจัดความขัดแย้งได้

๔. ขรราวาสธรรม ๔

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงปกครองแผ่นดินไทยด้วยธรรมะ ด้วยการปฏิบัติพระองค์เป็นแบบอย่างที่ดีเสมอมา ทรงพระราชทานพระบรมราโชวาทที่อิงหลักธรรมมาโดยตลอด ดังเช่นหลักธรรมเรื่อง “ขรราวาสธรรม ๔” ซึ่งควรต้องน้อมนำมาประดับแก่ตน ประพฤติปฏิบัติให้ตนเองก้าวไปสู่ความเป็นอริยบุคคลในภพหน้า ประกอบด้วย

๔.๑ สัจจะ ความจริง คือ ดำรงมั่นในสัจจะ ซื่อตรง ซื่อสัตย์ จริใจ พูดจริง ทำจริง จะทำอะไรก็ให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจได้

๔.๒ ทมะ การข่มใจ คือ บังคับควบคุมตนเองได้ รู้จักปรับตัวและแก้ไขปรับปรุงตน ให้ก้าวหน้าดีงามยิ่งขึ้นอยู่เสมอ

๔.๓ ขันติ อุตทน คือ มุ่งหน้าทำหน้าที่การงานด้วยความขยันหมั่นเพียร เข้มแข็ง อุตทนไม่หวั่นไหว มั่นคงในจุดหมาย ไม่ท้อถอย

๔.๔ จาคะ เสียสละ คือ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน บำเพ็ญประโยชน์ สละโลก ละทิวามานะได้ ร่วมงานกับผู้อื่นได้ ไม่ใจแคบเห็นแก่ตัวหรือเอาใจตน

สรุปได้ว่า การพัฒนาจริยธรรมด้วยการพัฒนาตนเองตามขั้นตอนดังที่กล่าว เป็นธรรมภาวะที่บุคคลสามารถปฏิบัติได้ควบคู่กับการดำเนินชีวิตประจำวัน แต่มิใช่เป็นการกระทำในลักษณะเสร็จสิ้นต้องกระทำอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัย

● ความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

ความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง การกระทำการใด ๆ ของภาครัฐ ทั้งในระดับบุคคล และองค์กรที่ผู้อื่นสามารถมองเห็นได้ คาดเดาได้ และเข้าใจได้ ครอบคลุมถึงทุกการกระทำที่เป็นผลจากการตัดสินใจของผู้บริหาร “ความโปร่งใสในองค์กร” เน้นการขจัดอุปสรรค และ/หรือการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กร กฎ ระเบียบ และกระบวนการทำงาน โดยสะดวก แสดงความรับผิดชอบต่อพร้อมรับการตรวจสอบ รวมทั้งมีกระบวนการในการติดตามและประเมินผลที่ชัดเจนตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งหลักความโปร่งใสและธรรมาภิบาลนี้เองจะช่วยให้องค์กรปลอดการทุจริตได้

แต่ทว่า ธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดี ยังคงเป็นประเด็นที่อยู่ในความสนใจของประชาชน โดยเฉพาะข้าราชการและพนักงานบริษัทเอกชน เพราะธรรมาภิบาลเป็นการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตั้งมั่นอยู่บนหลักการบริหารงานที่เที่ยงธรรม สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีจิตสำนึกในการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ได้กระทำ พร้อมตอบคำถามหรือตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและพร้อมรับผิดชอบ มีศีลธรรม จริยธรรมในการทำงาน การคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการรับรู้ตัดสินใจ ดำเนินการและประเมินผล ตลอดจนร่วมรับผลจากการตัดสินใจร่วมกัน มีการส่งเสริมสถานภาพหญิงชาย และการให้ความสำคัญกับกลุ่มต่าง ๆ รวมทั้งคนด้อยโอกาส ตลอดจนการสร้างความเท่าเทียมกันทางสังคมในการรับโอกาสต่าง ๆ ที่ประชาชนพึงจะได้รับจากรัฐอีกด้วย ธรรมาภิบาลเป็นทั้งหลักการ กระบวนการและเป็นเป้าหมายไปในตัว การมีธรรมาภิบาลอาจนำมาสู่การมีประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ได้ในที่สุด และการมีประชาธิปไตยก็นำมาสู่การมีผลทางสังคม คือการมีการพัฒนาประเทศไปในทางที่สร้างความสงบสุขอย่างต่อเนื่องและสถาพร ตลอดจนนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้โดยสันติวิธี

หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หมายถึง แนวทางในการจัดระเบียบเพื่อให้สังคมของประเทศทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชนและภาคประชาชน สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข และตั้งอยู่ใน ความถูกต้องเป็นธรรม ตามหลักพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม (The Rule of Law) หมายถึง การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ โดย ถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจ หรืออำนาจของตัวบุคคล จะต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมและความยุติธรรม รวมทั้งมีความรัดกุมและรวดเร็วด้วย ได้แก่

๑.๑ หลักการแบ่งแยกอำนาจ เป็นพื้นฐานที่สำคัญของหลักนิติธรรม เพราะเป็นหลักที่แสดงให้เห็นถึงการอยู่ร่วมกันของการแบ่งแยกอำนาจ การตรวจสอบอำนาจ และการถ่วงดุลอำนาจ

๑.๒ หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เป็นหลักนิติธรรมที่มีความเกี่ยวพันกันกับสิทธิในเสรีภาพของบุคคล และสิทธิในความเสมอภาค สิทธิทั้งสองประการดังกล่าวข้างต้นถือว่าเป็นพื้นฐานของ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” อันเป็นหลักการสำคัญตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนุญ

๑.๓ หลักความชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายตุลาการและฝ่ายปกครอง การใช้กฎหมายของฝ่ายตุลาการ หรือฝ่ายปกครองที่เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนมีผลมาจากกฎหมายที่ได้รับความ-

เห็นชอบ จากตัวแทนของประชาชน โดยฝ่ายตุลาการจะต้องไม่พิจารณาพิพากษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้แตกต่างไปจากบทบัญญัติของกฎหมาย ฝ่ายตุลาการมีความผูกพันที่จะต้องใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน ใช้ดุลพินิจ โดยปราศจากข้อบกพร่อง

๑.๔ หลักความชอบด้วยกฎหมายในทางเนื้อหา เป็นหลักที่เรียกร้องให้ฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายปกครองที่ออกกฎหมายลำดับรอง กำหนดหลักเกณฑ์ในทางกฎหมายให้เป็นตามหลักความแน่นอนของกฎหมาย หลักห้ามมิให้กฎหมายมีผลย้อนหลัง และหลักความพอสมควรแก่เหตุ

๑.๕ หลักความอิสระของผู้พิพากษา ผู้พิพากษาสามารถทำภาระหน้าที่ในทางตุลาการได้ โดยปราศจากการแทรกแซงใด ๆ โดยผู้พิพากษามีความผูกพันเฉพาะต่อกฎหมายและทำการพิจารณาพิพากษาภายใต้มนธรรมของตนเท่านั้น โดยวางอยู่บนพื้นฐานของความอิสระจาก ๓ ประการ กล่าวคือ ความอิสระจากคู่ความ ความอิสระจากรัฐ และความอิสระจากสังคม

๑.๖ หลัก “ไม่มีความผิด และไม่มีโทษโดยไม่มีกฎหมาย” เมื่อไม่มีข้อบัญญัติทางกฎหมายให้เป็นความผิด แล้วจะเอาผิดกับบุคคลนั้น ๆ มิได้

๑.๗ หลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ หมายความว่า รัฐธรรมนูญได้รับการยอมรับให้เป็นกฎหมายที่อยู่ในลำดับที่สูงสุดในระบบกฎหมายของรัฐนั้น และหากกฎหมายที่อยู่ในลำดับที่ต่ำกว่าขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ กฎหมายดังกล่าวย่อมไม่มีผลบังคับ

๒. หลักคุณธรรม (Morality) หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม การส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้บุคลากรมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบ วินัย ประกอบอาชีพสุจริต เป็นนิสัยประจำชาติ หลักคุณธรรม ประกอบด้วยหลักการสำคัญ ๓ หลักการ คือ หน่วยงานปลอดการทุจริต หน่วยงานปลอดจากการทำผิดวินัย และหน่วยงานปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพนิยมและจรรยาบรรณ องค์กรประกอบของคุณธรรมหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดจากคอร์รัปชัน หรือมีคอร์รัปชันน้อยลง

๓. หลักความโปร่งใส (Accountability) ความโปร่งใสพอเทียบได้ว่ามีความหมายตรงข้ามหรือเกือบตรงข้ามกับการทุจริตคอร์รัปชัน โดยที่เรื่องทุจริตคอร์รัปชันมีความหมายในเชิงลบ และความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ ความโปร่งใสเป็นคำศัพท์ที่ให้แง่บวกในเชิงบวก และให้ความสนใจในเชิงสงบสุข ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและเข้าใจง่าย และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องอย่างชัดเจน หลักความโปร่งใสประกอบไปด้วยหลักการย่อย ๔ หลักการ คือ หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านโครงสร้าง หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการให้คุณ หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการให้โทษ หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการเปิดเผยข้อมูล

๔. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การให้โอกาสให้บุคลากรหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เช่น เป็นคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการและหรือคณะทำงาน โดยให้ข้อมูลความคิดเห็น แนะนำปรึกษา ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการซึ่งประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะและเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย และการตัดสินใจของรัฐ

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารในระบบเปิด กล่าวคือ เป็นการสื่อสารสองทาง ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งประกอบไปด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในสังคม หลักการมีส่วนร่วมประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ ๔ หลักการ คือ

๔.๑ ระดับการให้ข้อมูล เป็นระดับต่ำสุดและเป็นวิธีการที่ง่ายที่สุดของการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้วางแผนโครงการกับประชาชน เพื่อให้ข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้วางแผนโครงการ และยังเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นหรือเข้ามาเกี่ยวข้องข้อใด ๆ เช่น การแถลงข่าว การแจกข่าว การแสดงนิทรรศการ และการทำหนังสือพิมพ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ

๔.๒ ระดับการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน เป็นระดับขั้นที่สูงกว่าระดับแรก กล่าวคือ ผู้วางแผนโครงการเชิญชวนให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ได้ข้อมูลมากขึ้น และประเด็นในการประเมินข้อดีข้อเสียชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการริเริ่มโครงการต่าง ๆ และการบรรยายให้ประชาชนฟังเกี่ยวกับโครงการต่าง ๆ แล้วขอความคิดเห็นจากผู้ฟังรวมไปถึงการร่วมปรึกษาหารือ เป็นต้น

๔.๓ ระดับการวางแผนร่วมกันและการตัดสินใจ เป็นระดับขั้นที่สูงกว่าการปรึกษาหารือ กล่าวคือ เป็นเรื่องการมีส่วนร่วมที่มีขอบเขตกว้างมากขึ้น มีความรับผิดชอบร่วมกันในการตัดสินใจวางแผนเตรียมโครงการ และเตรียมรับผลที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ระดับนี้มักใช้ในกรณีที่เป็นเรื่องซับซ้อนและมีข้อโต้แย้งมาก เช่น การใช้กลุ่มที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การใช้อनुญาโตตุลาการเพื่อปัญหาข้อขัดแย้ง และการเจรจาเพื่อหาทางประนีประนอมกัน เป็นต้น

๔.๔ ระดับการพัฒนาศักยภาพในการมีส่วนร่วม สร้างความเข้าใจให้กับสาธารณชน เป็นระดับขั้นที่สูงที่สุดของการมีส่วนร่วม คือเป็นระดับที่ผู้รับผิดชอบโครงการได้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีส่วนร่วมของประชาชน และได้มีการพัฒนาสมรรถนะหรือขีดความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากขึ้นจนอยู่ในระดับที่สามารถมีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่ และเกิดประโยชน์สูงสุด

๕. หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาการบริหารจัดการ กระตือรือร้นในการแก้ปัญหา และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง รวมทั้งความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากกระทำของตนเอง รวมถึงความรับผิดชอบต่อผลงาน หรือปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการตอบสนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ เป็นเรื่องของความพร้อมที่จะรับผิดชอบ ความพร้อมที่จะถูกตรวจสอบได้ โดยในแง่มุมมองของการปฏิบัติถือว่าสำนึกรับผิดชอบเป็นคุณสมบัติหรือทักษะที่บุคคลพึงแสดงออกเพื่อเป็นเครื่องชี้ว่าได้ยอมรับในภารกิจที่ได้รับมอบหมายและนำไปปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบ ประกอบด้วยหลักการย่อย ดังนี้

๕.๑ การมีเป้าหมายที่ชัดเจน การมีเป้าหมายชัดเจนเป็นสิ่งสำคัญสิ่งแรกของระบบสำนึกรับผิดชอบ กล่าวคือ องค์กรจะต้องทำการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติ การสร้างวัฒนธรรมใหม่ให้ชัดเจนว่าต้องการบรรลุอะไรและเมื่อไรที่ต้องการเห็นผลลัพธ์นั้น

๕.๒ ทุกคนเป็นเจ้าของร่วมกันจากเป้าหมายที่ได้กำหนดเอาไว้ ต้องประกาศให้ทุกคนได้รับรู้และเกิดความเข้าใจถึงสิ่งที่ต้องการบรรลุและเงื่อนไขเวลาที่ต้องการให้เห็นผลงาน เปิดโอกาสให้ทุกคนได้เป็นเจ้าของโครงการ สร้างวัฒนธรรมนี้ร่วมกัน เพื่อให้เกิดการประสานกำลังคน ร่วมใจกันทำงานเพื่อผลิตภาพโดยรวมขององค์กร

๕.๓ การปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพ ความสำเร็จของการสร้างวัฒนธรรมสำนึกรับผิดชอบ อยู่ที่ความสามารถของหน่วยงานในการสื่อสารสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นในองค์กร ผู้บริหารให้ความสนับสนุน แนะนำ ทำการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการประสานงานร่วมมือกันทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กร

๕.๔ การจัดการพฤติกรรมที่ไม่เอื้อการทำงานอย่างไม่หยุดยั้ง ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงนับว่าเป็นเรื่องปกติ และทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงมักจะมีการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเสมอ หน่วยงานต้องมีมาตรการในการจัดการกับพฤติกรรมต่อต้านการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้ทุกคนเกิดการยอมรับแนวความคิดและเทคโนโลยีใหม่ ๆ

๕.๕ การมีแผนการสำรอง ส่วนประกอบสำคัญขององค์กรที่มีลักษณะวัฒนธรรมสำนึกรับผิดชอบ ต้องมีการวางแผนฟื้นฟูที่สามารถสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรได้ทราบ และเข้าใจถึงแผนและนโยบายขององค์กร และที่สำคัญคือต้องมีการกระจายข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องสมบูรณ์ อย่างเปิดเผย

๕.๖ การติดตามและประเมินผลการทำงาน องค์กรจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผลการทำงานเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบดูว่าผลงานนั้นเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพงานที่กำหนดไว้หรือไม่ ผลงานที่พบว่ายังไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดต้องมีการดำเนินการแก้ไขทันที ขณะที่ผลงานที่ได้มาตรฐานต้องได้รับการยอมรับยกย่องในองค์กร

๖. หลักความคุ้มค่า (Cost – effectiveness or Economy) หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยรณรงค์ให้บุคลากรมีความประหยัดใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า และรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน หลักการนี้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด สิ่งเหล่านี้เป็นผลในการปฏิบัติอันเกิดจากการใช้หลักธรรมาภิบาลนั่นเอง ประกอบด้วย

๖.๑ การประหยัด หมายถึง การทำงานและผลตอบแทนบุคลากรเป็นไปอย่างเหมาะสม การไม่มีความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ การมีผลผลิตหรือบริการได้มาตรฐาน การมีการตรวจสอบภายใน และการจัดทำรายงานการเงิน และการมีการใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๒ การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด หมายถึง การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการใช้ผลตอบแทนตามผลงาน

๖.๓ ความสามารถในการแข่งขัน หมายถึง การมีนโยบาย แผน วิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย การมีการเน้นผลงานด้านบริการ การมีการประเมินผลการทำงาน และผู้บริหารระดับสูงมีสภาวะผู้นำ

● มาตรการของรัฐในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของรัฐ

ปัญหาการทุจริตในประเทศไทยเป็นปัญหาที่สั่งสมติดต่อกันมายาวนาน ส่งผลกระทบต่อระบบสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและความมั่นคงของประเทศ รวมถึงภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นต่อสายตาของประชาคมโลก ซึ่งนับวันรูปแบบการทุจริตจะมีความหลากหลายและทวีความรุนแรงมากขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาทุจริตให้หมดไป จึงต้องสร้างระบบการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้มีประสิทธิภาพ โดยมาตรการของรัฐในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมีดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดในหมวดที่ ๔ หน้าที่ของประชาชนชาวไทยว่า “...บุคคลมีหน้าที่ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ” ถือได้ว่าเป็นครั้งแรกที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นหน้าที่ของประชาชนชาวไทยทุกคน นอกจากนี้ ยังกำหนดชัดเจนในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนและให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกัน เพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้านการทุจริต หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ” การบริหารราชการแผ่นดินรัฐต้องเสริมสร้างให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวก มีประสิทธิภาพ ที่สำคัญคือ ไม่เลือกปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรมตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจหรือกระทำการโดยมิชอบแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้ง หรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และรัฐต้องจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ ในหน่วยงาน ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว

๒. วาระการปฏิรูปที่ ๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของสภาปฏิรูปแห่งชาติ สภาปฏิรูปแห่งชาติในฐานะองค์กรที่มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการปฏิรูปกลไก และปฏิบัติงานด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ได้มีข้อเสนอเพื่อปฏิรูปด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เป็นระบบ มีประสิทธิภาพ ยั่งยืน เป็นรูปธรรม ปฏิบัติได้ สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและบริบทของสังคมไทย โดยเสนอให้มียุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาคือ ๓ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

๒.๑ ยุทธศาสตร์การปลูกฝัง “คนไทย ไม่โกง” เพื่อปฏิรูปคนให้มีจิตสำนึก สร้างจิตสำนึกให้ตัวบุคคลรับผิดชอบชีวิต อะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ มองว่าการทุจริตเป็นเรื่องน่ารังเกียจ เป็นการเอาเปรียบสังคมและสังคมไม่ยอมรับ

๒.๒ ยุทธศาสตร์การป้องกันด้วยการเสริมสร้างสังคมธรรมาภิบาล เพื่อเป็นระบบป้องกันการทุจริต เสริมการสร้างระบบภูมิคุ้มกันด้านทานแก่ทุกภาคส่วนในสังคม

๒.๓ ยุทธศาสตร์การปราบปราม เพื่อปฏิรูประบบและกระบวนการจัดการต่อกรณีการทุจริตให้มีประสิทธิภาพ ให้สามารถเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ ซึ่งจะทำให้เกิดความเกรงกลัวไม่กล้าที่จะกระทำการทุจริตขึ้นอีกในอนาคต

๓. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้กำหนดให้กฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติมีผลบังคับภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ และกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานนำยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ แผนพัฒนาด้านต่าง ๆ มาเป็นแผนแม่บทหลักในการกำหนดแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ ยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวเป็นยุทธศาสตร์ที่ยึดวัตถุประสงค์หลักแห่งชาติเป็นแม่บทหลัก ทิศทางด้านป้องกันการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การสร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดินของหน่วยงานภาครัฐ ทุกหน่วยงานจะถูกกำหนดจากยุทธศาสตร์ชาติ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปแห่งชาติ วางกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ในระยะ ๒๐ ปี โดยมีกรอบวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” คติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ความมั่นคง ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ

ทั้งนี้ ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ ได้กำหนดกรอบแนวทางที่สำคัญ ๗ แนวทาง ประกอบด้วย

- ๑) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ
- ๒) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- ๓) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจและโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐให้มีขนาดที่เหมาะสม
- ๔) การวางระบบบริหารงานราชการแบบบูรณาการ
- ๕) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ
- ๖) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ๗) การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับให้มีความชัดเจน ทันสมัย เป็นธรรม

และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ ตลอดจนพัฒนาหน่วยงานภาครัฐและบุคลากรที่มีหน้าที่เสนอความเห็นทางกฎหมายให้มีศักยภาพ

๔. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) กำหนดในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย ในยุทธศาสตร์นี้ได้กำหนดกรอบแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและคอร์รัปชัน มุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาปลูกฝังค่านิยม วัฒนธรรม วิถีคิดและกระบวนการที่คนมีความตระหนัก มีความรู้เท่าทันและมีภูมิต้านทานต่อโอกาสและการชักจูงให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน และมีพฤติกรรม ไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบ รวมทั้งสนับสนุนทุกภาคส่วนในสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และมุ่งเน้นให้เกิดการส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาคเอกชน เพื่อเป็นการ ตัดวงจร

การทุจริตระหว่างนักการเมือง ข้าราชการและนักธุรกิจออกจากกัน ทั้งนี้ การบริหารงานของส่วนราชการ ต้องมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้

๕. โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน (Thailand ๔.๐) เป็นโมเดลที่นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวคิดหลักในการบริหารประเทศ ถอดรหัสออกมาเป็น ๒ ยุทธศาสตร์สำคัญ คือ ๑) การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน และ ๒) การเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ในยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน Thailand ๔.๐ เน้นการปรับเปลี่ยน ๔ ทิศทาง และเน้นการพัฒนาที่สมดุลใน ๔ มิติ คือ การยกระดับศักยภาพและคุณค่าของมนุษย์ด้วยการพัฒนาคนไทย ให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์” ผ่านการปรับเปลี่ยนระบบนิเวศน์ การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างแรงบันดาลใจ บ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์ ปลุกฝังจิตสาธารณะ ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบ เน้นการสร้างคุณค่าร่วมและค่านิยมที่ดี คือ สังคมที่มีความหวัง สังคมที่เปี่ยมสุขและสังคมที่มีความสมานฉันท์

๖. ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” (Zero Tolerance & Clean Thailand) กำหนดยุทธศาสตร์หลักออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ คือ ๑) สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ๒) ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต ๓) สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย ๔) พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ๕) ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต และ ๖) ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

ทั้งนี้ เพื่อสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต มุ่งเน้นการกระบวนการปรับสภาพทางสังคม ให้เกิดภาวะ “ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลாத่างสังคม สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ปลุกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และความเสียสละเพื่อส่วนรวม ปลุกฝังความคิดแบบดิจิทัล (Digital Thinking) ให้สามารถคิดแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม และประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต โดยมีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรมเสนอแนะ

กิจกรรมที่ ๓.๒.๑ สื่อสะท้อนคิด

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต	
	หน่วยที่ ๓	ยกระดับดัชนี สร้างคนดีในสังคม
	หน่วยย่อยที่ ๓.๒	การสร้างคนดีในสังคม
	กิจกรรมที่ ๓.๒	สื่อสะท้อนคิด

หลักการและเหตุผล

คนดีหรือพลเมืองดีถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสังคม เพราะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของประเทศ บทบาทของพลเมืองดีจึงต้องปฏิบัติตามบรรทัดฐานและขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมนั้น ๆ อาทิเช่น มีแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสม ประพฤติปฏิบัติอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์และขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง และเคารพสิทธิของผู้อื่น ไม่ทุจริต คอร์รัปชัน และมีส่วนร่วมในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาส่วนรวม เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม เพื่อยกระดับดัชนีสร้างพลเมืองดีในสังคมต่อไป

จุดประสงค์ของกิจกรรม

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญและคุณลักษณะของพลเมืองดี
๒. เพื่อให้สามารถประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีของครอบครัว เป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศ
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงบทบาทของพลเมืองดีในการร่วมต่อต้านการทุจริต

สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้

๑. เว็บไซต์ของสำนักงาน ป.ป.ช. www.nacc.go.th
๒. คลิปวิดีโอ จาก YouTube
๓. ใบงาน
๔. ลูกโป่ง จำนวนเท่าผู้เรียน
๕. รางวัล
๖. กระดานไวท์บอร์ด/กระดานฟลิปชาร์ต พร้อมปากเคมี สำหรับบันทึกคะแนน
๗. คอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์
๘. แบบประเมินผลงานกลุ่มและแบบประเมินพฤติกรรม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

๑. ผู้สอนเตรียมความพร้อมของผู้เรียนโดยการใช้กิจกรรมเกมนันทนาการ ๑-๒ เกม จากนั้นแนะนำกิจกรรม พร้อมทั้งแจ้งจุดประสงค์ของกิจกรรม

๒. แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน โดยวิธีจับสลากที่มีหมายเลข ๑-๕ ผู้เรียนที่จับได้หมายเลขเดียวกันให้รวมเป็นกลุ่มเดียวกัน แล้วให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการ พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม สัญลักษณ์ท่าทางประจำกลุ่มของตนเอง
๓. ผู้สอนเปิดภาพยนตร์สั้นของสำนักงาน ป.ป.ช. เรื่อง GOT STAR หรือเรื่อง ผลลับ ให้ผู้เรียนดู โดยให้ผู้เรียนแต่ละคนบันทึกเนื้อหาที่ได้จากภาพยนตร์สั้นระหว่างดูด้วย
๔. ผู้สอนใช้กิจกรรม Numberhead Together ในการสุ่มถามตอบกับผู้เรียน โดย
 - ๔.๑ ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มจับสลากหมายเลข ๑-๕ สมาชิกจับสลากได้หมายเลขใดกำหนดให้เป็นหมายเลขประจำตัวของสมาชิกคนนั้น
 - ๔.๒ ผู้สอนถามคำถามและให้เวลา ๒-๓ นาที ให้ทุกกลุ่มคิดหาคำตอบร่วมกันภายในกลุ่ม
 - ๔.๓ ผู้สอนสุ่มเรียกหมายเลขประจำตัว และหมายเลขประจำกลุ่ม (หรืออาจจะใช้การจับสลากหรือจับลูกปิงปองที่มีหมายเลข ๑-๕ ตามจำนวนสมาชิก และตามจำนวนของกลุ่ม) เพื่อให้ตอบคำถาม เช่น สุ่มเรียกหมายเลข ๓ กลุ่มที่ ๕ เป็นผู้ตอบคำถาม หรือกลุ่มที่ ๒ หมายเลข ๔ เป็นผู้ตอบคำถาม เป็นต้น
 - ๔.๔ ผู้สอนถามคำถามจากภาพยนตร์สั้น เมื่อผู้เรียนตอบถูกผู้สอนอาจให้รางวัล เพื่อเป็นการเสริมแรงบวกแก่ผู้เรียนและกระตุ้นใจให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น แต่หากตอบผิดอาจให้ทำกิจกรรมเพื่อความสนุกสนาน
 - ๔.๕ ผู้สอนถามคำถามทีละข้อ (อย่างน้อย ๕ ข้อ) และปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๔.๔ จนหมดคำถาม โดยบันทึกผลคะแนนเป็นรายกลุ่มในแต่ละข้อ
 - ๔.๖ ผู้สอนสรุปคะแนนหรือรางวัล ว่ากลุ่มไหนได้คะแนนหรือรางวัลมากที่สุด กล่าวยกย่องชมเชยหรืออาจมีรางวัล/คะแนนพิเศษให้กลุ่มที่ชนะ
๕. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาสาระที่ได้จากกิจกรรมการเรียนรู้
๖. ผู้สอนให้ผู้เรียนเล่นเกมเกี่ยวกับการทุจริต ตามขั้นตอนดังนี้
 - ๖.๑ ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มรับลูกโป่งไปเป่าให้ได้ขนาดตามที่ครูกำหนด
 - ๖.๒ ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มยืนเป็นวงกลมเฉพาะกลุ่มของตนเองโดยทุกคนหันหน้าไปทางเดียวกัน แล้วนำลูกโป่งแนบไว้ระหว่างอกของตนเองและหลังของเพื่อน รอฟังคำสั่งจากผู้สอน
 - ๖.๓ ผู้สอนออกคำสั่งให้สมาชิกทั้งหมดเดินหน้า ๓ ก้าว หรือถอยหลัง ๕ ก้าว โดยห้ามใช้มือประคองหรือสัมผัสโดนลูกโป่ง และเปลี่ยนคำสั่งไปเรื่อย ๆ สัก ๒-๔ ครั้ง
 - ๖.๔ ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนขณะทำกิจกรรมว่าผู้เรียนปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัดด้วยความซื่อสัตย์สุจริตหรือไม่
 - ๖.๕ เมื่อหมดเวลา ผู้สอนสรุปผลการเล่นเกมและมอบรางวัลแก่กลุ่มที่ชนะ
๗. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ และสิ่งที่สามารถนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

๑. กิจกรรมนี้เหมาะกับจำนวนสมาชิกผู้เรียน ๒๕ คน หากมีจำนวนสมาชิกเกินกว่านี้ ผู้สอนอาจเพิ่มจำนวนกลุ่ม จำนวนสมาชิกต่อกลุ่มและข้อคำถามตามความเหมาะสม
๒. กิจกรรมเกมในข้อที่ ๖ ผู้สอนอาจจะเปลี่ยนแปลงไปใช้เกมอื่นที่ผู้เรียนทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม โดยผู้สอนต้องสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างการทำกิจกรรม เพื่อสรุปเน้นย้ำเกี่ยวกับความซื่อสัตย์
๓. ผู้สอนควรควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด

แนวทางการวัดและประเมินผล

๑. ประเมินผลจากการทำกิจกรรมกลุ่ม
๒. ประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนโดยใช้การสังเกตหรือแบบสังเกต

หลัก คุณธรรม	รายการพฤติกรรมที่ประเมิน	สัดส่วนคะแนน (ร้อยละ)
พอเพียง	- ทำกิจกรรมด้วยความละเอียดรอบคอบ - รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม	๑๕
มีวินัย	- รับผิดชอบกิจกรรมของตนเอง - ทำกิจกรรมตรงตามกติกา และข้อกำหนด	๒๕
สุจริต	- มุ่งมั่นทำกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์	๕๐
จิตอาสา	- ช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มด้วยความเต็มใจ	๑๐
รวม		๑๐๐

สื่อการเรียนรู้เสนอแนะ

หน่วยที่ ๓

ยกระดับดัชนี สร้างคนดีในสังคม

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๑. วิดีทัศน์ เรื่อง “รู้จักหน้าที่”	การไม่ตั้งใจทำงาน โดยเล่นอินเทอร์เน็ต/โทรศัพท์ ในเวลาทำงาน	๑.๕๕ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=GATjrfppBBA	
๒. วิดีทัศน์ เรื่อง “อดทน อดกลั้น”	การขับรถแข่งผู้อื่นไปมา และไม่เคารพกฎจราจร	๑.๕๕ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=dWmZDGYtE_k	
๓. วิดีทัศน์ เรื่อง “ข้าราชการ คอรัปชั่น”	อธิบายถึงการคอรัปชั่นของข้าราชการ	๑.๐๓ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=B4ESLJiCR7w	
๔. วิดีทัศน์ เรื่อง “หักเหลี่ยม คอรัปชั่น”	เป็นการตุนการนำเสนอข้อมูล การคอรัปชั่นในรูปแบบของการก่อสร้างที่ลดมาตรฐานจนทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน โดยขาดซึ่งความละเอียดที่มีต่อการทำทุจริต	๖ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=ihrLY6zniZw	

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๕. วีดิทัศน์ เรื่อง “กลโกงหน่วยเลือกตั้ง”	เป็นการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการติดตามและการสอดส่องดูแลการเลือกตั้ง โดยให้เป็นไปตามกฎระเบียบและให้มีการทุจริตเลือกตั้งน้อยที่สุดหรือไม่มี	๒๒๘ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=irapMojh8bY	
๖. ภาพยนตร์สั้น เรื่อง “GOT STAR”	พ่อกับลูกคู่หนึ่ง ลูกอ่านหนังสือการ์ตูนซึ่งมีเนื้อหาว่า ทุจริตจะครองโลกโดยจอมมาร GOT STAR พ่อขับรถอยู่บนถนนและมีพฤติกรรมคล้ายจอมมารฯ	๕ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=EU41QQ5CxMw สำนักงาน ป.ป.ช.	
๗. ภาพยนตร์สั้น เรื่อง “ผลลับ”	การลอกข้อสอบแล้วอาจารย์จับได้แล้วขอให้ผู้ปกครองเด็กจ่ายเงินเพื่อแลกกับการให้เด็กสอบผ่านแต่ผู้ปกครองไม่ยอมจ่าย	๕.๐๔ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=5VIWNajrtU สำนักงาน ป.ป.ช.	
๘. ภาพยนตร์สั้น เรื่อง “Innocence”	เป็นหนังสือที่นำเสนอเกี่ยวกับการไม่สนับสนุนให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการก่อให้เกิดการทุจริต	๔.๕๔ นาที	https://www.youtube.com/watch?v=qKZewDQI-zk สำนักงาน ป.ป.ช.	

หน่วยที่ 4

ปราบทุจริตด้วยจิตพอเพียง

	<h2>กิจกรรมป้องกันการทุจริต</h2>
	<h3>หน่วยที่ ๔ ปราบทุจริตด้วยจิตพอเพียง</h3>

สาระสำคัญ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงพระราชทานแนวทางในการดำรงอยู่และปรับตนโดยให้ประชาชนในทุกระดับได้อยู่อย่างมีความสุข และสร้างสมดุลได้อย่างยั่งยืน การเรียนรู้และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตจะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ช่วยปรับเปลี่ยนฐานความคิดให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้ วัฒนธรรมทางสังคมที่มีฐานอยู่บนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะหล่อหลอมให้ประชาชนไม่กระทำการทุจริตเนื่องจากมีพื้นฐานจิตใจที่พอเพียง มีความละเอียดต่อการทุจริตประพฤตินิยม และไม่ยอมให้ผู้อื่นกระทำการทุจริตอันส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อสังคมส่วนรวม

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการต้านทุจริต
๒. เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม
๓. เพื่อให้เห็นความสำคัญของการสร้างภูมิคุ้มกันการทุจริต ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เนื้อหาสาระ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับการทุจริตของข้าราชการมาโดยตลอด ดังพระราชดำรัสที่พระราชทานแก่คณะผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการในโอกาสเข้าเฝ้าถวายสัตย์ปฏิญาณ เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๖ ความว่า “...ภายในเวลา ๑๐ ปี เมืองไทยน่าจะเจริญ ข้อสำคัญคือ ต้องหยุดการทุจริตให้สำเร็จและไม่ทุจริตเสียเอง...”

จนกระทั่งเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๗ หลังรัฐประหาร คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้มีประกาศฉบับที่ ๖๙/๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีสาระสำคัญคือ “ให้ทุกภาคส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้” นี่คือนโยบาย “เจตนารมณ์ทางการเมือง” ซึ่งทุกรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยประกาศเป็นนโยบายสำคัญ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งของการปราบปรามการคอร์รัปชันที่บั่นทอนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ รวมถึงสร้างปัญหาช่องว่างระหว่างชนชั้นมาโดยตลอด

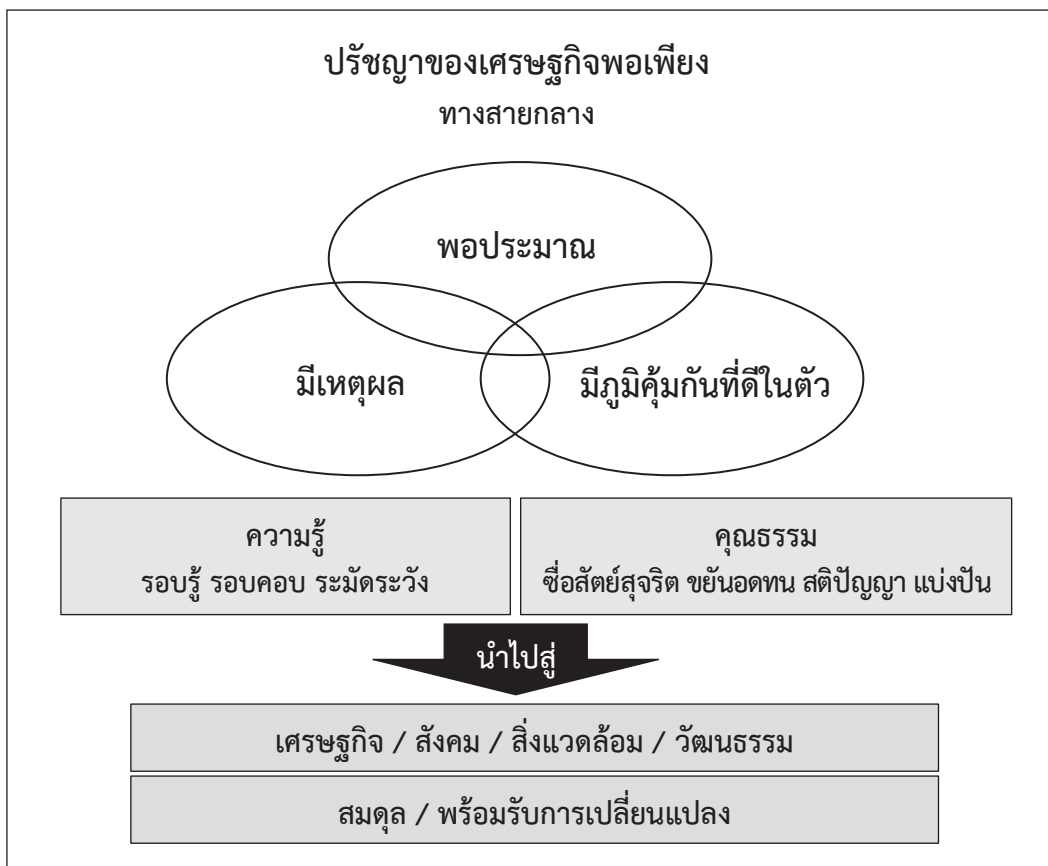
แนวทางการแก้ไขความโลภในจิตใจมนุษย์นี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้พระราชทานปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ตั้งแต่ปี ๒๕๑๗ ซึ่งมี “๓ หลักการ ๒ เงื่อนไข” ได้แก่ “พอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกัน” ภายใต้เงื่อนไข “ความรู้ความคู่คุณธรรม” ที่หมายถึง “ซื่อสัตย์ สุจริต อุดทน อดกลั่น อดออม”

● หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy)

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำเนินชีวิตและปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข และสมดุล ๔ มิติ โดย ๓ ห่วง ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และความมีภูมิคุ้มกัน ๒ เงื่อนไข ประกอบด้วย เงื่อนไขความรู้ (รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง) และเงื่อนไขคุณธรรม (ซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน มีสติปัญญา แบ่งปัน) และสมดุล ๔ มิติ ประกอบด้วย ความสมดุลด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

● ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

๑. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

๒. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

๓. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

โดยมีเงื่อนไขของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง ๒ ประการดังนี้

๑. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติ

๒. **เงื่อนไขคุณธรรม** ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักใน คุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

การพัฒนาตนเองให้สามารถ **"อยู่ได้อย่างพอเพียง และต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชัน ในทุกรูปแบบ"** คือ ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักทางสายกลางให้อยู่ได้อย่างสมดุล คือมีความสุขที่แท้ ไม่ให้รู้สึกขาดแคลนจนต้องเบียดเบียนตนเอง เบียดเบียนผู้อื่น หรือดำเนินชีวิตอย่างเกินพอดีหรือเบียดเบียนสิ่งแวดล้อม อันเป็นสาเหตุให้คนเราทุจริต คอร์รัปชัน โดย

- ยึดหลัก พออยู่ พอกิน พอใช้
- ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่าย ลดความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีพ
- ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้องและสุจริต
- ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันในการค้าขาย
- มุ่งเน้นหาข้าวหาปลา ก่อนมุ่งเน้นหาเงินหาทอง
- ทำมาหากินก่อนทำมาค้าขาย
- ภูมิปัญญาชาวบ้านและที่ดินทำกิน คือ ทูตทางสังคม
- ตั้งสติที่มั่นคง ร่างกายที่แข็งแรง ปัญญาที่เฉียบแหลม นำความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เพื่อปรับวิถีชีวิตสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

● ปัญหาการทุจริตในสังคมไทย

เมื่อก้าวถึงสังคมไทยแล้วนั้น ในสายตาของหลาย ๆ คนอาจจะมองได้หลายมุมมองไม่ว่าจะเป็นในแง่สังคมที่มีวัฒนธรรมอันดีงาม สังคมของการเอื้ออาทร สังคมของการอุปถัมภ์กัน แต่ถ้ามองอีกมุมหนึ่งแล้วสังคมไทยก็มีอีกหลายปัญหา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาโสเภณี เป็นต้น แต่มีปัญหานี้ที่คนไทยอาจจะลืมนึกถึง หรือไม่ให้ความสำคัญต่อปัญหานี้มากเท่าที่ควร นั่นก็คือ ปัญหาการคอร์รัปชัน

ปัญหาการคอร์รัปชัน (Corruption) หลายคนอาจจะมองว่าไม่สำคัญ เพราะอาจคิดว่าไม่ใช่ปัญหาของตัวเองบ้าง ไม่ใช่เรื่องใกล้ตัวบ้าง แต่หากย้อนกลับมาพิจารณาดูให้ดีแล้ว ปัญหาการคอร์รัปชันนั้นนับว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของเรา ๆ ประชาชนอย่างมากทีเดียว คำว่า “คอร์รัปชัน” นั้นนิยามอาจตีความได้อย่างกว้างขวางมาก เช่น การทุจริต การฉ้อโกง การฉ้อราษฎร์บังหลวง เป็นต้น โดยแต่ละความหมายล้วนให้ความหมายในเชิงแง่ลบทั้งสิ้น ส่วนสาเหตุที่ทำให้เกิดการคอร์รัปชันนี้อาจเกิดจากหลายสาเหตุ หลายปัจจัยด้วยกัน เช่น ความยากจนของข้าราชการชั้นผู้น้อย การขัดกันของผลประโยชน์ เป็นต้น

เราคนไทยควร “ตามรอยเบื้องพระยุคลบาทด้วยจิตพอเพียง” เพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบในวงราชการ โดยเริ่มรณรงค์ให้หัวหน้าส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ตั้งแต่ นายกรัฐมนตรีลงไป น้อมนำ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาใช้เป็นวิถีชีวิต และขยายผลไปสู่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคน ทุกระดับ ดังนั้น เมื่อบุคคลบุคคลระดับผู้นำของประเทศมีวิถีชีวิตอย่าง “พอเพียง” ตามข้อเสนอนี้ ก็จะมี “ไม่ทุจริตเสียเอง” ตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ มีพระราชดำรัสเตือนไว้ และจะสามารถควบคุมกำกับดูแลไม่ให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบในองค์กรที่ตนรับผิดชอบ รวมถึงเป็น “แบบอย่าง” ให้กับสาธารณชนที่มาจากภาคการเมืองซึ่งเข้ามาร่วมใช้อำนาจรัฐด้วยกัน หากเป็นเช่นนั้น ประเทศชาติก็จะหลุดพ้นจากการทุจริตผิดกฎหมายคอร์รัปชันต่าง ๆ ได้อย่างแน่นอน

กิจกรรมเสนอแนะ

กิจกรรมที่ ๔.๑ Mind Map การทุจริตในสังคมไทย

กิจกรรมที่ ๔.๒ จิตพอเพียงต้านทุจริตได้อย่างไร

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต		
	หน่วยที่ ๔	ปราบทุจริตด้วยจิตพอเพียง	
	กิจกรรมที่ ๔.๑	Mind Map การทุจริตในสังคมไทย	เวลา ๖๐ นาที

หลักการและเหตุผล

สังคมไทยในปัจจุบันมีความตื่นตัวต่อการต่อต้านทุจริตมากขึ้น มีการให้ความสนใจต่อข่าวสารและตระหนักถึงผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อประเทศมากขึ้น มีการแสดงออกซึ่งการต่อต้านการทุจริตในชีวิตประจำวันและการแสดงออกผ่านสื่อสาธารณะและสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ประชาชนในแต่ละช่วงวัยได้รับกระบวนกรกล่อมเกลากว่าทางสังคมว่าการทุจริตถือเป็นพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายและทำให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ

จุดประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาของการทุจริตในสังคมไทย
2. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ประเภทและรูปแบบของการทุจริต
3. เพื่อให้ตระหนักและเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย

สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้

1. สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง พระราชดำรัสของพ่อหลวงรัชกาลที่ ๙ สารคดีตามรอยพ่อขอทำดี ตอน “ความซื่อสัตย์สุจริต”
2. สื่อวีดิทัศน์การทุจริตในสังคมไทย
3. ใบความรู้ที่ ๔.๑ เรื่อง ปัญหาการทุจริตในสังคมไทย
4. ปากกาเคมีคละสี จำนวน ๔ แท่งต่อกลุ่ม
5. กระดาษฟลิปชาร์ท จำนวน ๔ แผ่นต่อกลุ่ม
6. คอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องฉายโปรเจคเตอร์
7. แบบประเมินผลงานกลุ่มและแบบประเมินพฤติกรรม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้สอนเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนด้วยเกมปรบมือ จากนั้นแนะนำกิจกรรม พร้อมทั้งแจ้งจุดประสงค์ของกิจกรรม
2. ให้ผู้เรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง พระราชดำรัสของพ่อหลวงรัชกาลที่ ๙ สารคดีตามรอยพ่อขอทำดี ตอน “ความซื่อสัตย์สุจริต” พร้อมจดบันทึกข้อมูลที่ได้เรียนรู้
3. ให้ผู้เรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง การทุจริตในสังคมไทย พร้อมจดบันทึกข้อมูลที่ได้เรียนรู้

๔. ผู้สอนแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ตามความสมัครใจ ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน และเลขานุการกลุ่ม พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม
๕. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมารับใบความรู้ที่ ๔.๑ เรื่อง ปัญหาการทุจริตในสังคมไทย พร้อมอุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรม ปากกาเคมี และกระดาษฟลิปชาร์ต
๘. ผู้สอนมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่มเขียน Mind Map เกี่ยวกับการทุจริตในสังคมไทย กำหนดเวลาในการทำงานกลุ่ม ๑๕ นาที
๙. หลังจากหมดเวลา ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานกลุ่ม ให้เวลากลุ่มละ ๓ นาที
๑๐. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลงานกลุ่มตามแบบประเมิน แล้วร่วมกันสรุปสาระการเรียนรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมและแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะ

๑. ผู้สอนสามารถปรับจำนวนกลุ่มได้ โดยขึ้นอยู่กับจำนวนผู้เรียนทั้งหมดที่เข้าร่วมกิจกรรม แต่ควรมีสมาชิกต่อกลุ่มไม่เกิน ๕ คน เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำงาน
๒. การนำเสนอผลงานกลุ่ม ถ้ามีจำนวนกลุ่มมากอาจสุ่มเลือกตัวแทนกลุ่มเพื่อประหยัดเวลา โดยพิจารณาจากความพร้อมและผลงานของกลุ่ม
๓. ผู้สอนควรควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด

แนวทางการวัดและประเมินผล

๑. ประเมินผลจากการทำกิจกรรมกลุ่ม
๒. ประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนโดยใช้การสังเกตหรือแบบสังเกต

หลัก คุณธรรม	รายการพฤติกรรมที่ประเมิน	สัดส่วนคะแนน (ร้อยละ)
พอเพียง	- ทำกิจกรรมด้วยความละเอียดรอบคอบ - รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม	๑๕
มีวินัย	- รับผิดชอบกิจกรรมของตนเอง - ทำกิจกรรมตรงตามกติกา และข้อกำหนด	๒๕
สุจริต	- มุ่งมั่นทำกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์	๕๐
จิตอาสา	- ช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มด้วยความเต็มใจ	๑๐
รวม		๑๐๐

	ใบความรู้ : กิจกรรมป้องกันการทุจริต		
	หน่วยที่ ๔ ปราบทุจริตด้วยจิตพอเพียง		
	กิจกรรมที่ ๔.๑	Mind Map การทุจริตในสังคมไทย	เวลา ๖๐ นาที
	ใบความรู้ที่ ๔.๑ ปัญหาการทุจริตในสังคมไทย		เวลา ๑๐ นาที

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในระบบราชการเปรียบเหมือนมะเร็งร้ายของสังคมไทย ซึ่งถ้าหากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง ประชาชนจะเสื่อมศรัทธาและขาดการยอมรับนับถือข้าราชการและระบบราชการมากยิ่งขึ้น เหตุเพราะว่าการคอร์รัปชันของราชการถูกมองว่ามีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับปัญหาการกระจายรายได้และความไม่เป็นธรรมในสังคม ความสำคัญของปัญหาการคอร์รัปชันในระบบราชการมีข้อสรุปจาก ผาสุก พงษ์ไพจิตร ศุภย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างน้อย ๓ ประการ คือ

ประการแรก พบว่าประเพณีนิยมปฏิบัติที่มีมาตั้งแต่สมัยดั้งเดิมยังคงมีอิทธิพลต่อความคิดและการให้ความหมายของคำว่าคอร์รัปชันอยู่ค่อนข้างมาก ฉะนั้นพฤติกรรมการปฏิบัติของข้าราชการจึงไม่สอดคล้องกับแนวความคิดของการเป็นข้าราชการสมัยใหม่ การฉ้อราษฎร์บังหลวงของข้าราชการด้วยความไม่รู้ หรือด้วยความบริสุทธิ์ใจจึงยังคงปรากฏอยู่ค่อนข้างมาก

ประการที่สอง สาเหตุของการคอร์รัปชันของข้าราชการอยู่ที่ตัวระบบราชการมากกว่าอยู่ที่ตัวข้าราชการในฐานะปัจเจกบุคคล ปัญหาที่เกิดขึ้นจึงเป็นปัญหาที่ความคิด ความเชื่อของตัวระบบ ความไม่มีประสิทธิภาพของตัวระบบ และปัญหาของตัวข้าราชการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของรายได้ สวัสดิการ จริยธรรมในการทำงาน ความคาดหวังและโอกาสในชีวิตของตัวข้าราชการ

ประการที่สาม ประสิทธิภาพของตัวระบบราชการหรือการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของการเกิดการคอร์รัปชันในวงราชการ อันนำไปสู่การสูญเสียเงินรายได้ของรัฐบาล การใช้จ่ายเงินของรัฐบาลอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ความไม่เสมอภาคในการให้บริการของข้าราชการแก่ผู้ที่มาติดต่อ ประชาชนผู้เสียภาษีไม่ได้รับบริการที่มีคุณภาพ

สถานการณ์การคอร์รัปชันในประเทศไทย

ในปัจจุบัน การคอร์รัปชันเป็นภัยคุกคามอย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งไม่เพียงทำลายชีวิตความเป็นอยู่และชุมชนของผู้คน แต่มันยังทำให้ประชาชนเกิดความเจ็บแค้น ซึ่งจะนำไปสู่สังคมที่ไม่มีเสถียรภาพและเต็มไปด้วยความขัดแย้งรุนแรง

การคอร์รัปชันเป็นปัญหาเรื้อรังในระบบเศรษฐกิจและสังคมไทย แม้จะมีความพยายามลดความรุนแรงของปัญหา แต่ก็ยังไม่มีการใดที่แก้ไขปัญหาได้จริง จากการจัดทำดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน (Corruption Perception Index) โดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสระหว่างประเทศ (Transparency

International) เมื่อปี ๒๕๕๕ ประเทศไทยได้คะแนนความโปร่งใสเพียง ๓๗ จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ ซึ่งอยู่ในลำดับที่ ๘๘ จาก ๑๗๔ ประเทศที่ทำการสำรวจ

ความหมายของการคอร์รัปชัน

ปัญหาการคอร์รัปชัน (Corruption) เป็นปัญหาที่รุนแรงปัญหาหนึ่งของการเมือง การบริหารของไทย และยังคงเป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาช้านานจนถึงปัจจุบัน และนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น

คอร์รัปชัน หมายถึง ความผิดที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายอาญา อันได้แก่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดที่เกี่ยวกับความยุติธรรม และความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

สรุป คือ การกระทำเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรขอได้ด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

องค์ประกอบของคอร์รัปชันในสังคมไทย

มีส่วนร่วมในการพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยให้เกิดผลในทางปฏิบัติต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยมีเป้าหมายคือ มุ่งให้ธรรมาภิบาลของประเทศดีขึ้น มีคะแนนภาพลักษณ์ของความโปร่งใสอยู่ที่ ๕๐ ภายในปี ๒๕๕๔ นอกจากนี้ธรรมาภิบาลในภาคธุรกิจเอกชนเพิ่มมากขึ้น และภาคประชาชนมีความเข้มแข็ง รู้สิทธิหน้าที่ และมีส่วนร่วมมากขึ้นในการตัดสินใจและรับผิดชอบในการบริหารจัดการประเทศ รวมทั้งให้มีการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลในบริบทไทยเพิ่มขึ้นในระยะแผนพัฒนาฯ

สรุป ร่วมมือกันพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยให้เกิดผลในทางปฏิบัติต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ประเภทของการทุจริต

๑. การติดสินบน
๒. ยักยอก
๓. การอุปถัมภ์
๔. เลือกว่ารักมากกว่าซึ้ง
๕. ผลประโยชน์ทับซ้อน
๖. เอาเปรียบสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

แบบประเมินผลงาน

หน่วยที่ ๔ ปราบทุจริตด้วยจิตพอเพียง
 กิจกรรมที่ ๔.๑ Mind Map การทุจริตในสังคมไทย

กลุ่มที่ วันที่ประเมิน

คำชี้แจง ให้พิจารณาผลงานของผู้เรียนเป็นรายกลุ่ม แล้วให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

ประเด็นที่ประเมิน	ผู้ประเมิน														
	ผู้เรียน					เพื่อน					ผู้สอน				
	๕	๔	๓	๒	๑	๕	๔	๓	๒	๑	๕	๔	๓	๒	๑
๑. ตรงจุดประสงค์ที่กำหนด															
๒. มีความถูกต้องสมบูรณ์															
๓. มีความคิดสร้างสรรค์															
๔. มีความเป็นระเบียบ															
รวม															
รวมทุกรายการ															
เฉลี่ย															

ผู้ประเมิน (ผู้เรียน)

ผู้ประเมิน (เพื่อน)

ผู้ประเมิน (ผู้สอน)

	กิจกรรมป้องกันการทุจริต	
	หน่วยที่ ๔	ปราบทุจริตด้วยจิตพอเพียง
	กิจกรรมที่ ๔.๒	จิตพอเพียงต้านทุจริตได้อย่างไร
		เวลา ๖๐ นาที

หลักการและเหตุผล

สังคมไทยในปัจจุบันมีความตื่นตัวต่อการต่อต้านทุจริตมากขึ้น มีการให้ความสนใจต่อข่าวสารและตระหนักถึงผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อประเทศมากขึ้น มีการแสดงออกซึ่งการต่อต้านการทุจริตในชีวิตประจำวันและการแสดงออกผ่านสื่อสาธารณะและสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ประชาชนในแต่ละช่วงวัยได้รับกระบวนกรกล่อมเกลாதงสังคม ว่าการทุจริตถือเป็นพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายและทำให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ

จุดประสงค์ของกิจกรรม

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. เพื่อให้สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการต้านทุจริต
๓. เพื่อให้ตระหนักและเห็นความสำคัญในการร่วมกันแก้ไขปัญหาของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย

สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้

๑. Power Point ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริต
๒. ใบความรู้ที่ ๔.๒ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. ปากกาเคมีคละสี จำนวน ๔ แท่งต่อกลุ่ม
๔. กระดาษฟลิปชาร์ต จำนวน ๒ แผ่นต่อกลุ่ม
๕. คอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์
๖. แบบประเมินผลงานกลุ่มและแบบประเมินพฤติกรรม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

๑. ผู้สอนนำเสนอเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตในสังคม จากนั้นแนะนำกิจกรรม พร้อมทั้งแจ้งจุดประสงค์ของกิจกรรม
๒. ให้ผู้เรียนดู Power Point ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม เกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริต
๓. ผู้สอนกำหนดกลุ่มผู้เรียนกลุ่มละ ๕ คน โดยใช้กลุ่มเดียวกับกิจกรรมที่ ๔.๑
๔. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมารับใบความรู้ที่ ๔.๒ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมอุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรม ปากกาเคมี และกระดาษฟลิปชาร์ต

๕. มอบหมายให้แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ คิดหาวิธีการต่อต้านการทุจริตจากกิจกรรมที่ ๔.๑ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กำหนดเวลาในการทำงานกลุ่ม ๑๐ นาที
๖. หลังจากหมดเวลา ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน ให้เวลากลุ่มละ ๔ นาที
๗. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลงานกลุ่มตามแบบประเมิน แล้วร่วมกันสรุปสาระการเรียนรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมและแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะ

๑. กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากกิจกรรมที่ ๔.๑ จึงให้ผู้เรียนเลือกปัญหาของการทุจริตจากกิจกรรมที่ ๔.๑ มาเป็นโจทย์เพื่อคิดหาวิธีต่อต้านการทุจริตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. จำนวนกลุ่มขึ้นอยู่กับจำนวนผู้เรียนทั้งหมดที่เข้าร่วมกิจกรรม แต่ควรมีสมาชิกต่อกลุ่มไม่เกิน ๕ คน เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำงาน ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากกิจกรรมที่ ๔.๑ จึงควรเป็นกลุ่มเดียวกัน
๓. การนำเสนอผลงานกลุ่ม ถ้ามีจำนวนกลุ่มมากอาจสุ่มเลือกตัวแทนกลุ่มเพื่อประหยัดเวลา โดยพิจารณาจากความพร้อมและผลงานของกลุ่ม
๔. ผู้สอนควรควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด

แนวทางการวัดและประเมินผล

๓. ประเมินผลจากการทำกิจกรรมกลุ่ม
๔. ประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนโดยใช้การสังเกตหรือแบบสังเกต

หลัก คุณธรรม	รายการพฤติกรรมที่ประเมิน	สัดส่วนคะแนน (ร้อยละ)
พอเพียง	- ทำกิจกรรมด้วยความละเอียดรอบคอบ - รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม	๑๕
มีวินัย	- รับผิดชอบกิจกรรมของตนเอง - ทำกิจกรรมตรงตามกติกา และข้อกำหนด	๒๕
สุจริต	- มุ่งมั่นทำกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์	๕๐
จิตอาสา	- ช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มด้วยความเต็มใจ	๑๐
รวม		๑๐๐

	ใบความรู้ : กิจกรรมป้องกันการทุจริต	
	หน่วยที่ ๔ ปราบทุจริตด้วยจิตพอเพียง	
	กิจกรรมที่ ๔.๒ จิตพอเพียงต้านทุจริตได้อย่างไร	เวลา ๖๐ นาที
	ใบความรู้ที่ ๔.๒ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	เวลา ๑๐ นาที

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงพระราชทานแนวทาง จนกลายเป็นที่มาของนิยาม "๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข" ที่คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นำมาใช้ในการรณรงค์เผยแพร่ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วยความ "พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน" บนเงื่อนไข "ความรู้" และ "คุณธรรม"

เศรษฐกิจพอเพียงมุ่งเน้นให้บุคคลสามารถประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน และใช้จ่ายเงินให้ได้มาอย่างพอเพียงและประหยัดตามกำลังเงินของบุคคลนั้น โดยปราศจากการกู้หนี้ยืมสิน และถ้ามีเงินเหลือก็แบ่งเก็บออมไว้บางส่วน ช่วยเหลือผู้อื่นบางส่วน และอาจจะใช้จ่ายมาเพื่อปัจจัยเสริมอีกบางส่วน สาเหตุที่แนวทางการดำรงชีวิตอย่างพอเพียงได้ถูกกล่าวถึงอย่างกว้างขวางในขณะนี้ เพราะสภาพการดำรงชีวิตของสังคมทุนนิยม

ในปัจจุบันได้ถูกปลูกฝัง สร้าง หรือกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายอย่างเกินตัวในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องหรือเกินกว่าปัจจัยในการดำรงชีวิต เช่น การบริโภคเกินตัว ความบันเทิงหลากหลายรูปแบบ ความสวยความงาม การแต่งตัวตามแฟชั่น การพนันหรือเสี่ยงโชค เป็นต้น จนทำให้ไม่มีเงินเพียงพอเพื่อตอบสนองความต้องการเหล่านั้น ส่งผลให้เกิดการกู้หนี้ยืมสิน เกิดเป็นวัฏจักรที่บุคคลหนึ่งไม่สามารถหลุดออกมาได้ ถ้าไม่เปลี่ยนแนวทางในการดำรงชีวิต

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓ ห่วง

ห่วง ๑ ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ห่วง ๒ ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ห่วง ๓ การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒ เงื่อนไข

๑. **เงื่อนไข ความรู้** ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

๒. **เงื่อนไข คุณธรรม** ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความพากเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ นั้น ขั้นแรก ต้องยึดหลัก "พึ่งตนเอง" คือ พยายามพึ่งตนเองให้ได้ก่อน ในแต่ละครอบครัวมีการบริหารจัดการอย่างพอดี ประหยัดไม่ฟุ่มเฟือย สมาชิกในครอบครัวแต่ละคนต้องรู้จักตนเอง เช่น ข้อมูลรายรับ-รายจ่ายในครอบครัวของตนเอง สามารถรักษาระดับการใช้จ่ายของตนไม่ให้เกินหนี้ และรู้จักตั้งศักยภาพในตัวเองในเรื่องของปัจจัยสี่ได้ในระดับหนึ่ง

การพัฒนาตนเองให้สามารถ "อยู่ได้อย่างพอเพียง และต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชันในทุกรูปแบบ" คือ ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักทางสายกลางให้อยู่ได้อย่างสมดุล คือ มีความสุขที่แท้ไม่รู้สึกขาดแคลนจนต้องเบียดเบียนตนเอง หรือดำเนินชีวิตอย่างเกินพอดีจนต้องเบียดเบียนผู้อื่น หรือเบียดเบียนสิ่งแวดล้อม อันเป็นสาเหตุให้คนเราทุจริต คอร์รัปชัน โดย

- ยึดหลัก พออยู่ พอกิน พอใช้
- ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่าย ลดความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีพ
- ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้องและสุจริต
- ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันในการค้าขาย
- มุ่งเน้นหาข้าวหาปลา ก่อนมุ่งเน้นหาเงินหาทอง
- ทำมาหากินก่อนทำมาค้าขาย
- ภูมิปัญญาชาวบ้านและที่ดินทำกิน คือ ทุนทางสังคม
- ตั้งสติที่มั่นคง ร่างกายที่แข็งแรง ปัญญาที่เฉียบแหลม นำความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เพื่อปรับวิถีชีวิตสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวทางการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

๑. เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย
๒. ฉลาดซื้อ ฉลาดใช้ จดรายการของที่จำเป็นต้องซื้อ และเลือกซื้อสินค้าที่คุ้มค่าและมีประโยชน์
๓. จัดบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ
๔. มีเป้าหมายในการออม จากนั้นจึงกำหนดรายจ่ายในแต่ละวัน แล้วจึงประหยัดรายจ่ายด้วยการจ่ายน้อยกว่าหรือเท่ากับเป้าหมายที่กำหนดไว้

แบบประเมินผลงาน

หน่วยที่ ๔ ปราบทุจริตด้วยจิตพอเพียง
 กิจกรรมที่ ๔.๒ จิตพอเพียงต้านทุจริตได้อย่างไร

กลุ่มที่ วันที่ประเมิน

คำชี้แจง ให้พิจารณาผลงานของผู้เรียนเป็นรายกลุ่ม แล้วให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

ประเด็นที่ประเมิน	ผู้ประเมิน														
	ผู้เรียน					เพื่อน					ผู้สอน				
	๕	๔	๓	๒	๑	๕	๔	๓	๒	๑	๕	๔	๓	๒	๑
๑. ตรงจุดประสงค์ที่กำหนด															
๒. มีความถูกต้องสมบูรณ์															
๓. มีความคิดสร้างสรรค์															
๔. มีความเป็นระเบียบ															
รวม															
รวมทุกรายการ															
เฉลี่ย															

ผู้ประเมิน (ผู้เรียน)

ผู้ประเมิน (เพื่อน)

ผู้ประเมิน (ผู้สอน)

สื่อการเรียนรู้เสนอแนะ

หน่วยที่ ๔ ปราบทุจริตด้วยจิตพอเพียง

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๑. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอทำดี ตอน แนว พระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่”	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับแนวพระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่”	๑.๐๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๒. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอทำดี ตอน ทานหรือ การให้	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับทานหรือการให้	๑.๐๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๓. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอทำดี ตอน การ พึ่งตนเอง	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับแนวพระราชดำริ “การพึ่งตนเอง”	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๔. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอทำดี ตอน ความ เสียสละ	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับความเสียสละ	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๕. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอทำดี ตอน ความ เมตตา	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับความเมตตา	๑.๐๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๖. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขงทำดี ตอน ความ อดทนนำพาให้ ชีวิตมีความ เจริญรุ่งเรือง	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับความอดทนนำพาให้ ชีวิตมีความเจริญรุ่งเรือง	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๗. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขงทำดี ตอน ความ เพียร	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับความเพียร	๑.๐๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๘. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขงทำดี ตอน ความ อ่อนโยน	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับความอ่อนโยน	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๙. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขงทำดี ตอน การ แก้ปัญหาด้วย ปัญญา	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับการแก้ปัญหาด้วย ปัญญา	๕๘ วินาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๐. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขง ทำดี ตอน เศรษฐกิจ พอเพียง	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๑๑. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอ ทำดี ตอน ความซื่อสัตย์ สุจริต	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๒. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอ ทำดี ตอน ซื่อสัตย์หรือ ความอดทน	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับซื่อสัตย์หรือความอดทน	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๓. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอ ทำดี ตอน การทำงาน ด้วยความ รอบคอบ	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับการทำงานด้วยความ รอบคอบ	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๔. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอ ทำดี ตอน ความไม่ เบียดเบียน ไม่เอาเปรียบ ผู้อื่น	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับความไม่เบียดเบียน ไม่ เอาเปรียบผู้อื่น	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๕. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอ ทำดี ตอน การยึดมั่น ความ เที่ยงธรรม	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับการยึดมั่นความ เที่ยงธรรม	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	

รายการ	เนื้อหาสาระ	เวลา	แหล่งสื่อ	QR Code
๑๖. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอ ทำดี ตอน การช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๗. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอ ทำดี ตอนการ ตั้งมั่นในศีล มีคุณธรรม	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับการตั้งมั่นในศีล มีคุณธรรม	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๘. วิดีทัศน์ เรื่อง สารคดีตาม รอยพ่อขอ ทำดี ตอนการ ตั้งมั่นที่จะเป็น คนดีในสังคม	พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับการตั้งมั่นที่จะเป็นคนดีในสังคม	๑ นาที	สำนักงาน ป.ป.ช.	
๑๙. วิดีทัศน์ เรื่อง โตไปไม่โกง ตอนสาว นักช้อป	แก้ไขเวลาจอตรถเพื่อให้ตนเองได้จอตรถฟรี	๙.๔๗ นาที	กทม. และ ศูนย์สาธารณ- ประโยชน์และ ประชาสังคม (นิด้า) และ องค์กรเพื่อ ความโปร่งใส ในประเทศ	

บรรณานุกรม

แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตด้านอาชีวศึกษา

- กรมสรรพากร. (๒๕๕๙). ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน. **คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน**. กรุงเทพฯ: กรมสรรพากร. (๒๕๖๐). เข้าถึงได้จาก <http://thaipublica.org/๒๐๑๗/๐๑/corruption-perceptions-index-๒๐๑๖-thailand/> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐).
- การขีดเส้นทางสังคม**. สืบค้น ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ จาก <http://www.satit.up.ac.th/BBC๐๗/AroundTheWorld/soc/๒๒.htm>
- กำชัย จงจักรพันธ์. (ม.ป.ป.). **การขัดกันแห่งผลประโยชน์และมาตรา ๑๐๐ พ.ร.บ. ป.ป.ช..** นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI)**. สืบค้น ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ จาก https://www.nacc.go.th/article_attach/ExecutiveSummaryCPI.pdf
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (๒๕๕๙). **ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๖๔)**
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (๒๕๕๗). **ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐)**. สืบค้น ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จาก www.nacc.go.th/article_attach/image_๑๕๔๓.pdf
- ความเป็นราษฎร์และความเป็นพลเมือง** สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จาก http://km.streesp.ac.th/external_links.php?links=๓๗๖๖
- แนวทางการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย**. (๒๕๖๐) สืบค้น ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ จาก <http://www.thaihealth.or.th/blog/myblog/topic/๖๘/baocd๑๒/๑๐๘>
- ปริญญา เทวานฤมิตรกุล “**พลเมืองศึกษา (Civic Education) : พัฒนาการเมืองไทย โดยสร้างประชาธิปไตยที่ “คน”**” สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จาก <http://www.social.obec.go.th/node/๖๔>
- พระเมธีธรรมภรณ์ (ประยูร ธรรมจิตโต). (๒๕๓๘). **จรรยาบรรณข้าราชการ**. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒. (๒๕๕๐). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๒ ก. หน้า ๔-๖.

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. (๒๕๕๕). **ตามรอยพระราชดำรัส**
สู่ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”. กรุงเทพฯ. เพชรรุ่งเรือง.

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (๒๕๕๐). **ตามรอยเบื้องพระยุคลบาท**.
อยุธยา: เทียนวัฒนา.

เลิศพร อุดมพงษ์. (ม.ป.ป). **การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง (Civic/Citizenship Education)**
ในการส่งเสริมบทบาทของภาคพลเมืองในการเมืองระบบตัวแทน: แนวทางที่ยั่งยืนผ่าน
ประสบการณ์จากต่างประเทศ. สถาบันพระปกเกล้า. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก
http://kpi.ac.th/media/pdf/M๘_๒๗๒.pdf . ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐.

วีรพงษ์ รามางกูร “**พลเมือง ราษฎร์ ปวงชน ประชาชน**” สืบค้นเมื่อ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จาก
http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=๑๔๓๐๘๘๗๐๖๓

สมบัติ คชสิทธิ์ และคณะ. (๒๕๕๙). **ตามรอยพระยุคลบาท**. ธรรมะพื้นฐานแห่งความพอเพียง.
ปทุมธานี: งานวิชาศึกษาทั่วไป: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สังคีต พิริยะรังสรรค์ และคณะ. (๒๕๕๙). **โครงการส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการลงโทษทางสังคม**.
ทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.

สุวรรณา ตุลยวาทินพงศ์ และคณะ. (๒๕๕๖). **รายงานผลการวิจัยเรื่องความขัดแย้งระหว่าง**
ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน.

สุเมธ ตันติเวชกุล. (๒๕๕๘). **หลักธรรม หลักทำ ตามรอยพระยุคลบาท**. กรุงเทพฯ: เติ่นสุทธาการพิมพ์.
(๒๕๕๔). **ใต้เบื้องพระยุคลบาท**. กรุงเทพฯ: มติชน.

เสาวนีย์ ไทยรุ่งโรจน์ และคณะ. (๒๕๕๓). **โครงการประเมินด้านสถานการณ์ด้านการทุจริตในประเทศไทย**.
กรุงเทพมหานคร : คณะอนุกรรมการฝ่ายวิจัย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และมูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์. (๒๕๕๙). **คำพ่อสอน**:
ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับความสุขในการดำเนินชีวิต. กรุงเทพฯ:
ประสุขชัย.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (๒๕๕๘). **คู่มือแนวทางการสร้างมาตรฐานความโปร่งใส**
ของส่วนราชการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (๒๕๕๒). **พระราชบัญญัติประกอบ**
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๕๒.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (๒๕๕๑). **ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต**. สืบค้น ๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ จาก <http://strategy.pacc.go.th/doc/บท%๒๐๑.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (๒๕๖๐). **ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต**. https://www.nacc.go.th/more_news.php?cid=๓๖ (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐).

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (๒๕๖๑) **ป.ป.ช. คลอด ๕ หลักสูตรป้องกันทุจริต**. (๑๕ เมษายน ๒๕๖๑). สืบค้น ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ จาก <https://www.dailynews.co.th/politics/๖๓๘๓๑๔>

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (ม.ป.ป.) **หนังสือชุดความรู้การเฝ้าระวังการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ ชุดที่ ๓**. เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (www.nacc.go.th)

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (ม.ป.ป.) **คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์. (๒๕๕๙). **คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์.

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. (๒๕๖๐). **คู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.).

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (๒๕๖๐) **หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการ. สืบค้น ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ จาก <http://www.paliament.go.th/library>

หอการค้าไทย. (ม.ป.ป.). **ผลกระทบจากการทุจริต**. เข้าถึงได้จาก <http://www.thairath.co.th/content/๖๖๑๙๙๒> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐).

คณะกรรมการ

แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตด้านอาชีวศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑. นายสุเทพ	ชิตยวงษ์	เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๒. นายประชาคม	จันทร์ชิต	รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๓. นายบุญส่ง	จำปาโพธิ์	รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๔. นางสาววัลลภา	อยู่ทอง	ผู้อำนวยการด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา และกระบวนกรเรียนรู้

คณะกรรมการดำเนินงาน

๑. นางผ่องพรรณ	จรัสจินดารัตน์	หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
๒. นายจิราวุฒิ	แสงสิริโรจน์	หน่วยศึกษานิเทศก์
๓. นางวิยดา	วัฒนาเมธี	หน่วยศึกษานิเทศก์
๔. นางสาวเสาวนีย์	พนิชโยวาท	หน่วยศึกษานิเทศก์
๕. นางอัมพร	พีรพลานันท์	หน่วยศึกษานิเทศก์
๖. นางสาวดุขมณี	น้อยใจบุญ	หน่วยศึกษานิเทศก์
๗. นายสำรวย	ยอดเยี่ยมแกร	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์
๘. นายสนิท	แสนรัมย์	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์
๙. นางราตรี	มงคลนิมิต	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยนาท
๑๐. ว่าที่ร้อยตรีโกศล	ภิญโญ	วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล
๑๑. นายวิทยา	มันเต็ม	วิทยาลัยเทคนิคตาก
๑๒. นายสุระภี	ผกาพันธ์	วิทยาลัยสารพัดช่างศรีสะเกษ
๑๓. นายชัชวาลย์	สาระภูมิ	วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน
๑๔. นายเกียรติศักดิ์	สมบุรณ์	วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่
๑๕. นางสาวรัชต์ธร	พรหมศิลป์	วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่
๑๖. นางสาวพรรณลักษณ์	มหาวัน	วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่
๑๗. นายบัณฑิต	สิงห์ช่างชัย	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่
๑๘. นายดาวไทย	เบารานู	วิทยาลัยเทคนิคเขาวง
๑๙. นายวิรุฬห์	นาสุรินทร์	วิทยาลัยเทคนิคเขาวง
๒๐. นายประเสริฐ	ทองสาลี	วิทยาลัยการอาชีพไชยา
๒๑. นายนฤเทพ	นิยมทอง	วิทยาลัยการอาชีพไชยา

๒๒. ว่าที่ร้อยตรีจิรายุทธ์ อ่อนศรี	วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ
๒๓. นายสุตใจ ฉายบ้านใหม่	วิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา
๒๔. นางกิตติมาพร นิลพานิช	วิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา
๒๕. นายพลวัฒน์ เกื้อขำ	วิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา
๒๖. นายวรากร โชติศรีนิล	วิทยาลัยเทคนิคคูตรดิตถ์
๒๗. นางสาวสุภัณฑรี เกิดสา	วิทยาลัยเทคนิคคูตรดิตถ์
๒๘. นางสาวอรอุมา วิเศษศรี	วิทยาลัยการอาชีพบ้านแพ้ว
๒๙. นางสาวอุทัยทิพย์ กัปปิยะ	วิทยาลัยการอาชีพปรางค์บุรี
๓๐. นายสุริยะ กันภัย	วิทยาลัยเทคนิคพิบูลมังสาหาร
๓๑. นายฉัตรชัย เนียรมงคล	วิทยาลัยการอาชีพกบินทร์บุรี
๓๒. นางสาวพิมพ์พิศา รัตนธรรมาศ	วิทยาลัยการอาชีพสองพี่น้อง
๓๓. นายกรกฎ รอดพูล	วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี

**หน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
www.nited.vec.go.th**